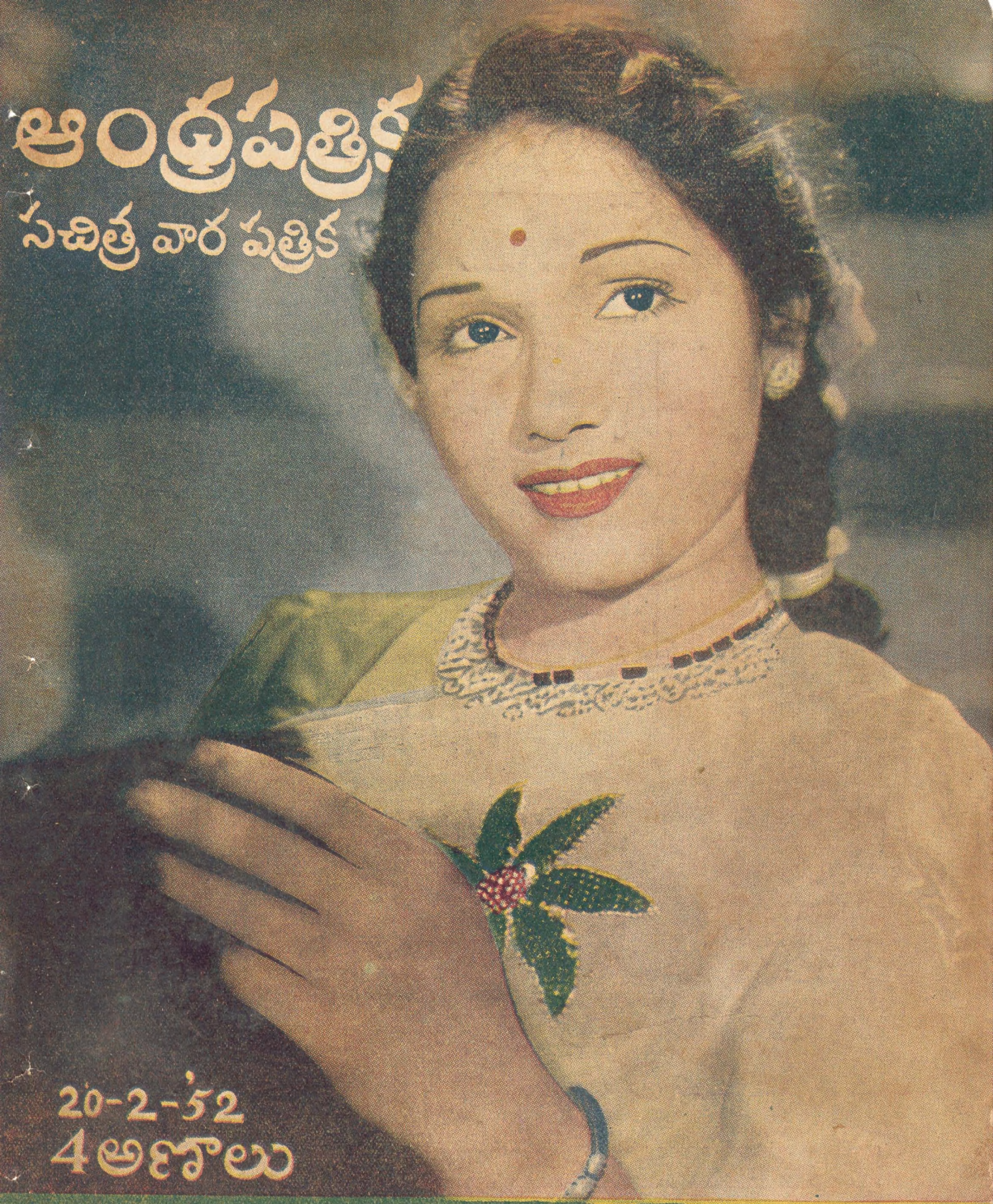

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్ర వార పత్రిక

20-2-52
4 అణాలు

ANDHRA PATRIKA ILLUSTRATED WEEKLY

వస్తున్నారు! వస్తున్నారు!

వధూవరులు
వస్తున్నారు!

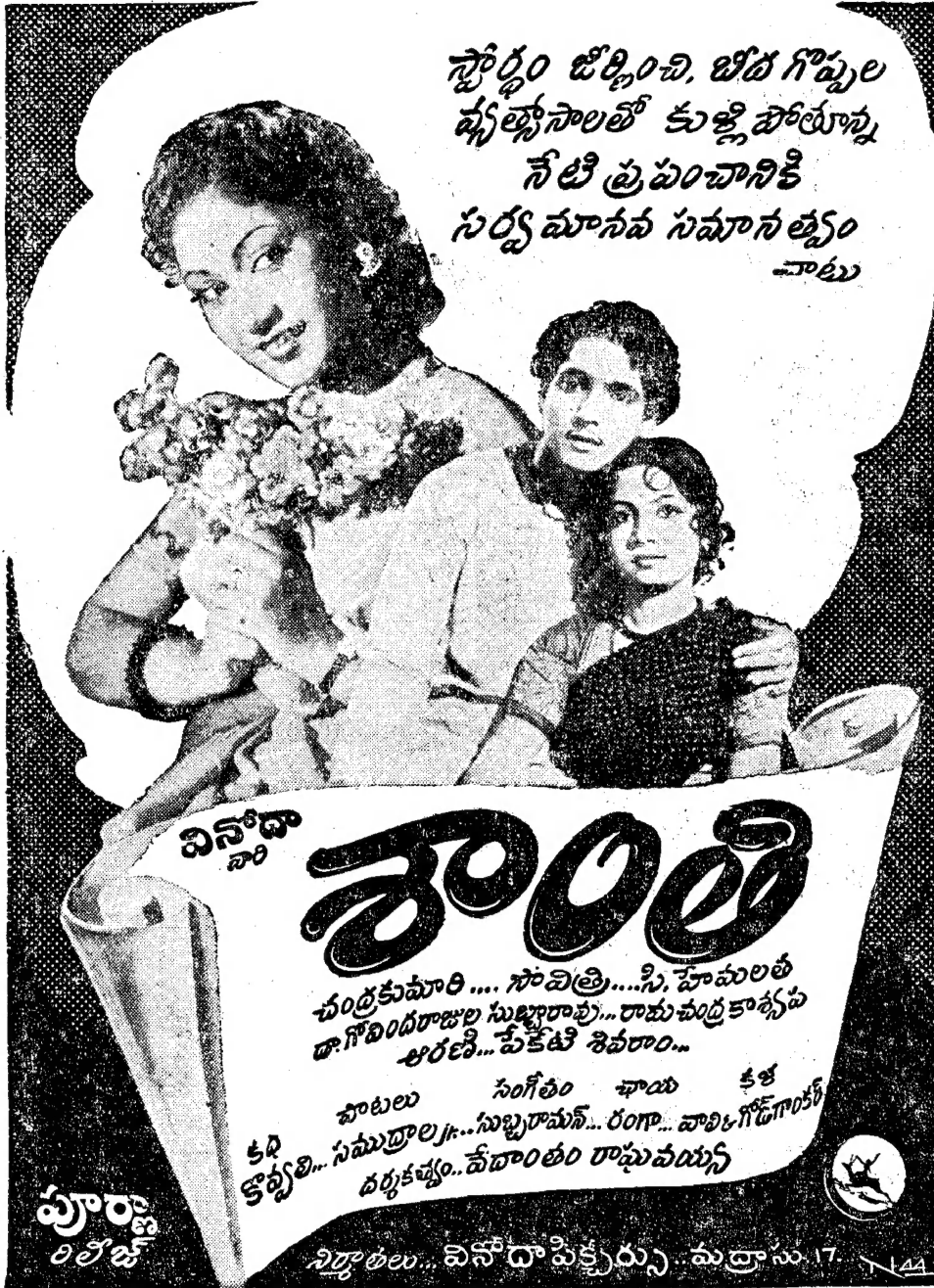
విజయ
వారి

పెళ్లిచేసిచూడు

దర్శకుడు.... ప్రసాద్ • నిర్మాతలు.....నాగిరెడ్డి & చక్రపాణి

★ విశాలాంధ్రలో విజయధంకా మ్రోగిస్తోంది ★

స్టార్లం జీర్ణించి, బోద గొప్పల
వ్యవస్థాసాలతో కుళ్ళి పోయన్న
నేటి ప్రపంచానికి
సర్వ మానవ సమానత్వం
మాటలు

విన్నోదా
శాంతి

చంద్రకుమారి.... సోవిత్రి.... సి. హేమలత
డా. గోవిందరాజుల సుబ్బారావు... రామచంద్రకాశ్యప
ఆరణి... పేకటి శివరాం...

కవి సంగీతం ఛాయ కళ
కొత్తవి... సముద్రాల... సుబ్బరామన్... రంగా... వాల్మీకిగోపాంకర్
దర్శకత్వం... వేదాంతం రాఘవయ్య

పూర్ణ
రిలీజ్

నిర్మాతలు... విన్నోదా పిక్చర్స్... మద్రాసు-17.

MATA

144

ఆంధ్రపత్రిక

సంవత్సర చందా
రూ. 12-0-0
విడిపత్రిక
4 అణాలు

ప్రతి బుధవారము

ప్రకటింపబడును

Founder : K. NAGESWARA RAO

సంపుటము 44
సంచిక 24
20.2.52

ఖర సంవత్సర మామ బహుళ నవమి బుధవారము

విషయానుక్రమణిక 1952 ఫిబ్రవరి 20

ముఖచిత్రం : సినీతార కృష్ణ వేణి

మద్రాసు డైరీ

3

కథానికలు :

రిత్యమసి—శ్రీ పి. యస్. ఆర్. ఆంజనేయశాస్త్రి 4
సుందరమ్మ మనసు—శ్రీ పేరాబత్రిని ఈశ్వరరావు 8
పెంచిన ప్రేమ—శ్రీ దేశరాజు శేషగిరిరావు 11
చిన్నాడు—శ్రీ జింకిన వెంకటరమణమూర్తి 12
చుక్కలుపోతే—శ్రీ భవిషిపాటి అనంతకృష్ణమూర్తి 17
మా కాలేజీ—సుగుణ 18
కృత్రికాస్నానాలు—శ్రీ యేలూరిపాటి అనంతరామయ్య 19
నాయనమ్మ—శ్రీమతి ఆర్మి రీబాల 22

నాటిక :

పీవకల—శ్రీ కాళ్ళూరి హనుమంతరావు

6

సినీమా :

వివేచా పిక్చర్స్ వారి 'శాంతి'

40

బొమ్మరిల్లు :

సముద్రపు గుఱ్ఱము—కుమారి పి. లక్ష్మి 24
కోశపాపు—శ్రీ ఆంధ్ర భాస్కర సుబ్బారావు 25
చాకల్ బెరీ ఫీన్ (సీరియల్)—మార్క్ ట్యేన్ 26
సోమరి సత్యం—"నూర్యక్తి" 32
డార్విన్ 33

గేయం :

చంద్రుని వగుగు—శ్రీ కోనంభొట్ల కృష్ణమూర్తి

33

రాటి నెం. 84.

గవర్న మెంటు రిజిస్టర్డ్ ఫరం నెం. 842.

కిశోర్ పజిల్స్ ద్వితీయ వార్షికోత్సవ కానుకలు

గెలవండి! రూ 1,000!!!

పోస్టు చేయుటకు కడపటి తేది 27-2-52

ఫలితములు 2-3-52

ప్రవేశింపవలసినవి : ఒక రూపాయికి రెండు ఎంట్రిలు : 12 చతురముల పెట్టుకు రూ. 5-0-0.

162

40				

మా కీసాల్యాంక్షతో సరిపోయే ఆర్థిక గెట్టు జవాబుకు రూ. 750, మొదటి రెండువరుసలు కరెక్టు జవాబుకు రూ. 125, మొదటివరుస కరెక్టు జవాబుకు రూ. 75, మొదటివరుసలో మొదటి అంక కరెక్టు జవాబుకు రూ. 50. గ్యారంటీ బహుమతి లివ్వబడును. ఆర్థిక గెట్టు లేనిచో మొదటి రెండు లేక ఒక వరుస జవాబులకు మొదటి బహుమతి పంపబడును. ఆర్థిక గెట్టు జవాబులు ఒకటికంటే ఎక్కువగా ఉంటే మొదటి బహుమతి సమంగా పంపబడును. ఈ చతురములలో 38 నుంచి 48 వరకు అంకలు అడ్డం, నిలువు బహుమతిలలో ఎటు కూడినా 162 వచ్చువట్లు వెయ్యవలసి. ఒక అంక ఒక్కసారే వాడాలి. రెండవ గెడిలో యివ్వబడిన 40 అంక అలాగే ఉండాలి. చూరకూడదు.

ప్రవేశింపవలసినవి : రూపాయికి రెండు చతురములు. రెండుచతురములకు ఎక్కువ పంపరాదు. 12 చతురముల పెట్టుకు రూ. 5. వంతున ఎన్ని చతురములైనా తెల్లకాగితంపై వేసి పంపవచ్చు. ప్రవేశింపవలసినవి మనియార్డరుద్వారాగాని, క్రాస్ చెయ్యని ఇండియన్ పోస్ట్ ఆర్డరుద్వారాగాని పంపాలి. M. O. పోస్టురకీదుకూడా పంపాలి. 27-2-22 న కూడా చతురములు పోస్టు చెయ్యవచ్చు. ఈ పోటీకి సంబంధించిన అన్ని విషయాలలోను మా నిర్ణయమే ఖాయం, స్వాధీనబద్ధమును.

38 వ పోటీ కీసాల్యాంక్ష : మొదటివరుస 46, 48, 36, 38; రెండోవరుస : 32, 34, 47, 45; మూడోవరుస 39, 37, 40, 43 నాలుగో వరుస 41, 44, 35, 38.

KISHORE PUZZLES. 34 (A) 5-A Leonad Street, ROYAPETTAH, MADRAS-14.

★ మ ద్రాస్ డే రీ ★

గోపాలాచార్యుల కృత్య పట్టు లోనే ఎవరినీ గూనివానాదావిడిలోనే కనపడారా. ఒక వంక క్రికెట్ మ్యాచ్, మనోమంక సినిమాలు ఉత్సవం, ఇంకో వంక వాన్ - కౌంట్రీ ప్లేయింగ్ లోనూ ఈ మాదావిడి సమయంలోనే ఓకివాయివ ఆగురు మంత్రులలోనూ ఆయిదుగురు తప్పకోవడం జరిగింది.

ఎంతో మాదావిడున్న ఎప్పుడంత మయిందో తెలియకుండా ఆఫ్టర్ ఊరు తుంది. ఆనకోటండా క్రికెట్ మ్యాచ్ లో ఆంకితవన సేవయిం లభించింది ఇంత వరకూ క్రికెట్ గరితలో ఎక్స్ ప్రెస్ లోనూ ఫోగతలేని ఇంస్టాంట్ డిని ఓడింగు చేతులు వేస్తే మొదటి సారి. గోపాలాచార్యుల మామూలు లేకుండా ఎవరినా ఒక ఇన్స్టింట్ ఎడం ఉంది మిగిలిపోయారు. వంకర్ ఫుగ చేతి గబ్బి, నూం ఆమ్మర్ కుడిచేతి ఒకటై లిప్ విట్టు లపట వా పడిపోయి బిగు గోనా లావలిన ఆట వాలుగు గోనల్లో నుగిసిపోయింది.

* * *

నీనీమాల విషయం చాగామం విసుక్కొని వివరణింది. విసుగుకొక మరే విడికి గోగురున్న సినిమాలు అందు బాలులో లేవు. నీనీక టికెట్ కొనుక్కంటే అక్కరలేనివి కొన్ని చూడం సంభవించింది నూగుమాల నియంత్రక కట్టి దప్పకుంటూ పోవడానికీ తోడుకొరవ్య క్రమాలు చెప్పి పెట్టకుండా దూరిపోవడంతో మరీ విసుగైంది.

చెనానించి వచ్చిన సినిమాలు గండు చూసేసరికి తరంగంలో వారు మనకంటే

చాలా వెనకబడి ఉన్నా గనిపించింది. వారు కమ్యూనిస్టులు కాబట్టి తీసుకునే ప్రతికూటనలన్నీ ఏదో ఒక లక్ష్యం ఉంటుందని ముందనుకున్నా. కథావస్తువులు బాగానే ఉన్నాయి కాని ఆ కథకి ఫిల్మ్ రూప వివ్వడంలో చిత్రమైన లోపాలూ విశేషాలూ కనపడతాయి ప్రభుత్వం అంద ఉంది కాబట్టి పెట్టింగ్ లూ మొదలైనవాని ఏర్పాట్లలో లోకైక్కుడా కనపడలేదు. మనచిత్రాల మాదిరిగానే ఆవగించంత కథకి రెండున్నర మైళ్ళ పాగుగు ఫిల్మ్ చూడాలి. మగ్గిమగ్గి వాళ్ళూ మన మాదిరిగానే పాటలు గుప్పతగు. *White-Haired Girl* అనే సినిమా చూడటం నువ పూర్వపు చిత్రాలు లభ్యత, క్రికెట్ ఫీల్డు లావకం వచ్చాయి. చచ్చిపోయిన తిరిగివస్తే పడి కథావాయిక ఎదస్తూ ఒక పాట పాడుతుంది అప్పుడు ప్రేరంజనీ, కన్నాంబ జ్ఞాపకంవచ్చారు తరవాత తిరిగి చావుకి కారకుడైనానినిద పగ తీర్చుకుంటాననీ, 'కరుస్తాననీ' ప్రతిజ్ఞ తీసుకుంటూ ఒక పాట పాడుతుంది క్రికెట్ ఫీల్డులో 'ధిక్కా రమసు హైతువా' (లకటక) అన్న గగ్గయ్యగారు జ్ఞాపకం వచ్చారు.

అంతేనీ స్వత్యలూ, అంగుపదర్ప వాలూ, అవాచ్యతా, అసభ్యమైన సన్నివేశాలూ మనదేశమూ చోటివుడే వారూ నత్తరు తుచ్చుకున్నారా అనిపిస్తుంది. గవ్యక చిత్రాలలోకాని చీనీ, జపానీ చిత్రాలలోకాని ఇటువంటివి మమత వా కనపడవు. కళ్ళపట్ల వారి కొక భక్తి గాగ వయూ గోచరిస్తాయి. సినిమాలకు ప్రేతు కులవై అపారమైన ప్రభావం ఉంటుందనీ, అందువల్ల వారి బాగోగున్నారూడా గమనించి సినిమాలు తీయాలనేభావం ఆ

దేశాలవారిలోనే కనపడుతుంది. మన నేకంలో చిత్ర నిర్మాతలు దురుసుగా అనభ్యత తెచ్చిపెడుతూ, అదే లేకపోతే ప్రేతు కులు అదరింగరని నావం పొగవేయడం చూస్తే నిజంగా సినిమాలు రియోడెంజో ప్రభుత్వం అజనూయివీ ఉండా లనిపిస్తుంది.

ఎస్సార్.

**ప్రెసిడెంట్ వనస్పతితలనూనె
ప్రెసిడెంట్ స్కా
ప్రెసిడెంట్ టాల్క్ షాడర్**

గుండక వానీ మాడాల ఎన్నిక

తయారైనది!

రత్న డ్రేడింగ్ కంపెనీ,
మద్రాసు 1

ప్రజాసేవ ఫిలిం మహాత్మవాలకు హాజరైన రవ్యక్ ప్రతినిధులు

తత్వమసి

ముకుందరావు గడియారం ముళ్ళవంక చూస్తూ కూచున్నాడు. నిన్న న్యూస్ చెబుతున్నప్పట్లా వాచర్ సరి చేసి పోయినా మళ్ళీ తిప్పుతైం చూపిస్తోంది గడియారం. అసలు సరైన తైం చూపించడం గడియారం బాధ్యత; కాని చూపించకపోవడం వస్తుతః దానితప్పు కాదంటోంది ముకుందరావు మనస్సు—

నలుగురి ఉపయోగానికి కార్పొరేషన్ బాళ్లు టవర్ కట్టించి దానిమీద ప్రతిష్ఠ చేసిన గడియారం తప్పుకునడక నడవడం మంచిది కానిమాట వాస్తవమే. ఉబుసు బాకకువచ్చే జనంకోసం రేడియో ఎనిమిది స్తరవరకూ మ్రోగుతూఉండాలి. అంత వరకూ వాచర్ అక్కడ ఉండితీరాలి. మొన్నొకరోజున తొందరపనిఉండి, మల్లీ రావడానికి బద్దంకంపేసి వాచర్ గడియారం ముట్టు అరగంటముందుకు తిప్పాడు. తనైతే, మొన్న చూశాడుగాని యిదివరకెన్నిసార్లలా జరిగిందో! వాచర్ గడియారానికి తప్పుతైం చూపించడం సేర్వాడనిపించింది—

చిన్నప్పడు చదువుకోడంకన్నా ఆడుకోవడమే మక్కువ అవసరమనిపించేది ముకుందరావుకి. అయిదింటికిగాని బయటికి కదలడానికి వీలేదని దగ్గరుండి వాళ్ళమ్మ చదివించుకుంటే ఆటలమీద ధ్యాసతోనే చదివేవాడు. చదువుకుంటాడులేఅని అవిడయేమరి ఉన్నప్పడు ముకుందరావు కొన్నిసార్లు గడియారంముట్టు అనుకూలంగా తిప్పుకొని అయిదుకొకమునుపే జట్టుతో కలిసివరోజులున్నాయి. వాళ్ళనాన్న యింటికివచ్చినాక రిడ్డువాచ్ చూసి 'నాన గడియారం' అని అవిడ గడియారాన్ని

తీశ్చేది. అది జ్ఞాపకమొచ్చింది ముకుందరావుకి—

'ముకుందం అలా చూస్తూ కూచున్నావేరా? వేరుశనక్కాయలన్నీ అయిపోతున్నాయి. చివరకు చెక్కుమిగుల్తుంది' అన్నాడు గోపాలం. ముకుందరావు ఓకాయ ఒలిచి నోట్లో వేసుకున్నాడు. పార్కులోజనం అప్పుడే పలచబడుతున్నారు.

రేపు మళ్ళీ కంపోజిటర్లకు మేటరిచ్చుకోవాలి. రాసినకథ తనకు నచ్చలేదని మార్చుకున్నాడు ఫీఫ్ ఎడిటర్. ముకుందరావు కాంట్రీప్రియుడుకావడంతో ప్రతిదేశ సమస్యలూను అమెరికా జోక్యం కలిపించుకోడం అతనికిష్టంలేదు పైగా సైంటిస్టులు డబ్బుకోసం యాటంబాంబులు పుష్టించి యుద్ధాలకు తోడ్పడుతున్నారంటాడు. అనేవిషయాలు తీసుకొని అమెరికా పాలసీని ఖండిస్తూ కథరాశాడు. డైరెక్టర్ బోర్డులో ఎక్కువమంది అమెరికన్లు కావడంవల్ల ఆ కథ మార్పాలిస్తున్నట్లుంది. ఇక రాత్రికి కూచోని ఆపవచ్చేదాలి.

'గోపాలం, ఇహ మనమూ రేడ్యాం' అన్నాడు ముకుందరావు. ఇద్దరూ బయల్దేరి శృంగారకంవద్ద విడిపోయారు

అన్నం తిని రాయడం మొదలెట్టాడు. కళ్ళల్లోకి లైటు పాడుచుకుంటోంది, ఆర్చేయండి అని నసుగుతూ భార్య పక్కన కూచోని 'రాసింజేరాస్తున్నా రెండుకూ' అని దీర్ఘం తీసింది. ప్రతికవాళ్లు తనని నెల జీతానికి కొనుక్కున్నారని గనుక— ముకుందరావు జర్నలిస్టుయినందుకు గోపాలం మురిసిపోతాడు. ముకుందరావు భార్యకూడా 'మావారు ప్రతికలో పనిచేస్తున్నాడు. కథలు బాగారాస్తారు' అని చెప్పకుంటూ ఉంటుంది. ముకుందరావు

చిన్నప్పట్నుంచీ కథలు రాయడంలో సరదాపడి చేయితిరిగిన రచయితయ్యాడు. అతనికదితప్పుయింకేం చేతకొదు. మొదటాక చోట గుమాస్తాగాచేరి చేతకాదనిపించుకొని బయటికి వచ్చాడు. గోపాలం పరపతితో యిప్పుడు ముకుందరావు తను పనిచేస్తున్న ప్రతికలో కథాకాఖ ఎడిటరయ్యాడు.

సాయంత్రం పార్కులో కూచున్నప్పుడు సువువ మంచి 'ఆర్టిస్టు' వురా అన్నాడు గోపాలం. భాషమీదా భవాలమీదా ముకుందరావు కవాతు చేయగలగడం ఎకాంటే అంకెల్లో మునిగిపోయే గోపాలానికి స్వేచ్ఛగల జీవనమనిపించింది. తనకు స్వేచ్ఛలేదనీ గుమస్తా జీవితం మహారోతలనీ గోపాలం యేకరుపుపెట్టాడు. తప్పుతైం చూపించడం సేర్వుకున్న గడియారంముళ్ళకేసి చూస్తూ ముకుందరావు ఊరకొట్టాడు. గోపాలం చూటల మధ్యలో 'డబ్బుకోసం ఒళ్ళు ముక్కుకున్నావా? ఆ కుర్చీలో కూచోని కూచోని నడుం పీక్కుపోతోంది గాని మామోడ్ వదిలిపెట్టడు' అన్నాడు. ప్రెస్ లో కంపోజిటర్లకూడా 'సత్తువ అమ్ముకుంటున్నా మండి, నిల్చాని నిల్చాని కాళ్ళపీక్కుపోతాయి' అంటారు. ఇంకోళ్ళకోసం యాటంబాంబులు తయారు చేసే సైంటిస్టుకూడా 'నా విజ్ఞానం, అమ్ముకున్నాను, పరిశోధనలు చేసి చేసే మెదడు నీరసపడిపోతోంది' అనుకుంటూ డెమా!—

ఆలోచించి కథమారుస్తుంటే తనుకూడా ఆర్దును అమ్ముకుంటున్నట్లు ముకుందరావుకు తిట్టింది. జర్నలిస్టుంటే నలుగుర్నీ సరైనమార్గంలో పెళ్ళై రచనలు చేస్తాడు గనుక అందరికంటే గొప్పవానిని గోపాలం అంటూంటే నిజమే ననుకుంటూ వచ్చిన

శ్రీ పి.ఎన్.ఆర్ ఆంజనేయశాస్త్రి

ముకుందరావు నీరసపడిపోయాడు. గుమాస్తాలాగా, కంపోజిటర్లాగా, యాంటిబాంబులు చేసే సైంటిస్టులాగా తను కూడా తనచేతనపనికి విలువకట్టి అమ్ముకుంటున్నాడు...

నీరసపుఘంటు తగినాక మళ్ళీ కలం పట్టాడు ముకుందరావు.

జీతపురాళ్లు రావడానికి కళ్ళను అమ్ముకోక తప్పదు. అవి వస్తేనే డొక్కాడు తుంది. డొక్కాడితేనే తనలో కళ్ళ పుడు తుంది. పుట్టినకళ్ళను అమ్ముకోనే జీతపు రాళ్ళోస్తాయి—ఇనొక విషన్ సర్కిల్.

ఉంకోపనిచేత కాక కళ్ళ ఒక వృత్తిగా మార్చుకున్న ముకుందరావుకు తనది కమ్మరి యల్ ఆర్డయిపోయిందని తెలుసు పుట్టింది. కలం ఆగిపోయింది. తను బతకడంకోసం పత్రికకు నచ్చే కథలు రాయాలి. పూర్వకవులుకూడా నానారాజసందర్శనంచేసి అడ్డమైన పొగడ్తలూ పొగిడినవిషయం జ్ఞాపకంవచ్చి కమ్మరి యల్ ఆర్డయి తను ఆదిపురుషుడు కాకపోవడంవల్ల కొంత తేరుకున్నాడు. నలుగురికోసం రచనలు చేయాల్సిన ముకుందరావు తనకు జీతపు రాళ్ళిస్తున్న వాణికోసమే రచనలు చేయాల్సిరావడంలో తనతిప్పేమీ లేదనుకుంటూ కథపూర్తిచేశాడు.

నిన్ను నరిచేసిననా ఇవాళ మళ్ళీ తప్పమావడం వస్తుతః గడియారం తప్ప కాదంటోంది అతని మనస్సు.

వాచర్ కోసం తప్పటైంచాపిస్తున్న పార్కు గడియారంముల్ల అతని మెదడులో గిరగిరా తిరిగాయి.

ముకుందరావు లైటార్పి నడుం వాల్చాడు. మెదడు మనవడంతో నిద్ర రాగా. ఇష్టంలేని భావాలతో రచనలు చెయ్యడం ముకుందరావుకి జీతపురాళ్ళిస్తున్న వాడు చేర్చుకున్నాడు. అలాగే కొన్నాళ్ళు జరిగిన తనలో తేని భావాలను ఊహించు కొని నలుగురి దానితప్పించే రచనలు చెయ్యడం అతని కలవైపోతుంది. గుండె గుబుక్కుమంది ముకుందరావుకి. బతికే వాళ్ళ తిప్పలకు బతికించేవాళ్ళు బాధులు. ఎంతకళ్ళను అమ్ముకున్నా తను రచయితే

ననిపించింది ముకుందరావుకు. ఉహ... ముకుందరావు తప్పచెయ్యడంలేదు— ఆలోచిస్తూ పడుకున్న ముకుందరావుకు (43-వ పేజీ చూడండి)

నారసింహలే హ్యమం

బంగాలు చేర్చబడినది. మేనా ము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ శుక్ల వస్త్రమును చారించి బలమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని కలిగించు వరప్రసాదము—

20 రూ॥ పబ్లిరు. 3-4-0 పోస్టేజీ 12 అ. ఓ.సి. ఏ. డ్రికం పెని. "ఆయుర్వేదసమాజం" పెరిజేషి-నెల్లూరు జిల్లా.

Preferred
for
mellow moments

MANUFACTURERS
THE INDIA CANNING INDUSTRIES LTD
VITAVAVADA-2

Madras & South Contact

Sovereign Sales Agency Ltd.
11-12 Second Line Beach, Madras 1

పాపములు

(మదివరకు చదివి తుల్యపడేవారికి అంకితం)
 కాలం : నవకోటి సారాయణశైలి స్వప్న
 విధి.

కాలం : కలకి కాలం లేదు.
 (నవకోటి సారాయణశైలి కలలో నవ
 కోటి సారాయణశైలి ప్రవేశం.)

కెటి : ఒకేయే నరిసింహా?
 నర : ఓయీ, ఏం కాస్తా.
 కెటి : ఇవాళ కోటాబట్ట వచ్చింది.
 అంతేత కోట్లు సాయంత్రం 5 గంటల
 వరకు తియ్యకు. 7 గంటలకల్లా మూసేయి.
 బట్ట అయిపోయిందను.

నర : అలాగే.
 కెటి : ఎకంటుబుజ్జగత.
 కొత్తిగావచ్చినవాడు ఎలాటివాడో!
 నర : అవన్నీ నువ్వు నాకు తెప్పాలా
 కాస్తా!

(నిష్క్రమణ)
 కెటి : ఇప్పుడేమిటి చెయ్యటం? 5
 గడియ వకుకుంటాం. (వకు కోటోయి)
 ఉహూ, వకు కోటోయి పాడుకలలు
 వస్తాయి నిద్రపట్టదు. అబ్బాయి! నేను
 చెప్పండి సరిగ్గా బోధపడిందోలేదో. మరచి
 పోయి మామూలుగా మూడుగంటలకే తీస్తా
 వేదా కోట్లు. బ్లాకుమార్కెట్! నువ్వు
 నిగలదు.

(ఒకడ ప్రవేశం. పన్నుగా, పొదుక్కు
 వుంటాడు. క్రాఫ్ట్ ఫ్రాక్ గా చెదిరి
 వుండి చొక్కా చిరిగిపోయింది)
 ఆయన : నవకోటి సారాయణ శైలి
 నువ్వేవా?

కెటి : నేనే. ఎవరు నువ్వు?
 ఆయన : నీ కోట్లో బట్ట కొనుక్కొం
 దుకి వచ్చినవాళ్ళలో ఒకణ్ణి.

కెటి : అయితే!
 ఆయన : నా చొక్కా చిరిగిపోయింది
 కెటి : చొక్కా చిరుగులే వర్జీవాడి దు
 ర్గ వస్తే. నాతో ఏంకని!

ఆయన : చొక్కా వట్టడానికి వర్జీవాడు
 పావలా అడిగేడు. ఆ పావలా నువ్వియ్యి.
 కెటి : నే నెందు కిస్తాను? నేను నీ
 చొక్కా చింపలేదు.

ఆ : నువ్వే చింపేవు. ఇవాళ నీ
 కోట్లో బట్టలు కొనుక్కొందుకి చెళ్ళేను.
 కోటావచ్చిందని కావోలు కోట్లు 5 గంట
 లకి తెరచేదు. బట్ట కొనడానికి వందమందికి
 పైగా ప్రోగ్రెయేరు. అందరినీ తోసు
 కొని ముందుకి వెళ్ళేను. తోపులాటలో
 నా చొక్కా చిరిగిపోయింది. తీరా

శ్రీ కాత్లూరి. హనుమంతరావు

ముందుకి వెళ్ళేసరికి కోటా అయిపోయింది
 కోట్లు చూసేస్తున్నాం అన్నాడు. కొత్తి
 చొక్కా సుదృఢకోసం వెళ్ళే ఉన్నచొక్కా
 చిరిగిపోయింది. సుదృఢ తొరికలేదు.

కెటి : అయితే ఏమిటంటావు?
 ఆయన : కోటావచ్చిననాడు మాదా
 కోట్లు మామూలుగా మూడు గంటలకే
 తెరచుంటాను.

కెటి : నేను తెరచనంటాను.
 ఆయన : తెరవ్వా?
 (కోవంగా చూస్తూ క్రమక్రమంగా
 మాయమై పోతాడు.)

కెటి : చేతికాని వధువలు. ఇలాటివాళ్ళని
 ఎండకొన్నా చూసేను.

(అగ్గినుగుమాస్తా ప్రవేశం. బక్క
 చిక్కి వుంటాడు.)

కెటి : ఎవరు నువ్వు?
 గుమాస్తా : నిన్ను ఎలాగ గడిపేనో
 ఈలోనామా సరిగ్గా అలాగే గడిపే
 అగ్గిను గుమాస్తాని.

కెటి : నాక్కొంగా తెచ్చి ఎందు
 కొచ్చేత!
 గుమాస్తా : పదిరూపాయలు ఇవ్వు.

కెటి : నిన్ను నేనింతకముం చెప్పడూ
 కూడలేదు. ఎట్లా ఇచ్చేది అప్పు?
 గుమాస్తా : అప్పుకాదు. ఒట్టినే ఇవ్వు.
 కెటి : ఎందుకివ్వాలి?
 గుమాస్తా : నా దగ్గి లా కొన్నావు
 కనుక.

కెటి : మర్యాదగా చూట్టాడు. నీకమ్మ
 నాకెందుకు?
 గుమాస్తా : జీవితావసరాలైన రింజీ
 బట్టి బ్లాక్ మార్కెట్ చెల్లెవు. అంతేత
 నాకు పదిరూపాయలు అదనంగా ఇచ్చి
 యింది. ఆ పదిరూ
 పాయలు ఇవ్వు.
 కెటి : ఇవ్వను

గుమాస్తా : ఇవ్వతూ!
 (ఉరిమిమాస్తా నాయకై పోతాడు.)
 కెటి : చెరివని బ్లాక్ మార్కెట్ లో
 కొరం చూని వేయరాదా?

(ముష్టివాడు ప్రవేశం)
 కెటి : ఎవరు నువ్వు?
 ముష్టి : ముష్టివాణ్ణి.

కెటి : చిల్లరకమ్మలు లేవు.
 ముష్టి : నీ కెందరు పిల్లలు?
 కెటి : పదిమంది. మనో రెండుకెల్లలో
 పదికొండుమంది అవుతారు. సంతర్పణ
 చెయిస్తానే.

ముష్టి : ఎందుకు కాస్తావు ఇంతమందిని?

రత్న పురుష లేహ్యము

ధాతు సప్తమును హరించును. అత్యుష్ణము,
 నరముల బలహీనత, గుండెదడి, అతి
 మూత్రము మొల మేహవాగ్ధులను హరించి
 విక్రిలి బలమును, కాంతిని, మనోత్పా
 నము నిచ్చును. అనేక యోగ్యత వ్రత
 ములుగలవు. డిప్టారు 2/- పోస్టేజీ 0-14-0

ఇండియన్ మెడిసిన్ హౌస్,
 లక్ష్మీటాను రోడ్డు. విజయవాడ - 2.

శ్రీ: ఏమిటి చదువుకు? ముప్పి: నువ్వు పదిమందిని కన్నా వంటే పదునరు బీదవీల్లకి తిండి బట్టా లేకుండా చేసేవన్నమాట. శ్రీ: ఆ నువ్వే బీద వాళ్ళందరికీ చొక్కాలు కట్టించి పంచిపెట్టావు. ముప్పి: అవును. మళ్ళీ బీదావాళ్ళకి మరో సారి పంచి పెడతావు, "మీ ఓటు నవ కోటి నారాయణ శ్రీకి వేయండి" అని వాటిమీద రాయించి. ఏం ధర్మబుద్ధి! (పాశానగా నవ్వుతూ మాయమౌతాడు) శ్రీ: పాగరుబోతు వెగవ.

(పెద్ద మనిషి ప్రవేశం) శ్రీ: ఎవరు నువ్వు? పెద్ద: అప్పటి మరచిపోయావా? శ్రీ: ఓహో నువ్వు! పెద్ద: అవును శ్రీ: మరో పది ఓటు నాకు వచ్చేయి కాదు. ఏంచేసి వుంటే హ్యాజో. పెద్ద: మరి నాలుగు మేడలు కట్టే వాడివి. ఇంతకీ, ఎక్కడకీ ఏమాత్రం ఖర్చు యింది? శ్రీ: ఏదైతేలు పెద్ద: అబ్బో! అయితే ఎందుకు ఓడి

పోయావు? శ్రీ: నాదగ్గర లంచం తీసుకొని నన్ను మోసం చేసేరు కొంతమంది. పెద్ద: డబ్బు లేక బాధపడుతున్న మంచివాళ్ళు. శ్రీ: మంచివాళ్ళు కాదు. మోసగాళ్ళు. పది ఓటుతో నన్ను గెలిచేనని గర్వపడకు. మళ్ళీ వస్తుందిగా ఎలక్షను. పెద్ద: ఏం చేస్తావు? శ్రీ: మళ్ళీ నిల్చుంటాను. ఈ సారి

లక్ష రూపాయలు ఖర్చు పెడతాను. నీటి డిపాజిట్ కూడా దక్కకుండా చేస్తాను. నా పగ తీర్చుకొంటాను. పెద్ద: మళ్ళీ నిల్చుంటావా? (ధయంకరంగా చూస్తూ మాయమౌతాడు) శ్రీ: వెగవ యుడిపిస్తాను. మరో పది ఓటు వచ్చేయి కాదు నాకు. (4 వ పేజీ చూడండి)

గర్భామృతము

సమస్త గర్భశయ రోగములకు
అద్భుతముగా పనిచేయును

మోడల్ ఫార్మ్యూలేషన్ విజయవాడ

గెలవండి! రూ. 6,000! గెలవండి!
ముగింపు తేది 10-3-1952 ఫలితములు 19-3-52 బహుమతులు 26-3-52.

అంతా సరిగానున్న ఆస్పదకు రూ. 2,500
మూడు తప్పుల వరకు రూ. 500
ఎక్కువ ఎంట్రీలు పంపినవారికి రూ. 200

అంతా సరిగానున్న ఆస్పదకు రూ. 2000
మొదటి రెండువరుసలు కరెక్టుకు రూ. 500
మొదటి ఒకవరుస కరెక్టుకు రూ. 200
ఎక్కువ చదరములు పంపినవారికి రూ. 100

How to win, Fill up each dash with one apt letter given in brackets

1. New motorists often—a pedestrian (R. N.) HU—T
2. Sentimental lovers do—on departing (K. M)—ISS
3. An appealing—is seldom ignored (E. T) F A C—
4. A great necessity in the home (P C.) —O T
5. It gives one more trouble (P T) S—Y
6. Should not be roughly treated S I—K
7. We—by life's force (G. D) —O
8. Great artists these are an inspiration to others (N. V.) L I—E S
9. Advanced in age (O. E) —L D E R
10. The very vain are seldom (N D.) D O W—Y

62

ఇచ్చట చూపిన చదరములో కి నుండి 28 వరకు (11, 8, 20, 23, 22, 21, 9, 10, 17, 18, 14, 18, 12, 15, 19, 16,) కల అంకెలను వాడి నిలువుగా గాని అడ్డముగా గాని విమూలంగా గాని ఎటుకూడినా మొత్తం 62 (అరవైరెండు) రావలెను. ఒకసంఖ్య ఒకసారిమాత్రమేవాడవలెను.

ENTRY FEE:—Eight annas per entry
ప్రవేశధరము: ఎంట్రీ 1 కి ఎనిమిది అణాల వంతున ఎన్ని ఎంట్రీలైనా తెల్లకొగిలముపై వ్రాసి పంపవచ్చును

ప్రవేశధరము: చదరము 1 కి ఎనిమిది అణాలవంతున ఎన్ని చదరములైనా తెల్లకొగిలముపై వ్రాసి పంపవచ్చును.

నిబంధనలు:—(పై రెండింటికీ) ప్రవేశధరము మనియార్డు ద్వారాగాని, క్రాస్ చేయని ఇండియన్ లేక బ్రిటిష్ పోస్ట్ ఆర్డరు ద్వారాగాని, పంపవలెను. మనియార్డు రకీరు,

లేక పోస్ట్ ఆర్డరు ఎంట్రీలలో (చదరములలో) తప్పకుండా పంపాలి. ఎంట్రీ కొగిలముపై మీ పూర్తిపేరు, అడ్రసు వ్రాయవలెను. 19-3-52 ముందుగా నీలు ఆస్పద పూర్తి నిబంధనలు కొనబడినవారు రెండణాలు అదనముగా పంపవలెను. 19-3-52 జిందగారపత్రికయందు, నీలు ఆస్పద ప్రకటించబడును. పోటీకి సంబంధించిన అన్ని విషయములలోనూ మా నిర్ణయమే ఖాయమైనది, న్యాయబద్ధమైనది.

నోబుల్ ట్రస్ట్ కో., సామల్ కోట్. NOBLE TRUST Co., Samalkot. (E. Godavari Dt.)

Key Solution of Competition No. 5-A —(1) GALA (2) TEXT (3) WALK (4) MAR (5) WILD (6) SHY (7) LOSS (8) POSE (9) SEEM (10) WET.

కొనబడిన నం. 5-B నీలు ఆస్పద:—మొదటివరుస 12, 15, 11, 16; రెండవ వరుస 18, 9, 21, 8; మూడవ వరుస 17, 10, 14, 18; నాల్గవ వరుస 7, 20, 3, 19. గెలుపుల వివరములు కొనబడిన వారు నాల్గణాలు పంపవలెను.

సుందరమృగము

“ఆ! అదిగో... చెయ్యి వ్రాపాడు. బిడిక్కుడా పోయే కాలం దాపురించిందేమో!” అంటూ జంతులు సరికొత్త మనోహరముగా, సుందరమృగముల వలె టూరి సుందరమృగముల విషయాన్ని మొదటినుంచీ కనిపెట్టాకే వుంది. ఈ చేయి వ్రాపే జాడ్యం వాళ్ళకు వొక వ్యసనంగా మారడం వలన సుందరమృగము కూడా అటువైపు చూడడం ఒక జాడ్యం గానూ, తరువాత వ్యసనంగానూ, యిప్పుడు అలవాటుగానూ మారింది. ఇటువంటి విషయాలంటే సుందరమృగము అసహ్యం మూట అటుంచి ధయం వాస్తే. అలాంటిప్పుడు అటువైపు అసలు చూడకుండా వుంటే వాళ్ళెందుకు చేతులు వ్రాపుతారన్న ఆలోచన సుందరమృగము లేకపోలేదు. అయినా, యీ సారి కూడా వాడు అలాగే తనను చూచి చేయి వ్రాపుతాడా? అని ఒక చిన్న ప్రయోగం చేస్తున్నట్లు చూస్తూవుండేది. సుందరమృగము చూడగూడదు. అనుకొంటూనే చూస్తుండేది, వాళ్ళు అప్పుడే చేయి వ్రాపడం కూడా జరుగుతుండేది.

సుందరమృగము కాపురానికి వచ్చి అప్పుడే తెలికే పైగా అయింది. ఇంట్లో వంట పని అంత పెద్దది గాక పోవడంవలన నాలుగు ‘అరైసరు’ మెతుకులు వండి అవతలిపార్శ్వం యొక్క ఆ వాటికి వంట పని వూరి అయ్యేది. మిగిలిన గంటలన్నీ గడపడానికి ఏ పని కల్పించుకొందామన్నా కనుపించేదిగాదు. ‘ఇరుగిల్లా, పొరుగిల్లా’ అంటూ వుంటే అక్కడ అమ్మలక్కలతో ఏదో నాలుగు కబుర్లు ‘పిచ్చా-పాటి’గా మాట్లాడుకొంటూ వుంటే యిట్టే కాలం గడచి పోతుంటుంది. ఇటువంటి అలవాటు సుందరమృగము చిన్నప్పట్నుంచీ వుండేది. సరిగ్గా తిన్న అన్నం మెతుకులు గొంతుకై నా దాటకుండా, నీట అయినా ఎత్తకుండా, కంచం అయినా కడకుండా, లంగాకి చేయి, మూత తుడుచుకొంటూ వామన గంటల నీట వ్రుచ్చుకొని గానీ, గచ్చా కాయల దబ్బాపుచ్చుకొని గానీ, చింతిపిక్కల నంచి వ్రుచ్చుకొని గానీ, కొరికా గా గొంతు తేలి

కొంటూ కన్ను త్రిప్పే లోపలే గడప వాటి పోయేది, ప్రక్కనున్న ‘జట్టి’ వాళ్ళ కోసం. పోనీ, పెద్ద యాక్కి నా సుందరమృగము కాళ్ళు కట్టు బడతాయన కొంటే అచ్చే! అప్పటి అలవాటు అప్పటి లాగే లేకపోయినా, కొంచెం మార్పులతో పర్యవసానం మాత్రం అంతే వుంటుండేది. చందమామనుంచీ సచిత్ర వారపత్రిక వరకూ పుస్తకాలు తిరగేయడం, ఆ కథల గురించి, రచనలు గురించి తోటి స్నేహితులలో తర్జన భర్జనలు చేయడం, నవల్లు చదవడం... నీనిమా స్పీచ్ లూ, నటనలూ, వారి దినచర్యల్లో, మాటల్లో, అభినయాలలో కూడా కన్పిస్తుండేవి. ఇక వాటికి అంతూ, దరీ, అంటూ వుండడం ఎప్పుడన్నా, ఎవరన్నా, ఓ తల మానీనా విడవాలి గుచివాట్లు పెట్టి విడిలించుకొంటేనే వాళ్ళు లేవడం.

సుందరమృగము రైలు అంటేనే క్రొత్త, వాళ్ళ వూరికి ముప్పయి మైళ్ళ దూరంలో ఎటు రైలు స్టేషన్ లేకపోవడం వలన రైలు అంటే ఒక పెద్ద భూతంలాగా వ్రాపించే వాళ్ళు, ఆ వూరి వాళ్ళంతానూ. మాటికి, కొటికి యెవరన్నా రైలు చూసి వస్తే ఆ యంజనును అలాగే వర్ణించే వారు కూడాను ఓ పెద్ద భీకరాకారం అనీ, దానికీ పెద్ద గొంతుక వుందనీ కూడా! సుందరమృగము పుట్టి పెరిగిన తరువాతంతటికీ తన భర్తదగ్గరికి వచ్చేటప్పుడే రైలు యొక్కడం మొదటి సారి. అలాంటి సుందరమృగ రైల్వే మామగ పెళ్ళాం కావడం మొదట్లో ధయం తరువాత విచిత్రంగానూ కనిపించినా యీ పెళ్ళాళ్ళల్లో ఆ యంజను కూతలకూ, బళ్ళ కెబ్బలకూ సుమారుగా అలవాటు పడింది.

సుందరమృగము ఆ రయిల్వే స్టేషన్ ఒక సరకం కంటే హీనంగా కనుపించింది ఆ రైలు వచ్చే వేళకు కళ్ళముందు నాలుగు యెడబళ్ళూ, పాతిక మంది జనం అయినా కనుపెస్తారు ఆ బండి కాస్తా వెళ్ళిపోయినా

ఒక ఓట కూడా వుండదు. పోనీ యిరుగమ్మా, పొరుగమ్మా వున్నారా! అంటే, మారంగా వున్న రెండు రయిల్వే పోర్టర్ల యిళ్ళు తప్పితే అక్కడయినా ఏముంటాయో అని. ఆ రోడ్ పైడే స్టేషన్ లో యంజను కూతలూ... ఆ గొడవలే... ఆనందించినా, అఘోరించినా!

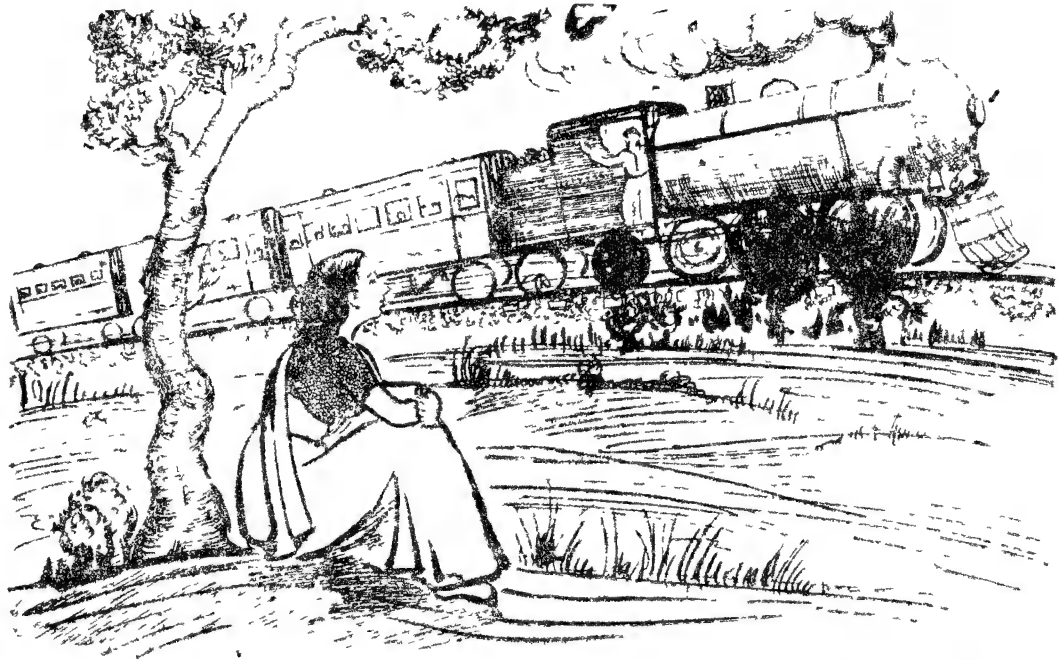
అంతేత సుందరమృగము ఒక పుస్తకం చేత పట్టుకొని యింటిముందు చేపచెట్టు క్రింద కూర్చొని వచ్చే బండినీ, పోయే బండినీ చూస్తూ వుంటుంది. ఆనందరావు ద్యూటీ విడు గంటల వరకూ వుండడంవలన సుందరమృగము అప్పటివరకూ అలా కూర్చోవడం అలవాటయిపోయింది. అలాంటప్పుడు ఆ యంజను డ్రైవర్లు ఆమె పైపే చేతులు వ్రాపడం నిజానికీ అంత సమంజసమైన పని కాదు. కొపం వచ్చి, వుక్రోధం కొద్దీ సుందరమృగము వాళ్ళను ఏడ్పించడానికీ తనూ చేయి వ్రాపుదామనుకొంది. అలా తాను చేస్తే... అమ్మా! ఆ రయిల్వే స్టేషన్ అంత యీ డ్రైవర్లు ఒకే ‘పుక్కాల్లు’ లేపరా! ఫలానా మామగ పెళ్ళాం యిలా చేస్తుందని. అది శత మగడి చెవులు వరకూ వస్తే... కొరివితో తలగోల్కొన్నట్లేగా!

సుందరమృగము యీ విషయాన్ని ఒక రోజు అలాగే వ్రాపుకొన్నాడు. ప్రతి దినం వాళ్ళు చేతులు వ్రాపడం యీ విడ చూస్తూ వుండడం జరుగుచుండేది. పోనీ, అయినా వో చెప్పే... ఇటువంటి విషయాలు అసలు మగ వాళ్ళకు చెప్పవచ్చా? వాళ్ళూ, వాళ్ళూ తలలు పగలుగొట్టుకోవడం ఆఫీసర్లకు రిపోర్టు చేసేకోవడం.. అవన్నీ అలావుంచి చివరకు తనకే వక రిమార్కు తస్తుంది. ‘నీవై చూడందే వాళ్ళలా ఎందుకు చేస్తారనీ.. అసలు ముందు నీవేం చేశావో’ అనీ. ఈ విషయం సుందరమృగము బాగా తెలుసు. అందుచేత ఆనందరావుకి అసలు చెప్పనైనా చెప్పలేదు.

సుందరమృగము పెద్ద అందగత్తె కూడా కాదు. అసలు తను అందగత్తెనా కాదన్న విషయం సుందరమృగము బాగా తెలుసు.

నీధి బల్లో సుందరమృగము ‘గుడ్లనూబ’ అనీ, లోయ ర్ కాసుల్లో ‘కిరసనా యిలడబ్బా’ అనీ, అటు

శ్రీ పేరబత్రిని ఈశ్వరరావు

ఇందన ద్రువరు చెయ్యిరావులున్నాయి. వనుకూడా చెయ్యిరావులే? అమ్మా! అనుకుంది పల్లెటూరినుందరమ్మ.

తిరువార 'చింతపండు' అనీ... ఏవేవో ని కోనేమ్మ పెట్టి వెనుక భో... భో...లు కొట్టడం సుందరమ్మకు బాగా జ్ఞాపకం. పైన చెప్పిన నికోనేమ్మలోని పోలికలు నిజానికి సుందరమ్మలో చాలా వున్నాయి. ఆ చిన్నారావుగాడు ముందు బెంచీలో కూర్చోని సుందరమ్మముఖం చూసినప్పుడల్లా గెండు చేతుల్లో ముఖం మూసికొని వాంఠి వచ్చినట్లు నటించడం, 'సుందరమ్మ' అని 'రోడ్ కాలి' పిలుస్తుంటే 'అబ్బో' 'అపురూపసుందరి' అని వెక్కిరించడం... యివన్నీ ఆమె వినలేదు గనుకనా? అటువంటప్పుడు ఈ దొర్నా గ్యూపు విధవలు తనను చూడగానే బాళ్ళు కొవ్వెక్కి గాక పోలే అలా చేతులు వ్రాపడం చేసికీ? "ఏమీ తెలియని సంగ నాచుల్లాగా, యింజను మిషన్లమీద దృష్టిని నిలకడ చేసినట్లు నటించు ముఖం అటు తిప్పి... తక్కి యిలా చేతులు వ్రాపడం చేసికో? యీలాంటి తరంగాలు ఎవరికీ తెలియవని" అని సుందరమ్మ అనుకొంటూ వుండేది.

అందరారావు పనిచేసే స్థలంలో నీళ్ళు దొరకవు. అంచేత ప్రతి గూడ్సు బండికీ బాళ్ళు నీళ్ళు పట్టుకొంటారు. సుందరమ్మకు ఏడి నీళ్ళ వడంచేత ఎంత తప్పించుకొన్నా రెండు బిందెలు నీళ్ళన్నా తెచ్చుకోవాలి- యంటే... ఒక్క సారయినా యింజను స్తరకు బెల్లారి.

రోజులు గడచిన కొద్దీ సుందరమ్మలో మార్పులు రావడం మొదలు పెట్టాయి. నిజా నికి ఆమెకు ఎటువంటి మరళిప్రాయాలు లేకపోయినా భాస్కరావును చూస్తే ఆమెలో యేదో తెలియని ఒక విధమైన సంచలనం... ఆమె మనస్సును కలరిపరుస్తుండేది. భాస్కరావు 207 నెంబరు యింజనులో వస్తూవుంటాడు. కండలు తిరిగిన దండలు, అజానుబాహుడు. వికాలమైన ఛాలభాగం, వుంగ్రాల జాట్లా, యెంతటి ముసిపోయిన, బొగ్గు నూనెనుస్తులు వేసి కొన్నా అతనిలో గల గాంభీర్యం, శీవి... ఒక విధమైన అందం-సుందరమ్మ మొదట్లో ఏమీ అనుకోకపోయినా రానురాను ఒక విధమైన అభిమానం అంటూ కలిసింది. అందరికీ ములే అతను, ఆమెను చూడకనే చేయి వ్రాపుతాడు. అయితే ఆమెకు భాస్కరావు విషయంలో అసహ్యంలేదు. అంటే యిష్టమన్నదని గాదు. ఇష్టానికి, అయినా నికీ మధ్యగల ఏదో తెలియని అవినాభావ సంబంధం వుండి వుండవచ్చు.

భాస్కరావు వచ్చేరోజు అంచనా వేసి కొని సుందరమ్మ చక్కగా ముస్తాచై మరీ నీళ్ళకు వెళ్ళింది. నీళ్ళు పట్టుకొనేటప్పుడు మాత్రం బాళ్ళు ఏమీ మాట్లాడేవాళ్ళు గాదు. "దురంగా వుంటేనే యీ ఆర్కాటం అంతానూ, చేతులూపడమాను...అంత దగ్గరగా వెళ్తే ముఖమైనా చూడే!" అని

మాత్రం మనసులో సుందరమ్మ కాద పడడం అక్షరాలా నిజం. అయితే భాస్కరావుకి తనంటే ప్రేమలేదా! దగ్గరగా వెళ్ళక ముఖమైనా చూడకుండా తన కేమీ పట్టనట్లు యింజను మెషిన్ల తుడుచు కొంటూ వుంటాడు-ఈ విషయంలో సుందరమ్మనునప్పులో యెంతో కష్టం పెట్టుకొనేది.

ఆరోజు 207 యింజను వస్తుంది. అంటే భాస్కరావు వస్తాడన్నమాట. సుందరమ్మ నీటుగా ముస్తాబయింది. బిందెలు గెండు మూడుపాగు తళ్ళితల్లా మెరిసేటట్లు తోమింది. కట్టుకొన్న మడిబట్టలో కూడా కొంత ప్రత్యేక ప్రదర్శన చూపించాలనుకొంది.

నీళ్ళు యివ్వనూ యిచ్చారు. బండి రానూ వచ్చింది. ఈసారి ఏమైనా సరే భాస్కరావుతో మాట్లాడాలనుకొంది సుందరమ్మ. ఆరోజు భాస్కరావు స్వయంగా నీళ్ళ వదిలాడు. సుందరమ్మ తల యెత్తి భాస్కరావు వంక ఒక్కసారి చూచింది. అతనిముఖంలో ఏవిధమైన భావ ప్రకటనా లేదు. విసిగి వేసారిన తేలికానికీ అలవాటు వడిన తక్కి ఆ యంత్రాలతో తానూ వొక 'యంత్రం' లా పని చేస్తున్నట్లు కనుపించాడు, భాస్కరావు. అయినా సుందరమ్మ కాంక్షకుల్లా తన తీక్షణ పీక్షణాలను ప్రదర్శించినా పర్యవసానం ఏమీ కనుపించలేదు.

“వేడినీళ్లు యిస్తారా!” అని సుందరమ్మ అడిగింది. నిజానికి వేడినీళ్లు సుందరమ్మకు అవుసరంలేదు. ఎలాగైనా భాస్కరావుతో మాటలాడా లనుకొంది సుందరమ్మ. అందుచేతే అడిగింది.

“అలాగే నమ్మా” అంటూ భాస్కరావు వేడినీళ్లను వదిలాడు, చన్నీళ్లను కట్టివేస్తూ.

ఈ మాటలు వినేసరికి సుందరమ్మ మనస్సు చివుక్కు మన్నది. ఆయన “అ..మ్మా” అంటూడేవిటి అనుకొంది. భాస్కరావు మాటల్లో ఆతని ప్రవర్తనలో తన కోపం అతను, ఏ అబునైనా పరితపిస్తున్నట్లు కనుపించలేదు. మాటాడేటప్పుడు సుందరమ్మ వక్రంగా చూడలేదు.

బండి కదలింది. రోజూ యీపాటికే సుందరమ్మ యింట్లోకి వెళ్లిపోయేది. ఆవేళ మాత్రం అలాగే చూస్తూ నిలబడింది. కొంత దూరం బండి వెళ్ళాక భాస్కరావు మామూలుగా మళ్లీ చేయి వ్రాపాడు, ఆమె వైపు చూస్తూ.

భాస్కరావు ప్రవర్తన సుందరమ్మ కేమీ నచ్చలేదు. దగ్గరున్నంతసేపూ పల్లెట్రు మాట అయినా మాట్లాడని భాస్కరావు అంత దూరం వెళ్ళాక తనవైపు చేయి ఎందుకు వ్రాపాలి? అతని దొక విచిత్ర ప్రవర్తన అనుకొంది. భాస్కరావు మీద జాలి, కోపం, ద్వేషం... ఒక్క సారిగా సుందరమ్మ మనస్సులో కనుపించాయి. పంతానికి ఏమైనా సరే తనూ చేయి వ్రాపాలనుకొంది. యిదే ఆఖరు ప్రయత్నంగా.

ఆప్రయత్నంగా సుందరమ్మ చేయి యెత్తేసరికల్లా గార్డు పెట్టే వచ్చేసింది. ఆ గార్డు వంక మాసేసరికి అతడూ అలాగే చేయి వ్రాపుతున్నాడు, అయితే సుందరమ్మ వంక మాసి మాత్రం కాదు.

సుందరమ్మకు యిదేమీ అర్థం కాలేదు. భాస్కరావు చేయి వ్రాపడానికి కారణం తాను వ్రాపించుకోన్నది. గాని యీ గార్డు యెందుకు వ్రాపుతున్నది, అర్థం కాలేదు. అనుకోకుండానే యెత్తిన చేయి దింపుకొని

వెనక్కి మాసేసరికి ఆనందరావు కూడా అలాగే స్తేషను ముందు నిలబడి నవ్వుతూ తన చేతని వ్రాపుతున్నాడు.

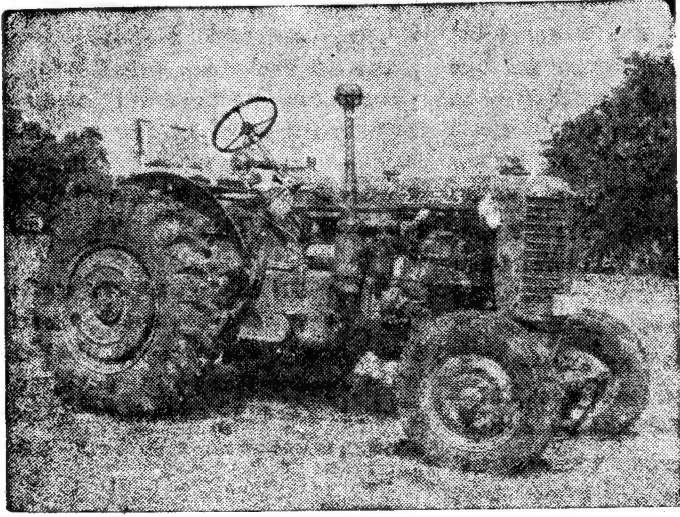
సుందరమ్మనుండే గతుక్కుమన్నది. ఇప్పుడు పూర్తిగా అర్థం అయిపోయింది. భాస్కరావు సుందరమ్మ వైపు చేయి వ్రాపడం, తనూ చేయి యెత్తడానికి ప్రయత్నించడం- యివన్నీ చూచి, ఆ గార్డు వాళ్ళాయినా, సుందరమ్మను పరిహసిస్తున్నారనుకొంది.

సుందరమ్మ భయపడి పోయింది. తన విషయం అందరికీ తెలిసిపోయి నందుకు విచారం, తన భర్త కళ్ళారా చూచినందుకు భయం, ఆమెను వేధించే శాయి. సాయింత్రం తన భర్త వచ్చి తిప్పుకుండా అడుగుతాడు. తన జీతంలో ఒక అగ్నిపరీక్షను ఎదుర్కోబోతున్నాననుకొంది.

ఆ పగలంతా సుందరమ్మలో లోలో న చాలా భయపడిపోయింది. తలుపు దగ్గర ఏ మాత్రం శబ్దం వినిపించినా ఆనందరావు

[38-వ పేజీ చూడండి]

జెక్ స్టోకియాలో ప్రఖ్యాతిగాంచిన ‘స్కోడా’ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడిన

ట్రాక్టర్లు,
డిజిల్లు
యంజిన్లు

స్కోడా డిజిల్లు యంజిన్లు
85 హార్సపవరు
వర్క్ కోల్డ్ స్టార్టింగు
హార్ జెంటల్ మరియు
కస్టమర్—

26 హార్సపవర్ “జెరర్” ట్రాక్టర్లు డిజిల్లు ఆయిల్తో పనిచేయును. బొంబాయి ప్రభుత్వవారితో ప్రత్యేక సర్టిఫికేట్లు పొందినది. అన్ని రాష్ట్రములలో ప్రసిద్ధిచెందినది. దీనిపైజాగర అన్ని ట్రాక్టరుల కంటే ఖర్చుతక్కువలో ఎక్కువ పనిచేయును. ధర తక్కువ. నవీనపద్ధతులతో తయారు చేయబడినది. వాయిదా వద్దతిమిద కూడా యివ్వబడును. విడిభాగములు, సర్వీస్ ఎల్లప్పుడు లభించును. ట్రాక్టర్లకు పనికివచ్చు అన్ని వ్యవసాయ పనికట్లున్నూ, ట్రైలర్లు దొరకును. ఒకసారి చూడో రూముకు దయచేసి చూడండి.

మేజంట్లు: కృష్ణా, గుంటూరు, తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి, విశాఖపట్టణం జిల్లాలకు

ది పద్మజా కమ్మర్షియల్ కార్పొరేషన్

ప్రాప్రయిటరు: వల్లూరుపల్లి కేశవరావు చౌదరి

S. B. 42. కాశీకర్నారావు మార్కెటు, విజయవాడ 1.

తెలుగు

భగవాను బావురమంటూ తల్లి కొంకు విడుచి మేనత్తతో రై లెక్కేడు.

ఆరేళ్ల అజ్ఞానపు ప్రాయం. తల్లిని వదలి తేని స్థితిలో ఇంకా, కిటికీలోంచి తల్లి కేసి, ఏడుస్తూనే చిత్తరి చూపులు చూస్తున్నాడు.

తల్లి ఏడుస్తూ 'వదినా కుర్రాడు, నీ కుర్రాడు గానీ, నా కుర్రాడు గాదు, వాడికో అక్షరం ముక్కొచ్చిందంటే, — నోటినుండి ఒక్క మాటనైనా వెలుపల్కిరానీయలేదు నేదన. స్వేషణో అప్పుడే గంట కొట్టేళారు. గార్లు ఈలవేసి, పచ్చజండా ఊచేస్తున్నాడు. తన హయాంలో ఉన్న బండి ఇంకా కదలలేదనే కోపంవచ్చి గామలు, క్రిందకుడిగాడు. నోట్లో ఈలచేతిలో జండా ఎకబిగిని పనిచేసేస్తున్నాయ్. తల్లిని విడుచి కదలటాని క్లిష్టంలేని భగవాన్లూ, అఖరుసారి, 'భాం అంటూ గాడిద ఓండ్ర పెట్టినట్లు అఖరు కూత కూసి, భగవాన్లు దృష్టిని, తల్లినుండి వేరుచేసేస్తోంది వి. జి. ఆర్ ఇంజను.

కడుపు పొంగేలా ఏడ్చాడు భగవాన్లు. మాతృ హృదయం కనుక, తన కుర్రాడు, తనని, విడిచిపెట్టి మాత్రమే యున్నాడు కానీ. నాలు గడురాకొసం ఇప్పుడు విశువకపోతే, కలకాలం విచారించాల్సి యుంటుందని, ఆ ఏడుపులోనే, కాస్త ఊరట కల్గించుకొని, ఇంటిదారి పట్టింది భగవాన్లు తల్లి.

కడుపులోనుండి, సుఖిలున పైకొచ్చే దుఃఖాన్ని ఆపుకోలేక, ఇంకా భగవాన్లు బావురమంటూనే యున్నాడు. అప్పుడే పట్నం చేరటానికీ మూడు స్టేషన్లు దాటేసింది రైలుబండి.

తన భావి జీవితమంతా, తానిన్నగు ఏడుస్తూ వెళ్ళి చేయ్యబోయాల్సిన ఘనకార్యంపై ఆధార పడియుంటుందని పాపం, ఆ పని హృదయానికేం తెల్పు!

'ఊరుకో నాయనా! ఊరుకోవూ! నీకు మంచిబట్టలు కొంటాను. డబ్బులిస్తాను. అక్కడ, హరీ, సీతా, ఇందూ, అంతా ఆడుకోటాని కున్నార చా ఇటా ఏడుస్తే వాళ్ళు నవ్వరూ? మళ్ళీ వారం రోజుల్లో అమ్మ, వాళ్ళూ వస్తారగా! అని బుజ్జగించింది మేనత్త హనుమాయమ్మ.

పల్లెటూరి వాతావరణాని కనువైన చిన్ని హృదయానికీ, కట్టు వాసపు కృత్రిమపు సొంపులూ, వంపులూ, చిత్రమైన వస్తు సముదాయం—ఇంతకన్న మరొక లోకం లేదనిపించే విభ్రాంతి కల్గించింది భగవాన్లుకు

మామూరు, క్రౌసు కుర్రాళ్ళు, తెంచీలు, క్రమశిక్షణ, ఇంకా ఏమీ వారితో సన్నిహితుడు కాలేకపోతున్నాడు. వింత దృక్పథంలో కిడ్నూ కల్లాయి భగవాన్లు దృష్టిని.

మామూరిచ్చిన పాఠాల్ని అప్పు జెప్పేస్తున్నాడు

ఇంటికిచ్చిన లెక్కల్నూ తప్పకుండా చేసేస్తున్నాడు.

శ్రీరాముడు దశరథుని కొడుకు, దశరథుడు అయోధ్యకు రాజు.

జుట్టు బెడ్ లైట్ చిమ్మి లో కడు తూంటే,

'సుడ్డి వెధవా! కాస్త ఎడంగా కూర్చో వాలి గానీ, తీరా నేమాడకపోతే కాలి చచ్చినంత కల గాద్దువు.'

ఒక్కటే ఒక్క పిడుగులాంటి కేక వంటింతో నుంచి వచ్చే సరికి మాతాత్తుగా ఆచేశాడు.

కోర్టులో నేరస్తుడిలా, పుస్తకాన్ని; కావలించుకొని చిత్తరి చూపులు చూస్తున్నాడు.

'ఊ! కానీ, చూస్తావేం? చదూ!' కేక సింది.

'చేసిన పొరపాటు అర్థం కాలేదు.' కుర్రాడ్కి.

కొసల్యా, సుమిత్రా, కైకేయి అను మువ్వురు భార్యలు కలరు, అందులో పెద్ద భార్య కొసల్య.

'గుంట చచ్చినాడ్కి తెలిసేడు నేగా! నేజెప్పేది. ఆరి వెధవా! శత్రు తెల్లారితే ఆ నర్సింహులు గాడితో చెప్పి ఆ చుంపురు కాసిన్ని కత్తిరించినక పోతే, నాకు మాట

[37-వ పేజీ చూడండి]

శ్రీ దేశరాజు శేషగిరిరావు

చామ్రాడు

చిన్నాడిగురించి కమల అంతగా వ్యధ పొందటానికి, తెంగపెట్టుకోవటానికి, కృంగిపోవటానికి తగిన కారణం లేకపోలేదు. ఆ వ్యధలో రామం కూడా వంతుదారుడేయినా కమల పొందుతున్న వ్యధ తను పొందటము లేదు. ఆలా పొందలేకపోవటానికి కారణం— రామంకి చిన్నాడిమీద ప్రేమ లేకపోవటం కాదు. తనుకూడ గుండె జారవిడిస్తే అసలే కృంగిపోతున్న కమల యింకా అద్దైర్యపడి కృంగించిపోతుందేమోనన్న భయంచేత తన గుండె దిట్టపరుచుకోవలసి వచ్చింది.

లేక లేక పుట్టిన ఒక్క నలుగును మొదటినుండి మంచి వాతావరణం, పరిసరం కల్పించి ఉత్తమ ఆదర్శాలు, సంస్కరణ భావాలు నూరిపోసి ఆదర్శపాదునిగా తయారుచేదామని పెంచుతూ వచ్చిన చిన్నాడి పరిస్థితి అలా తారుమారు అవు

తుందని వాళ్ళెప్పుడూ ఊహించలేదు. ఎప్పుడన్నా కమల కాస్త ఎక్కువ గోమూచాపిస్తే దానివలన తరువాతి పరిణమించబోయే పరిస్థితులను బోధపరిచి తన మార్గానికి తిప్పుకునేవాడు రామం. కమలకూడా చిన్నాడి ప్రేయస్సుని, ఆ వృద్ధిని, అభిలషించేదే కాబట్టి చిన్నాడి విషయంలో రామం భావాలతోనే వికీర్ణమైపోయింది.

వాళ్ళ భావాలు, ఆదర్శాలు ఉత్తమమైనవే అయినా వాళ్ళు ఆచరిస్తున్న మార్గం వాళ్ళకి - ముఖ్యంగా రామంకి- మంచిగా కనిపించినా ఆ ఆదర్శాలను గ్రుడ్డిగా ఆగరిస్తున్నారనే సంగతి తెలుసుకోలేక విషమపరిస్థితులను ఎదుర్కోవలసివచ్చింది. చిన్నాడిసంగతి అలా తారుమారు కావటానికి, వాళ్ళు “మంచి” అనుకోనే ఆ ఉత్తమ ఆదర్శాలను గ్రుడ్డిగా ఆచరించటమే కారణమైంది.

నానాటికి చిక్కిపోతున్న కమలను చూచి, చిన్నాడిధ్యానే మనస్సులో పెట్టుకుని బాధపడుతుందని, ఆ సమస్య పరిష్కార మార్గాలు ఆలోచిస్తున్న రామంకి అసలు విషయం తెలియదు. కమల చిక్కిపోవటానికి కారణం చిన్నాడి విషయం పూర్తిగా కాకపోయినా ఆ వాంతులు, ఆ అన్నం సహించకపోవటం, బట్టి తను దూచాయగా గ్రహించగలిగాడు. తరువాత కమలనోటంబడి ఆ మాటకూడ సిగ్గుతో చెప్పగా విన్నాడు. రామం చాలా సంతోషించాడు. అలా సంతోషించటానికి కారణం తను మరొక పాపకి తండ్రి కాబోతున్నాడని కాదు. ఇప్పుడైనా కమల చిన్నాడివిషయం మరచటానికి అవకాశం కలుగుతుందని ఊహించినట్టే తనకు పుట్టబోయే బుల్లిబుజ్జాయగురించి గాలి మేడలు కట్టుకుంటూ గతించిన విషయం విస్మరించి, తన ఆరోగ్యాన్ని కోలుకొంటూంది కమల. ఇకముందైనా తన ఆదర్శాలను గ్రుడ్డిగా ఆచరించకుండా మెలకువతో ప్రవర్తించటానికి తగిన కట్టుబాట్లు చేసుకుంటున్నాడు రామం. వేవిళ్ళు పడుతూన్న కమలను చూడటానికి వచ్చిన

వాళ్ళమ్మ నాన్నను చూచి, చిన్నాడిని జైల్లోకి తెచ్చుకుని కళ్ళంబడి నీళ్లు తిప్పుకుంది. “జరిగిందేదో జరిగిపోయింది, యింకా బాధపడకమ్మా” అని ఓదార్చారు. అయినా సంవత్సరాల చిన్నాడు కమల రామంల హృదయాలలో మరపుకురాని వ్యక్తిగా, తలచుకున్నప్పుడల్లా కన్నీటిచుక్కలను సానుభూతిగా పొందగలిగేడు. వాళ్ళకోక ఆదర్శాన్ని బోధపరిచేడు. అంతే.

* * * * *
పిల్లల్ని పెంచాల్సిన బాధ్యత తల్లిదండ్రులమీద పడేసరికి ఆ బాధ్యతను సక్రమంగా నిర్వహించటానికి కొన్ని ఆదర్శాలను పాటించామనకుంటారు. పిల్లల్ని కారీరంగా, మానసికంగా తమకన్నా ఓమేట్లు పైకెక్కిద్దామనే నిర్ణయం మనస్సులో జరుగుతుంది. కాని ఆ ఆదర్శాలు, నిర్ణయాలు ఆచరణలో కొచ్చేసరికి అవి వికృతరూపాలు ధరిస్తూండటము సహజం. తను చిన్నాడిని సర్వవిధాల గుణగుణవంతునిగా తయారుచేదా మనుకున్నారు.

చిన్నాడిని కూ పట్ట మంచూకంగా ఉంచే కంటే ఊరిలో వింతలు, విశేషాలు చూపించి వాటిగురించి కొంత విజ్ఞానం అతనిలో కలుగచేదామనే తలంపుతో అనాడు చిన్నాడితోపాటు పార్కుకి బయలుదేరాడు రామం. శోభుమీద దుకాణాలు, రంగులబట్టలు, తనకు కనిపించే, వినిపించే రంగులు, శబ్దాలగురించి ప్రశ్నలు వేస్తున్నాడు, చిన్నాడు. అటువంటి సమయంలో అతని ఆసక్తిని అణచివేయకుండా ఆ విషయాలనుగురించి కొంత అనుభవం కలుగజేస్తే అవి చిరకాలం జ్ఞాపకముండటానికి అవకాశముంటుందనే వుద్దేశంతో, విసుక్కొనుండా ప్రతీదానికి సమాధానా లిస్తున్నాడు.

కాస్తేపటికి పార్కు చేరుకున్నారు. రామం పేపరు చదువుకొంటూ ఓ అరుగుపైని కూర్చున్నాడు. చిన్నాడు వింతగా వినిపిస్తున్న రేడియోధ్వని ఎక్కడినుంచి వస్తుందో చూడమని తల తిప్పాడు.

పైట్రా
గర్భాశయ రాగనివారణి

సర్వ గర్భాశయ వ్యాధులను పూర్తిగా పోగొట్టి, శస్త్రాంతానమును కలుగజేయటంలో మా పైట్రా మిక్చర్ల ఘనతవహించినది. అన్ని షాపులలో దొరకును.

రు 2-8-0

(K)

కృష్ణ రేబరేటర్
★ బెజవాడ ★

ప్రక్కనేవున్న ఎర్రమగదారపువ్వలు చిన్నాడి అవధానాన్ని ఆకర్షించాయి. తప్పుపట్ట విచక్షణా జ్ఞానంలేని చిన్నాడు పువ్వుకోసే "నాన్నా పువ్వు" అంటూ రామం చదువుకు ఆటంకం కలిగించేడు. చిన్నాడు చేసింది తప్పు పనే బనా అప్పట్లో వాడిని మెచ్చుకోవాలే బాధ పడతాడని "బాపుందిరా" అనేసి వెంటనే అటువంటి తప్పు పనులు చేయటానికి తానీయకూడదని నిశ్చయించి "అలా దొంగతనంగా కోయకూడదు. అది ఎవరి దైతే వారి నడిగి కోయాలి" అని కొంచెం మందలించాడు. చిన్నాడు మళ్ళీ పోయి కాస్తేపు గడ్డిలో ఆడకుని బాగా అలిసి, చమటతో చచ్చి యింటికి పోదామన్నాడు. బాగా చీకటి పడటంమూలాన్ని యింటికి బయలుదేరారు. గంటదూరం దగ్గరకు పోయేసరికి రంగు రంగుల విద్యుద్దీపాలు, సోదాబుగ్గు, గంట దూరం యివన్నీ చిన్నాడిలో కొతుక సహజాతి లక్షణా

జ్వలికి వచ్చారు. తన చిన్నాడు అలా తిండిపోతుగా మారకూడదనే నిశ్చయం తనలో కలిగింది. అది మితాయి అని అప్పట్లో చెప్పి, యిచ్చి, రుచిచూపిస్తే ప్రతిరోజూ అదే కావాలంటాడు. తెచ్చి యివ్వకపోతే మారాం చేస్తాడు. తెచ్చిస్తే జబ్బులసాలవుతాడు. చిరుతిట్లు అబ్బుతాయి. అలా "కాకుండా అది మందు నాన్నా" అన్నాడు. "ఎవరికి నాన్నా?" "జేవుడికి" "నాకీయివ్వా?" "తప్పుబాబూ! మనం తినకూడదు" "తింటే ఏంనాన్నా?" "చచ్చిపోతారు" "మరి జేముడు చచ్చిపోడా నాన్నా?" "ఉహూ... జేముడు చచ్చిపోడు జేముడికి ముఠతినం లేదు. జేముడికి చావు పుట్టు కలు లేవు. జేవుడికి జబ్బులు రావు. జేముడు సర్వాంతర్యామి." ఇలా ఏదో

"బాగానే వుంది. మీరు తిందామనే తెచ్చుకున్నారాయే?" "మరి జేముడు తింటాడనే తెచ్చాననుకున్నావా?" "ఏమైనా అనండి, యిప్పుడు నేనివ్వ దలచుకోలేదు. ఉదయన చిన్నాడి కిద్దామని దాచేను." "అదిగో చిన్నాడికి! ఆడవాళ్ళంతా పిల్లల్ని వెంచటంలో యిటువంటి బోల్ట్లోనే తప్పుదారి త్రొక్కుతారు. పిల్లలమీద ప్రేమకొద్దీ, వారు కోరిందిచ్చి, చిరుతిట్లు అలవాటు చేసి, రోగాల పాలుచేసి, తిండి పోతులుగా తయారుచేస్తారు. వారు కోరిందిచ్చేయటమే ముద్రమకుంటారు. అలా పెట్టటంవలన వచ్చే విపరీతాలను ఆలోచించరు." "బస్! ఆ మాత్రానికే." "ఆమాత్రమే నేమిటి. అదే మనకొంచె తీస్తుంది." "అయినా చూస్తూ, చూస్తూ యింట్లో

శ్రీ దొంగిన వెంకటరమణమూర్తి

లను రేకెత్తించి ప్రక్కల ద్వారా బయటికి వస్తున్నాయి. రామం మామూలు ప్రకారం సమాధానం చెప్తున్నాడు. ఓ మితాయి దుకొణం ముందు ఆగారు. డబ్బులిగ్గి వితాయి యిమ్మన్నాడు రామం. వెంటనే చిన్నాడి ప్రక్క "అజేంబ" ని. వెంటనే రామం అదర్బాలన్నీ తన కళ్ళ ముందు మెరిశాయి. ఎంతోమంది పిల్లలు చిరుతిట్లు అలవాటుపడి అజేర్తి, బల్ల వ్యాధులతో బాధపడుతున్నవాళ్లు తన కళ్ళముందు ప్రతిబింబించారు. వాళ్ళలా తన చిన్నాడు తయారు కాకుండా మంచి ఆరోగ్యవంతునిగా తయారు చేదామనే బాంధవ కలిగింది. ఎంతోమంది పిల్లలు తల్లిదండ్రుల కట్టుబాట్లు లేకుండా వీధులంబడి ధూళి, దూసరాళితో నిండివున్న చిరుతిట్లు కొనుక్కొని వీధులలోనే అసహ్యంగా తింటూ రోగాలపాలవుతున్న పిల్లల్ని తన చూస్తున్నాడు. తన చిన్నాడికి అటువంటి చెడు అలవాట్లు అబ్బుకుండా చేదామని ఆశించాడు. ఎంతోమంది పిల్లలు కేవలం చిరుతిట్లు అలవాటుపడి పెద్ద వాళ్ళైనా కూడా ఆ దురలవాట్లను దూరం చేసుకోలేక గ్రంథంలో "తిండిపోతులు" అనే చెడుపేరు తెచ్చుకున్నవారు తనకు

జేముడినరించి చిన్నాడి ఉహు అందకుండా చెప్పుకుపోతున్నాడు. చిన్నాడికి, జేముడి జరామరణాల విషయం అజేర్తి తల కెక్కిపోయినా, మందువిషయం బాగా తలకెక్కిపోయింది. ముంగు అంటే అదొక ప్రాణహాని కలిగించే పదార్థ మనుకున్నాడు. ఈ విషయంలో విపరీత ప్రశ్నలు వెలరేగకుండా రామూ సంభాషణ మార్చేసి చిన్నాడిని యింటికి తీసుకుపోయాడు. * * * రాత్రి తొమ్మిది గంటలైంది. వాళ్ళో మంచమీద వెల్లికిలా పడుకుని విసీలకాళిలో, పండు వెన్నెల్లో, నల్లమేఘాల పండెపు పరుగుల నవలోకిస్తున్నాడు రామం. ఇంట్లో సామాన్ల సర్దుబాటు చప్పుడు ముగిసింది. గడలు చేస్తున్న చప్పుడు వూరైంది. గాజులచప్పుడు దగ్గరైంది. సంపెంగపూల వాసన గుభమంది. కమల మంచంమీద కూచోని చెక్కయిస్తూ, తమలపాకులకి మన్నం రాసి యిస్తోంది. చెక్క నోట్లో వేసుకుంటూ "చిన్నాడు వడుకున్నాడా" అని అడిగాడు రామం. ఆ— "అయితే యిండాక జేముడిదగ్గర పెట్టిన మితాయి తీసుకురా. రుచి చూద్దాం."

కుర్రాడికి పెట్టకుండా తినేయటానికి మన స్పెల్లా వప్పకుందండీ?" "అదికాదు, కమలా! ఈవేళ ఒక్క రోజేగదా అని యిచ్చామంటే, యిక ప్రతి రోజూ అదే కావాలంటాడు. అసలే వాడిది కఫరీరమా? దానికితోడు తీసి వస్తువులు యిచ్చామంటే, యింకేమన్నా

32 సంవత్సరముల అనుభవముగల
రెడ్డి అండ్ కో., వారి
 (రెజిస్టర్డ్)
 కుటుంబ, బొల్లి, సుబ్బ రోగోచి
 చికిత్సలకు నేడే సంప్రదించండి.
 నకలుమందులు చూచి మోగు వాకుడు
 అబ్బిబాషలలో కేట్లాగు ఉచితము.
హెచ్.బీ.ఎస్. రెడ్డి అండ్ కో.,
 గోపాలపురం.
 (చూర్మగోదావరి)
 బ్రాంఛలు: నెల్లూరు, బెజవాడ, రాజమండ్రి
 సికింద్రాబాద్, విశాఖపట్నం, బరహంపురం
 మొదలగు పట్టణములలో.

వుంది? అంతేగాని నాకుమాత్రం ప్రేమ లేదనుకున్నావా?

“అదెవరన్నార?”

“కాకపోతే మరేంటి? మనం అనుకునే చెప్పామా, అలాంటి వస్తువులు మందని, అవి తినకూడదని, తింటే చచ్చిపోతారని. ఈవేళ అదే వస్తువు వాడికిచ్చి ఫరవాలేదని ఋజువు చేస్తే యింకా మనం వాడిని మధ్యపరచగలమా?”

“సరే లెండి, నా కెందుకోచ్చిన గొడవ. మీయిష్టం వచ్చినట్లే కాని య్యండి” అంటూ మిఠాయి తెచ్చియిచ్చేసింది.

రామం నిశ్చింతగా తినేసినా, కమల మాత్రం ముట్టుకోలేదు.

* * *

రామం ఆఫీసునుండి వచ్చి కాళ్ళు, చేతులు కడుగుకొని వాలుకుర్చీలో కూర్చొని వేపరు చూసున్నాడు. కమల కాఫీ తెచ్చి పెట్టింది. కాఫీ పువ్వుకొంటూ “చిన్నాడింకా బడినాంచి రాలేదా?” అని అడిగాడు.

“ఈవేళ వాళ్ళ బడిలో ఏదో గారడీ వుందని మధ్యాహ్నం అణా అడిగి తీసుకు వెళ్ళాడు. రావటం కొంచెం ఆలస్యం అవుతుందేమో” అని సమాధానం చెప్పేలోగా చిన్నాడు పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి సంచి రామం కిచ్చేసి కమల వడిలో కూర్చుంటాడు. తను గారడీలో చూచిన వింతలన్నీ ఏకరువు పెట్టడం ఆరంభించాడు.

“నాన్నా గారడీవాడు ఖాళీగాను చూపించి అరటిపండు తీకాడు నాన్నా.

అవేళ నీవు మందని చెప్పావే అది చూస్తూనే ఉన్నావు కచ్చేడు నాన్నా” అని యింకా ఏవేవో ఏకరువు పెట్టున్నాడు.

“కమలా! ఏడిని లోపలికి తీసుకువెళ్ళి ముఖం కడిగి మంచుబట్టలువేసి తీసుకురా. పార్కుకి వెళ్తాం” అన్నాడు.

చిన్నాడితోపాటు కమల లోపలికి వెళ్ళి చిన్నాడి కమిజా తీసి వంటిమీద చేయివేసి తీసుకు వెళ్ళింది. వస్తు వేడిగా తగిలింది. చప్పున నడుటిమీద చేయివేసి చూచింది. చాలా వేడిగా ఉన్నట్లు తోచింది. చేతనున్న కమిజాలో కంకారగా చిన్నాడిని రామందగ్గరికి తీసుకు వెళ్ళి “చిన్నాడికి జ్వరం తగిలినట్టుంది చూడండి” అంది. “ఏదీ యిలారా నాన్నా!”

అంటూ దగ్గరగా తీసుకుని వంటిమీద చేయివేసి చూచాడు. “జ్వరం తగిలినట్లే వుంది. ఈ రాత్రి వాడికి అన్నం పెట్టకు. కాఫీ యివ్వు. నేనలా పార్కుకి వెళ్ళి వస్తాను.” “డాక్టరుదగ్గరకు తీసుకెడితే బాగుంటుందేమో?” “ఈ మాత్రం దానికే డాక్టరెందుకు? ఏదో వేడిచేసి వచ్చుంటుంది. ఈ పూట లంఖణంచేస్తే రేపదే తగిపోతుంది” అని చెప్పి పార్కుకి బయలుదేరాడు.

కమల చిన్నాడితో యింటిలోకి వెళ్ళింది. వంటింటిలో చిన్నాడు కమల ప్రక్కనే కూర్చొని గారడీ కయ్యలు వేపుతున్నాడు. కమల తుణుకుచాసికి చిన్నాడివంటిమీద చేయి వేసి చూసుకుంటూ ఉంది. చిన్నాడికి నీరసం వచ్చి పడేసింది.

చిన్నాడి మాటల్లో చూరుకుదనం తగ్గింది. నిద్ర వస్తూంది అన్నాడు. కమలకుమాత్రం నిశ్చయమైంది జ్వరం వచ్చిందని. చేతుల్లో చని విడిచి పెట్టి పక్కనేనే చిన్నాడికి నిద్రపడేవరకూ కూర్చొని, తర్వాత వంట ప్రయత్నం చేసింది.

రామం పార్కు నుండి వచ్చే సరికి చిన్నాడి జ్వరంగురించి చెప్పి డాక్టరును తీసుకురమ్మండి గాభరాగా. రామం చిన్నాడి ప్రక్కలో కూర్చొని చిన్నాడి వంటిమీద చేయివేసి “అంత గాభరా ఎందుకు అదే తగిపోతుందిలే. అంతగా అవసరమైతే ఉదయమే డాక్టరును తీసుకు వద్దాం” అన్నాడు.

“కాఫీ యిచ్చేవా?”

“లేదు.”

“కాఫీ చేసి ప్లాస్టులో వుంచు. కాఫీపటిలో జ్వరం తగ్గితే తగ్గుతుంది. తెలివి రాగానే యిద్దాం. నాకు వడ్డన చేయి.” అంటూ తిన గదిలోనికి పోయాడు.

భోజనం చేసేవచ్చి “నీవు వెళ్ళి భోం చేయి, నేను చిన్నాడి దగ్గర కూర్చుంటాను.”

“నాకేం ఆకలిగా లేదండీ”

“ఈ మాత్రం దానికే రెంగ పెట్టుకుంటే ఎలా చెప్పి? నా మాట విని వెళ్ళి భోజనం చేయి.”

రామం మాటలు కాదనలేక వంటింటిలో కల్పించేగాని, ఏమి పెట్టుకుందో, ఏమి తిన్నదో తనకే తెలియని పరిస్థితి యేర్పడింది. ఏదో రెండు మెతుకులు ఎంగిలి పడి యివతరికి వచ్చేసింది.

రాత్రి పడేంది. చిన్నాడికి కొంచెం తెలివి వచ్చినట్లేంది. కళ్ళు విప్పి ఎవరి కోసమో ఎరుగుచూపున్నాడు. రామం అడిగాడు “ఏం కావాలి నాన్నా!” అని. “అమ్మ” అన్నాడు నీరసంగా. ప్రక్కనే వున్న కమల “ఏంటాబూ!” అంది. “ఆకలిగావుండే అన్నం పెట్టవా?” “జ్వరంగా వుంది. అన్నం తినకూడదు. కాఫీ త్రాగితే తగిపోతుంది. రేపు జ్వరం తగిపోతే అన్నం తిందువుగానీ.” అని వచ్చుచెప్పాడు రామం. కమల ప్లాస్టులో కాఫీ గ్లాసులో పోసియిచ్చింది. కాఫీ త్రాగి చిన్నాడు పడుకున్నాడు. ప్రక్కనే కమల పడుకొంది. వాలు కుర్చీ వేసుకుని రామం ఏదో పుస్తకం చూస్తున్నాడు. కమలకు పరి పరి విధాల ఆలోచనలు వరుగిడుతున్నాయి. తెల్లారేసరికి చిన్నాడికి జ్వరం తగ్గుతుందో లేదో...

బులమునకు, కండ్లపువ్వి

అనందము

15 రోజులకు
8 రూ॥ సీసా. 1 రూ.
రూ. 3/- మాత్రమే

ప్రేమార్థకృష్ణమూర్తిశాస్త్రి అండ్ సన్స్
రాజమండ్రి.

నం. 10, గణపతి మొదలవిద్ది, రామవేట, మద్రాసు-14

తగ్గటంటే దాక్టరుని తీసుకువస్తే బాగుంటుందేమో... కానీ దాక్టరుని తీసుకురావటం గురించి చిన్న అనుమానం అడ్డం తిగిలింది. ఊరిలో మనుచివాడావుడి చూలాన్ని చూడారోజులు చూచిన తర్వాత దాక్టరుని తీసుకువస్తే బాగుంటుందేమో అనుకుంది. ఇంతలో చిన్నాడి మూలుగు విసపడింది. ఆలోచనలన్నీ ఒక్కసారి ఆగిపోయాయి. రామం చదువుతూన్న పుస్తకం చూసి దనకకు తిరిగి చిన్నాడి వంక చూస్తున్నాడు.

“నాన్నా గారడివాడు... గోపీగాడు ఉంగరం వాచేవారు నాన్నా. అది మేమారుగారి జేబులో కెల్లింది నాన్నా... ఒక రంగ! నాపలక పగలగొట్టేవు కదూ? మానాన్నతో చెప్తున్నాడు.” అని ఏమేమో పలకరిస్తున్నాడు.

చిన్నాడివల్ల అగ్నిగుండం అయిపోతూంది. కళ్లు చింతినిప్పులా గున్నాయి. స్వారకం లేకుండా పడివున్నాడు. జ్వరం తీవ్రత హెచ్చింది. కమల అలా కళ్ళిప్పు గించి చిన్నాడిని చూస్తూంది. తనకు తెలియకుండా రెండు కన్నీటి చుక్కలు రారేయి. ఆవేదన అధికమైంది. అందోళన అంచులు దాటింది.

మాతృహృదయం తలడిల్లి పోయింది. “చిన్నా!.....” అంటూ రేపింది. చిన్నాడు కొంచెమైనా చలించలేదు. అంతవరకూ చలించని రామం చిన్నాడి వైతికి అందోళనపడ్డాడు. అతని హృదయం కూడ బింకం తప్పింది. ఏమి చెయ్యడానికి కాళ్లు చేతులు అడవి పరిస్థితి యేర్పడింది. ఇద్దరూ చిన్నాడికి చెకోప్రక్క కూర్చున్నారు. దాక్టరుని తీసుకురమ్మని కమల రామంని తొందరపెట్టింది. రామం నిద్రపై ప్రతిబులాబల్లి దాక్టర్ని పిలుచుకువచ్చేడు. దాక్టరు చిన్నాడిని చూస్తున్నంత సేపూ కమల దాక్టరు ముఖకవళికలను గమనిస్తోంది. దాక్టరు ఏమి చెప్తాడా అని చెవులు విడిచిపెట్టాడు రామం. దాక్టరు కమల పొందుతూన్న భయాన్ని గమనించి “ఏం ఫర్వాలేదు. తగ్గిపోతుంది. ఇంజక్షన్లు ఇస్తాను” అని చెప్పి యింజక్షన్ నిచ్చాడు. దాక్టరుతోపాటు రామం బయటికి నడిచేడు. కాళ్లు బయటికి నడవగానే కమల చిన్నాడిప్రక్క కుడిగాలిలా వారింది. దాక్టరు పిథిలో రామంతో “అక్కాయి పరిస్థితి చాలా ప్రమాదస్థితిలో నుంది. మీరు కాస్త కనిపెట్టి మెలకువతో మామం దారి. ఆస్పత్రికివస్తే మందు, మాత్రలు ఇస్తాను” అని హేండ్ బేగ్ పుచ్చుకొని వెళ్ళాడు. రామం లోపలికి రాగానే “దాక్టరు ఏమన్నాడు?” అని అడిగింది.

దాతృగా కమల. “ఫర్వాలేదన్నారు.” అన్నాడు గంభీరంగా.

“చిన్నాడిని వాగ్రత్తగా చూస్తూండు” అని చెప్పి దాక్టరుదగ్గరకు పోయాడు. దాక్టరు మందులిస్తూ, వాడే విధానం

చెప్పాడు. రామం రాకకోసం గుమ్మంలో ఎదురు చూస్తూన్న కమల రామం చేతులో మందుసీసా తీసుకుని లోపలికి వెళ్లింది. చిన్నాడి నోటిలో మందుపోశారు. చిన్నాడు ఆ మతిలేని పరిస్థితిలో ఆ

“లక్ష్మీ టాయలెట్ సబ్బు

నాచర్య
సౌందర్యమునకు
దివ్యమైనది
అని
బి.ఎస్.సరోజా
చెప్పుచున్నది

మనోహరమైన సువాసనతోగూడిన
ఈ తెల్లటి శుద్ధ సబ్బుతో మీ చర్యమును
మనోహరముగా నుంచుకొనండి.

సినీమా తారలకు సౌందర్యము నిచ్చు సబ్బు

LTS. 324-X30 TL

మందుత్రాగేవాడు. చిన్నాడి కదలికలతోనూ ఎదురు చూస్తున్నాడు. జ్వరం తీవ్రత తగ్గినట్లేమీ కనిపించలేదు. ఆ రెండు వృద్ధ యోధుల భయం, ఆవేదన, ఆందోళనలతో తలదీర్చిపోతున్నాయి. చిన్నాడిని మధ్య పెట్టుకుని ఆ రాత్రంతా రెప్ప పాల్పలేదు. మరి మూడు గంటలు దాటిన తర్వాత, మళ్ళీ చిన్నాడి నోటిలో మందు పోకారు. తెల్లవారింది. డాక్టరు యిచ్చిన యింజక్షన్ ఆ రెండు మూతల మందు చిన్నాడి పరిస్థితిని ప్రమాదావస్థనుండి తప్పించగలిగేయి. చిన్నాడి శరీరం కొంచెం చల్లబడింది. కళ్ళు విప్పాడు. “అమ్మ!” అన్నాడు నీరసంగా. “ఏం నాన్నా?” అంది ప్రక్కనే ఉన్న కమల. “ఆకలవు తూండే?” అన్నాడు. రామం చైత్ర చూచింది కమల. “మందు తీశాం, మంచిచింత రావ్వత కాఫీ యిద్దాం” అన్నాడు రామం.

“మందు” మాట విన్నాడు. గట్టిగా అరిచాడు. “నాకు మందు వద్దు. నేను మందు తినను. మందు తింటే చచ్చిపోతాను” అన్నాడు. ఆ పసివృద్ధునికీ యేర్పడ్డ పూర్వపు అభిప్రాయాన్ని పురస్కరించుకుని. రామంకీ వశ్యంతా ముచ్చటలు పోసినాయి. తన ఆసించిన ఆదర్శం యిలా తారుమారవుతుందనుకోలేదు. ఇప్పుడు తినేం చెయ్యాలి? తనకేమీ తోచలేదు. మళ్ళీ మందు నోటికందించాడు.

“ఉహూ! నేను త్రాగను. ఇది దేవుడి కియ్యి” అన్నాడు పట్టుదలతో. ఎంత బోధ పరిచినా చిన్నాడు విన్న పరిస్థితిలోలేదు. రామం కేమి చేయటానికీ తోచలేదు. కమల యీ పరిస్థితిసంతా చూచి కొయ్యి బారీపోయింది. చేసేది లేక కాస్తేవు మానంగా కూర్చున్నారు. చిన్నాడికి మళ్ళీ నీరసమధికమైంది. చిన్నాడు మళ్ళీ కాఫీ యిమ్మని అడగ లేదు. ఒక వేళ యిమ్మంటే అందులో ఏమందు కలిపేసి యిచ్చేస్తారో, తనేమైపోతాడో అని అసలు అడగటం మానేశాడు. “చిన్నా కాఫీ యివ్వనా?” అన్నాడు మళ్ళీ రామం. “ఉహూ!” అని నిరాకరించాడు. కమల చిన్నాడిని వడిలో కూచోబెట్టుకుని, “మా చిట్టివి కదూ, కాఫీ త్రాగు నాన్నా” అని ప్రతిమాలింది. చిన్నాడు మొదట్లో అంగీకరించినా మందుసంగతి మళ్ళీ జ్ఞాపకంవచ్చి కాఫీ నోటి దగ్గరకు తెచ్చేసరికి నోరు మూసేశాడు. ఇక ఏ విధంగా నచ్చచెప్పాలో వాళ్ళకర్థంకాలేదు. చిన్నాడు ఆహారంలేక చాల నీరసించి

పోయాడు. డాక్టర్ సలహా ప్రకారం నాలుగో మూతాడు యిచ్చేవేళకూడా దాటిపోయింది. చిన్నాడిదగ్గరకు ఏది తీసుకుని వెళ్ళినా మందని భ్రమించి నిశ్చయిస్తున్నాడు. మందు పుచ్చుకోకపోవటం, ఆహారం తీసుకోకపోవటం, చిన్నాడి పరిస్థితి రాత్రీలా మరిపోయింది. కమల పూర్తిగా గుండె జారవిడిచింది. చిన్నాడిని చూస్తూ అలా కూర్చుండిపోయింది. ఒక్క రోజులో చిన్నాడిలో కలిగిన ఆందోళన పరిస్థితితో కమల రెండు మాసాల జబ్బు పడ్డ మనిషిలా మారిపోయింది. చిన్నాడు మళ్ళీ పలకరింపులు ప్రారంభించాడు. “తాతయ్యా! చూడు తాతయ్యా. అమ్మ నాన్న నాకు మందు యిస్తారట—మంచి నేచచ్చిపోనూ— నీవు రావు తాతయ్యా? పిప్పరమెట్టు తీసుకువస్తావు కదూ?” యీ పలకరింపులు విన్న రామం డాక్టరుదగ్గరకు వెళ్ళి జరిగిన సంగతంతా చెప్పాడు. డాక్టరు వచ్చి మళ్ళీ యింజక్షనిచ్చి పరిస్థితి బాగులేదని చెప్పి, “వెదిమే విరిచి వెళ్ళాడు. రామం వెంటనే మామగారికి వైదయిచ్చాడు. చిన్నాడు కళ్ళు మూసుకునే తాతయ్య కావాలన్నాడు. “వస్తున్నారు బాబూ” అంది కమల.

రామంకీ చిన్న ఆలోచన తట్టింది. మామగారిని స్తేషనుదగ్గర కలుసుకుని సంగతంతా చెప్పి, డాక్టర్ యిచ్చిన మాత్రలను తను

తెచ్చిన పిప్పరమెట్టుగా చిన్నాడికి పెట్టిన, మందు ఓ విధాన లోపలికి వెళ్ళుదని ఆశించారు. ఈ ఆలోచన కమలతో చెప్పాడు ఆమె సరే అంది. మామగారు వచ్చే బ్రయిన్ ఊహించి రామం స్తేషనుకు వెళ్ళాడు.

రామం స్తేషన్ కి బయలుదేరిత కొద్ది తూరాలలోనే చిన్నాడి పరిస్థితి విషమించింది. తన ప్రక్కనున్న బట్టను చించేస్తున్నాడు. “అమ్మ! నాన్నా” అని కేకలు వేస్తున్నాడు. కాళ్ళు చేతులు కొట్టుకుంటున్నాడు. పసి వృద్ధ యం గింజుకుంటోంది. కమల తన తాతానికీ గుమ్మంవద్దకెళ్ళి మాస్తోంది. కాని యంతకీ వాళ్ళు రావటం లేదు. కమల నిలువునా నీరపోయి చిన్నాడి ప్రక్కలో పడిపోయింది. చీకటి పడింది. సంచె దీపం వెలిగించింది. చిన్నాడి కదలికలు పలకరింపులు తగ్గిపోయాయి. చిన్నాడి ముఖంలో ముఖం పెట్టుకుని చూస్తోంది. చిన్నాడి శరీరం పైని చమట కనిపించింది. కాళ్ళు చల్లగా తగిలేయి. గాబరాతో వశ్యంతా తడిసింది. వశ్యంతా చమటగా కనిపించింది. ఇంటిలో దీపం గిజ గిజ కొట్టుకుంటుంది. కమల వృద్ధయం అలానే గింజుకుంటుంది. రామం మామగారితో స్తేషన్ లో అడుగుపెట్టే సరికి కమల కెప్పుడునటం దీపం ఆరిపోవటం అంధకార మలము కోవటం ఒక్కసారి జరిగేయి. ★

వాక్కులుచాస్తే

చెప్పదలుచుకున్నవిని చెప్పి తే నిజంగా ఒక పుష్కరం పుష్పగా సరిపోవచ్చు. నమ్మండి నమ్మక పోండి. అసలు నాలో శేనే ఆలోచించు కున్నాను—చెప్పనా తద్దాని. అయితే ఎంలాభం - నా నోరు - అన్ని మాక్కులు తనవేనని - స్వతంత్రభారతంలో నాకూ స్వతంత్రం వున్నదని చాటినట్లుగా - నా దగ్గరనుండి తాక్కుని ఇష్టారాజ్యం వెలి గిస్తావుంది. తత్కారణంగానే చెప్పద లుచుకున్నవి - చెప్పదలుచుకొనివి - ఇవి అవి అనే భేదంలేకుండా సర్వం బాకా పెట్టుకొని వూరినట్లుగా బాహులం చేస్తోంది. అదికొడ నా ఖర్మమే. ఇవి అందరు వినచ్చు. వినకపోవచ్చు. వినవద్దనే నా ప్రారణ ఎందుచేతనంటే - అది అన్ని అరిచేస్తోంది. జేముడు వరంఇచ్చినా - పూజారివల్ల (అతినిష్ఠప్రకారం) మనకు రావలసిందేగా. అదేమాదిరిగా నా జన్మ మాక్కులు దోచుకుందని 'శేను' పైలు చెప్పామంటే - శోరుపడనిస్తేగా! అందు వల్ల అన్యాయంగా నా ఆస్తిని ఆక్రమించి బాగుతున్న నోటివాక్యాల జనుసరించి ఎలాంటి చర్యలు తీసుకున్నా అవి నన్నేమి బైందు చెయ్యవు. వినద్దనటం ఎందుకంటే - విన్న వారూరుకుంటారు - తామేమో విమర్శక శిఖామణుల మనుకున్నట్లు ఆ నోరు చెప్పేదంతా నిజమే - బాడికింత కండకావరమా...అని విమర్శిస్తారు. స్వంత ప్రభుత్వంలో దానికే స్వంత మాక్కులున్నాయి కాబోలు అన్యాయకాంతానికి.

ఇంతకూ అసలు గొడవేమిటంటే - మొన్న మా చాకలివాడుంటే ఇంటికల్లి "ఏరా! చాకలి నాబట్టి లేవి? నెలరోజులైంది తెచ్చి...ఇచ్చే..." అని నా మాటలు పూరికాకుండానే - "చాలు చాల్లే వయ్యా - నువ్వేమో పెద్దమనిషి వసుకున్నా ... ఏరా...గీరా...అని అస

మాక...అసలు నీ బట్టలు నా దగ్గరలేవు... పో...నీకేనా అంతస్వతంత్రం...నాకు లేదా..." అని ఒక్కే వరుసని ఏ కరువు పెట్టాడు ... దాంతోటి ... అక్కడ నాశ్శించరుమూగారు...అసలు సంగతి ఎవరికీ అక్కలేదు ... "ఏమిటయ్యా నీ పొగరు...ఉక్క చీలుస్తాం..."

ఇదీవరస ... చావుతెప్పి కన్నులాట్ట పోయి - ఇంటికి జేరుకున్నా. నిజం ఆలోచించండి... నెలరోజులుఅంటే 80 రో... కన్నపడి సంపాదించిన ఎనభైరూకలలో 40 రూపాయల విలువగల బట్టలు(కొత్తవి) చాకలి డబ్బాయించి లాశేశాడంటే ఎంత బాధపడాలో ఊహించండి.

ఇదిలావుండగా గోరుచుట్టుమీద రోకటి పోటన్నట్లు - దున్నేవాడిదే భూమి అని రావటంతో - ఏ కు మేకై కూర్చున్నాడు పొలంకవులు పుచ్చుకున్న ఖరారీమనిషి. అది నిజంగా నాకష్ట ర్మితి...తాతముతాతలు గడించించి కారు...పోలేపోయిందని పూరుకుంటా తికి...నాకిచ్చే ఎనభైకాక నెలకు యాభై మొదలు డబ్బెడాక పైవేట్లు చెప్పకుని (నూర్యోదయంనుండిచంద్రోదయంవరకు) సంపాదించి కూడబెట్టి చెమటోర్చిన కష్ట ఫలం ఆ రెండేకరాలు. అదేనా చవక బారు పొలంకాబట్టి...ఏదో సంపాదించు కుంటూ వేడినీళ్ళకు చన్నీళ్ళన్నట్లు పొలంకవులుకిచ్చి వచ్చినదాంతో కాల తేపం చెయ్యాలని నా వుహా ప్రపంచపు చాయాచిత్రణ. కాని అది దున్నేవాడిదే భూమి అనే కిరణంవలన...నా హృదయ పేటికలోని ఆలోచనా ఫలితం పాడ

యింది...వ్యవసాయం స్వయంగా చెయ్య గలకైతేదు...ఉన్నా ఆ ఫల సాయం చాలదీ జానెకు - భార్యా ద్వితీయ పొట్టుకు. అలాంటిసమయంలో ఆభూమి— 10 సం॥ రాల కష్టాతిపాలం — ఉపవాసాల ఫలితం...అన్యాయకాంతం—అన్యాయం

యంగా — అయిపోయిందంటే ... ఎల్లా వుంటుందో మీరే ఆలోచించండి—

ఒక్కమాట మరిచే పోకండి...ఈ విధంగా నానోరుకూడ మాక్కులను— స్వమాక్కులు క్తం చేసుకొని వున్నవీ లేనివి వాసుతోంది...దాన్ని ఎవరు పాటించ వద్దు, చివరకు ... ఆలకించనైనావద్దు... చూడండిబాబూ ఆనోరు ఇంకా ఏమిటో వాసుతోంది...వినద్దు...వినద్దు...

మూలీశేనక్కమీద తాటిపండు పడ్డట్లుగా...పున్నట్లుండి—మాఇంట్లో ఒక పక్క అద్దెకున్నాయన...12 సం॥ ర... కంటే ఎక్కువున్నాను...కాబట్టి ఈభాగం నాదేనని బిట్టబిగిసిపోయాడు. అసలయిల్లు సర్వకాల సర్వావస్థలయందు నూర్యో చంద్రాదలకు — శీతోష్ణములకు- స్వాగతమిచ్చే గుణవంతురాలు. బల్లల మొదలు — పాములుతేళ్లు ... మొదలగు (కూరజంతువులను కాతీ న్య మైనా లేకుండా) వాటివరకు ఒక్కొక్కపుడు ఆశ్రయమిచ్చి — ఆశ్రయదీర్చి — కల్ప వృక్షం. కామధేనువు. అదొక్కటే నా పూర్వులక్రీడి శిల్ప శిధిల చిన్నాం. దాన్ని...వారసులతో చెబ్బులాడి... తగవులాడి...దాదాపు శోత్రఇంటికగు డబ్బుఖర్చుచేసి ... దాదా నెగ్గించుకొని సంపాదించుకొన్న విజయ విన్నానం... అలాంటిదాన్ని...అమాంతగా ఆక్రమించు కుంటానంటే శేనేంచెయ్యను ... ఏదీ దిక్కు...

ఇలాంటివి చాలావున్నాయి తెప్పాలంటే. ఒకాదితా తయారుచెయ్యమని ముప్పదిమూడుకోట్ల జేవతలకి ఆజ్ఞయిస్తే... దాదాపు ఒక శతాబ్దమైనా కృతధిస్తేనే గాని పూరిచెయ్యలేమని తిరుగు తెలిగొం ఇచ్చారు...

పుండరానికిలు, కట్టదానికి నుడ్డ—చివరకు తినండిలేక శేను—నన్ను కట్టుకు (18-వ పేజీ చూడండి)

శ్రీ భమిడిపాటి అనంతశ్రీకృష్ణమూర్తి

మా కావ్యాజి

అన్ని కాలేజీలూ మా కాలేజీను.

అన్ని కాలేజీలూ మల్లేనే మా కాలేజీకి రూట్లు, రెస్టరేషన్లు ఉన్నాయి. మిగతా కాలేజీల్లో పరీక్ష తప్ప వాళ్ళుంటారు. కాని మా కాలేజీలో ప్రతి వాళ్ళు కృతార్థులవుతారు. దాంట్లో ఓరమాస్యం ఉంది. చెప్పాడూ! మిగతా కాలేజీల వాళ్ళకి మల్లే అందర్నీ జేర్చుకోక అన్ని విద్యాల నూటికి ముప్పదియైదొచ్చిన వాళ్ళని జేర్చుకుంటాము. రూట్లు, రెస్టరేషన్లు అంటే గుర్తించండి; అన్ని కాలేజీలకు వేసరిగి సెలవలు, దసరా సెలవలు అంటూ ఏవో ఉంటాయి. కాని మా కాలేజీకి అన్ని రోజులూ పనే లెక్క పడే. లేదా అన్ని రోజులూ సెలవే. మిగతా కాలేజీలకు కొన్ని గంటల్లోనే పని. కాని మఱి మా కాలేజీకి ఇరువదివారు గంటలూ పనే. మాకు తోచిన గంట పనుంటుంది, లేదంటే లేదు. అన్ని కాలేజీలలోను స్టూడెంటు ఒక గదిలో జేరి హాజరు వేయించుకుంటారు.

(17-వ పేజీ తరువాయి)

స్టూడుంటు నా అర్థాంగి మలమలామాది వలసివచ్చింది... పనులుండవలసి వచ్చింది. దాంతో అన్ని మాకు ఏకాదశరే—ఒక్క ఏకాదశి వుపవాసానికే స్వర్గం దొరికే ఈ రోజుల్లో ఇన్ని ఏకాదశుల పుణ్యంచేసిన మాకు ఎక్కడ చొటివ్యాలో తెలియక స్వర్గాధిపతి 'Situation' కోసం ప్రపంచ ప్రతికూల 'Wanted' కాలమ్ములో ప్రచురించారు... నాజోటి వాళ్ళందరికీ ఆ స్వర్గంలో సీట్లున్నాయి... కాని వాటి కోసం ఏవిధమైన ఆదుర్దా పడవలసినది లేదు. ఎందుచేతనంటారా... సీనియారిటీ ప్రకారం వాళ్ళే Select చేసుకుంటారు. ఈ స్వర్గం ప్రదేశంలో అంగలనుండి స్వర్గం ప్రమే పట్టపగ్గాలు లేకుండా బోతున్నాయి.

కాబట్టి మళ్ళీ మనవిచేసుకుంటున్నాను దయవుంచి నా నోటిమాటలు వినవద్దు... వినద్దు... దూరంగా పొండి. అరుగో పోరులు... లాకీచార్జీ... ఈ పాటల చప్పుడు... దూరంగా పొండి... పొండి...

కాని మా ప్రత్యేకతేమిటంటే, మా ప్రాధానత్యేకతాళ్ళు యింటికి వెళ్ళి... యింటి దగ్గర కాకపోతే రోడ్డుమీదనా, పార్కుల్లోనానా కనబడితే అటెండెన్సు మార్కు చేస్తారు.

ఒకసారి మా రిజిస్టరులో పేరెక్కిందంటే దాంట్లోంచి కొట్టి వేయడం చాలా కష్టమైన పని. అన్ని కాలేజీల్లోకి మల్లేనే మా దాంట్లో కూడా రెస్ట్రలర్ అటెన్డెన్సు కొట్టేవాళ్ళు, లేటు క మర్చు ఉంటారు. లాద్దుకి మల్లే ఏ మూడు రోజులకో ఒకసారి వచ్చి పోయే రకాలున్నారు.

శుగ్రుణ

మిగతా కాలేజీల్లో అలాంటి విద్యార్థుల పేరు కొట్టేసి పైను వెల్లిస్తేనే గాని మా కాలేజీలో పేరు వెయ్యరు. కాని మా దాంట్లో పేరుకొట్టి వెయ్యడమే జరగదు. అధవా జరిగినా పైను వెల్లించేది మా ప్రాపసరే. అది ధనరూపంలో కాదు. తీక్షణదృక్పథ రూపంలో. అన్ని బల్బులు అల్ప వెటికర్ ఆర్థరును బట్టి రోలో నెంబర్లు యిస్తారు. కాని మేం నిమ్మకు పాకులం కన్న అందాన్ని బట్టి పేరు వ్రాస్తాం. ఇంకో విషయం మిగతా రిజిస్టరులో వల మా దాంట్లో ఒకే రకమైన సిరాతో గాని, ఒక రకమైన అచ్చులో ఉండవు. కొన్ని 'స్కాల్ ట్రైపు,' కొన్ని 'బోల్ ట్రైపు,' కొన్ని రంగు సిరాల్లోను వ్రాయబడి ఉంటాయి. ఒకే పేరు నాల్గయిదు రంగుల సిరాలతో తీర్చిదిద్ది ఉంటుంది. అన్ని రంగుల్లో వ్రాయబడినవి ముందుగా వ్రాయబడతాయి. వాటిని గురించి స్పెషల్ కేర్ తీసుకోవలసిన ఘటాలవి. ఇతర కాలేజీల్లో ప్రతీ ప్రాధానత్యేకత అభిమాన కిష్కలున్నట్టు, పీరిడి ముఖ్యతరగతి. బోల్ ట్రైపులో వాళ్ళ అటెండెన్సు మరి అంత ఇన్ ట్రెస్ట్రలర్ గా ఉండదు. స్కాల్ ట్రైపు వాళ్ళది ఏదో ఒక మాదిరిగా ఉన్నా ఎప్పుడో ఒక సార్తనా వ్రాజంటు వేయించుకుంటారు.

ఇంకో గొప్ప విషయం. మాకేం అప్లికేషన్లు లేవు. ఎడ్మిషన్ ఫీజులేదు. లెండి పేరు, కులం యీ వివరాలేం అక్కర్లేదు. పేరైనా వ్రాసి నా వ్రాయకపోయినా ఇబ్బంది లేదు. కాని మా రిజిస్టరులో మట్టుకు ఏదో ఒక్క చక్కటి పేరులో వ్రాస్తాం. మిగతా కాలేజీల్లో అటెండెన్సు పిలవడం, వచ్చాసార్, హాజర్ నర్, వ్రెజంట్ నర్ అన్న సమాధానాలతో సంబంధం లేకుండా క్రొత్త పంథాలుమాది, అలా కళతో చూడడం వ్రాజంటు వెయ్యడం జరుగుతుంది.

మా కాలేజీలో చదువై బోవడం అవ్వక ఆ ఊరు పదిలి వెళ్ళిపోతేనే గాని జరగదు. మా సిండికేట్ లోని మెంబర్లంతా ఆ వ్యక్తి వెళ్ళిపోయేటప్పుడు 'కాండ్ కాయి' (Con doot) సర్టిఫికేట్ యిస్తారు. కాని ట్రాంస్ఫర్ సర్టిఫికేట్ ఒకసారి యిస్తారు, అది వివాహ సందర్భంలో. ఆ తర్వాతైనా పూర్వ విద్యార్థి (Old student) అన్న అభిమానం చంపుకోకుండా వాళ్ళు వచ్చి నపుడు కుళల ప్రశ్నలు వేసి, వాళ్ళున్నన్ని రోజులూ అటెండెన్సు వేస్తూ ఉంటారు.

మా దాంట్లో స్టూడెంటులంతా 'ఫెయిర్ సెక్సు' 'ది కాలేజీ రివో సెక్సు,' ఎడ్మిషన్లు విల్ కమ్మిన్స్' అని ఏ పేపర్లోను 'ఎడ్వర్ టైజ్' ఉండదు. అదంతా మా 'డెసిమన్' బట్టి ఉంటుంది. మా కాలేజీ పేరు 'ది కాలేజీ ఆఫ్ ఏన్ జెల్స్.' ★

ముఖ్య గమనిక

మా వద్ద P/Cap. Chandler & Price Treadle వకటి మంచి కండ్ల చూలో విక్రయమునకు వున్నది కలయూ వారు రు 8000/- లాగ్ పైబడి ఆఫర్ పంపినయడం యెవరి ఆఫర్ హెచ్చుగ వచ్చునో వారికి ఖాయపర్చబడును.

వివరములకు:

శ్రీరామాప్రింటింగు వర్క్సు

రెడ్, నారాయణ ముదలిపిడి
మదరాసు-1.

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

‘నేను మొట్టమొదట చెప్పితే వినున్నా
విన్నావా? వింటే ఇన్నా
విన్నా రత్నమ్మ ఇంటిమీదకొచ్చి తిట్టగలి
గేదా? అయినా, నా మాటమీద నీకు లక్ష్య
ముంటే కదూ!’ అని భర్త రామరావు
అంటూంటే మార్మకాంతం సహించలేక
పోయింది.

“ఇదోటి చేతనయింది, ఇంట్లో, పెళ్ళా
మ్మద అధికారం చలాయించడమే కాని,
ఆ రత్నమ్మ నన్నలా తినుతూంటే అడదాని
కంటే అన్యాయంగా తలకాయించుకుని
ఇంట్లో కూర్చోపోతే, ‘నా పెళ్ళాన్నిలా
తిడతావా?’ అని రత్నమ్మనీ, ‘ఏమయ్యా
నీ పెళ్ళాం మా యింటివీడ బడి తిను
తూంటే మామూ ఉడుకుంటావా?’ అని
రత్నమ్మ మొగుల్ని పల్లెత్తువారు అనగలి
గారా? మీకు పౌరుషముంటే, అభిమాన
ముంటే అలాంటి పని చెయ్యండి. కాని
లోకులగా ఉన్నాననా నన్ను నోట్లో
వేసుకోడం” అని చరచరా వంటింట్లోకి
దెలిపోయిందా గృహిణీలలాను, అసల
రమణీరమణుల మధ్య ఇంత తీవ్రత కలగ
టాని! కారణం ఇది.

ఆ పల్లెటూళ్ళో వున్న ఉచ్చబాతుల్లో
కొత్త పచ్చగావుండి నాలుగు కుటుంబాలు
కలవాల్సి కావులు. అంతా వ్యవసాయదా
రులు. అంతా ఒక ఇంటిపేరు వాళ్ళే.

ఆ పూర్వో ఒక్క గా నొక్క (బ్రాహ్మణ) కొంప రామరావుది. పక్క పూర్వో మూలం మేస్తరు. వాళ్ళ పూర్వో బోర్డు స్కూలు లేదు. వుంటే యెలగో-ఎ తిరుపతి వేంకటేశ్వరుడి దయవల్ల - ఉన్న పూర్వో మేస్తరి వేయించుకునేవాడే. ఉన్న పూరు వదిలేక రోజూ నాలుగు మైళ్ళు పైకి మిగిలినప్పుడు ఉన్నాం చేసుకుంటున్నాడు. ఉన్న పూర్వో పై వేటవల్ల గౌరవాధికారి సంతోషించుకుంటున్నాడు.

భార్యా నూర్యకాంతం చిన్నప్పడు
ఉదువుకున్న మూలాన భారత భాగవత

దులు భాగ్యవంతులయిన కాపులస్త్రీలకి వినిపిస్తుండేది. వాళ్ళతో ఆమెకి బాగా పరిచయం. ఆవిడకి అద్దానూమా లేరు, పోనూలేదు, పసిలేదు. పొద్దున్నే అంత వార్షి భర్తకిపెట్టి, మధ్యాహ్నానికి కాకే జీలో సద్ది యిస్తూంటూంది. ఇంకొయిన సాయంత్రండాకా రారు.

ఈలాగా ఆవిష్క - భక్తచేతనములే,
 ఊచితాధానికయితే - పలుగురు నెచ్చె
 లల్ని పిలుచుకువచ్చి, నాయంత్రందాకా
 కాన్సేపు ఏదో చదవం, కాన్సేపు ఏ
 దేవునిభజనో చేస్తాంపదం ఇదీ ఆవిష్కారు
 చేసే కార్యక్రమం. ఇలా కొద్దిరోజులు గడి
 చాక ఒకనాడు రామారావుగారు రమ్మారు.

“ఇదిగో చూడు! నువ్వు చేసే పని పెద్దదనను, కాని మంచిదికాదు. ఆమాత్రం భగవద్భక్తి పల్లెటూళ్ళోవుంటే నీకుందంటే ఆత్మరక్షించలేదు. కాని నువ్వు ప్రారభించిన ఘోరమంచిదికాదు. మీ ఈ కార్యక్రమం ఎల్లకాలం సుమృద్ధివంటో జరగదు. ముందు ఏదో చివరన వివరం - ఆ తరవాత భజనలు - లోకాభిరామాయణం, దాస్త్రోటి ఆత్మస్తుతి పఠనం, దానివల్ల వాగ్వాదం - అంతటితో ఆక్కడ “కృష్ణగోత్రం” దాకా వస్తుంది. ఆపయిన నీయ్యం “చాలెడ్డురూ! పెద్ద ఏదో ఆదా శక్తి స్వతంత్ర ముండాలంటే పరికలకిరాస్తారు. కాని ఏదయినా సత్కృతజ్ఞానికయినా సరే భార్య మొదలెట్టించంటే “మ.చూ” అంటూ చిరచిరునవ్వు పోయి చెప్పుస్తారు. మేమేం నీతివిగ్ధముయిత పని చెయ్యటంలేదు - తెలివిగా ప్రవర్తిస్తే ఇట్టే లాభమవుతుంది.” అని రామరావుగారిని మళ్ళీ చూడకుండా చేసింది.

నిజంగా రామరావుగా రన్నటుగానే జరిగింది. 'శిగపట్టు' కొంచెం జాగ్రత్త పడటంవల్ల తప్పిపోయాయని గాని లేకపోలే అంతపనీ జరిగిలేదే.

కర్తవ్యమాసం వచ్చింది. “ఏ మా!

విమా! మనకి పెద్ద పనులూ లేవు. ఏమీ లేవు కదా! యే సావిత్రి చరిత్రో లేకపోతే బ్రహ్మంగారి కాలజ్ఞానమూ ఎలాగా చదువుకుంటాము కదా. అలాంటిప్పుడు రోజూ తెలారగంటే లేచి, కృత్రికా స్నానంచేసి, దీపాలు పెట్టుకుని, తెలారగట్టస్వజే ఆ చదువుకొనే దీదో చదువుకుంటే కాస్త పూజ్యం ఎక్కువగా వస్తుంది కూడాను. ఏంకీ అలా చేద్దామా?" అన్నారు నూర్యకాంతంగారు. ఇంకా సంఘంలో అవిడగారి మాటకీ తిరుగనేది లేనేలేదు. వెనది హిందూ లాటిల్లు పాఠ్యసవడమన్నా, కృష్ణ, పెన్నార్లు ప్రాజెక్టులు కట్టించడమన్నా, రామపాదసాగర్ మాట ఎత్తడ మన్నా, బ్లాకుమాక్సెట్ పోవడమన్నా, అంతే జక్కపోవచ్చు గాని యీ సంఘంలో మాత్రం నూర్యకాంతంగారి పాను నెగ్గక పోవడం, అది అక్షరాలా జరక్కపోవడం అనేది లేదు. ఇంకంతసై అని ఆచరించడం మొదలెట్టారని కూడా వేరే చెప్పటానికవసరం లేదు. మర్రాడు ప్రాద్దున్నే కావిళ్ళలోటి నీళ్ళు తేవడానికి వెళ్ళిన మగాళికందరికీ చెప్పక్కలేకుండానే, పావంచాలమొడి ముగ్గులూ, వెగువులూ అరటి నొప్పలూ, పూలూ, రాత్రికు భర్తరాళ్ళంతా స్నానాలు చేశారని తెలిసిపోతుంది - ఊళ్లో ఆవు నేయి గిద్ద అర్ధ రూపాయయి కూచుంది. అదివఱకు అరణాలుగానే ఉండేదల్లా మహా మాంగమూ లోటి ఆ అమలా మణులు, తెలారగట్ట లేవటం మరీకేన్ లాంతనూ, ఆరేసినట్టులసదిన సజ్జలూ, పుచ్చుకొని, ఎంకాయమ్మదిసా, మారకాంతంగారూ! లెండి, రండి" అని కేకేసుకుంటూ నడవడం ఆ తరువాత నూర్యకాంతంగారి యింటిముందు కులిసెమ్మ చుట్టూరా కూచుని ఏదో మారకాంతమ్మ గారు చదువుతూంటే వింటం జరుగుతోంది.

అందులో వకావిడగారు ఓనా దొచ్చి
సరేవచ్చి మన్నాడు రాటం మానేసింది.
“ఏమో! స్థానానికి రావటం మానేశావా?”

శ్రీ యెలూరిపాటి అనంతరామయ్య

అని నూర్యకాంతంగారు నీలాటి రేవులో నిలేశారు. ఆవిడ "అప్పయ్యగారూ! నాకు రావాలనేవుంది. గానండి మీ మరదిగా రొప్పుకోలేదండీ!" అంది. "ఏం!" నా వొళ్ళపలే మంచిదికాదంటుంది, రోజూ స్నానాలూ, ఉపోసాలూ, చేస్తే, రోగ మొస్తుందిటండి, అగీకాకుండా... అదే మోసమయ్యూ.. జ్ఞాపకం రాబంటేదూ!... కాని ఏదో పద్యంకూడా చదివారు. ఊ... పూర్తిగా జ్ఞాపకం రావటంలేదు, ఆంకొం చెం జ్ఞాపకం వచ్చింది - "ముగురాడువారు కూడిన, ముగుణాకర! పగటిపూట - చుక్కలు పొడుచుకొ" అని చదివి, "అలాంటప్పుడు మీగాంటి లోకజ్ఞానంలేనివాళ్ళంతా ఒచోట పోగైతే ఇక జట్టిలకి కాన్యకోక్తర్లలేదు. గోజుగోమనిషిమిదికో"

కను వొస్తాంటుంది" అన్నారు. "అలా యెందుకవుతుందండి వెడతా"నంటే, "ఒయబో! మీ పాలైతరెరగరు, మొన్న పండక్కి మీ నాన్న గారింటికి వెళ్తున్న జేం జరిగింది. మొగాళ్ళ పెట్టెలో కెక్కిస్తే తోపిడిగావుంటుందని ఆడాళ్ళ పెట్టెలో ఎక్కిస్తే దిగొచ్చేప్పటికి జాట్లుజాట్లూ పట్టుకోడానికి ఓ ఆవిడా, నువ్వు, సిద్ధమవ్వా? వెళ్లొ"దన్నారు.

"వాళ్ళంటే ఎరగనాళ్ళ కనకా, ఆవిడ నామిద తనవినుక్కాలెయ్యటం మొదలెట్టి "చున్నానమ్మా! మాయ గోల, మాయ కాళ్ళూ", అని నేనంటే ఆవిడ నన్ను తిట్టటం మొదలెట్టింది కనకా, దెబ్బలాటాల్సింది. కాని అంతా ఎరిగన్నాళ్ళం, ఇరుగుపొరుగు వాళ్ళం, మాకు దెబ్బలాటెందు కొస్తుంది. వెడతా" అన్నాను, దానితో ఆయన మండి "వెళ్లు, నా యిష్ట మేముందలాటప్పడు. నా మాట నీకు లెక్కెంటి, బోడిమాట. కాని యీ మాటలుమాత్రం మరిచిపోకు. యిదివర కిలాగ నే చెప్పి వినక జబ్బుపడి రెండుమాట్లు రెండు రెళ్ళు నాలుగు వందలు తగలేయిం చావు. యీసారి రోగం వచ్చిందని మూలి గావంటే, కాసుమాత్రేనా లేను. మాటి మాటికి గోగాలకంటూ వందలు తగలేయ్య టానికి నేనేం మీఅన్నయ్యలలాక్షాధికార్ని కాను. తరవాత నీ యిష్టం" అన్నారు - "ఇక నేనేం చెయ్యను. మీరే చెప్పండి," అందావిడ. "అదేమిటో అలాగంటావూ! మన కామాత్రం సాతంత్రం వుండక్కర్లా, అసలు సాతంత్రమంటూ మన కేమందో! మొన్న మధ్య మా అడబడుచు గా రూ రెళ్ళాను. అక్కడ ఆడాళ్ళు మనలాగ పూజలు చెయ్యటం లేదు. పురాణాలు చదవటం లేదు. కానీ ఏమిటో! మీటింగుల్ల, పత్రికల్ల. ఒకటేమిటి? కళ్ళకి, కాళ్ళకి జోళ్లుకుని, ఎంచక్కా ఎలా వుంటారనుకున్నావూ! మనకి అలాంటి యోగం లేదు సరికదా! కొంచెం కృష్ణా, రామా, అనికూడా అనికోసీరేంటి? మన మొగాళ్ళు; మొదట్లో మా ఆయనా అలాగే అన్నారు. మరి అయితేయేం నే రావటంలా? స్నానాలకి; వైగా పురాణం, భజనా మా యింట్లోనే జరుగుతున్నాయి కూడాను. ఎవరన్నా నవ్విపోతారు గాని - ఇవ్వాలే ఎలాగోలాగ మీ ఆయనతో సమాధానపడి రేపన్నుంచి రా! ఆయ్యో యెసరోట్టాచ్చా మాయదారిది, మాటాడుతూ మరిచిపోయాను" అని నూరేకాంతం గారు వెళ్లారు. కాని మళ్ళీ ఆ పెద్దమనిషి భర్తమాటమిది గౌరవమే అనండి మళ్ళీ

భజనలకి స్నానలకి రాలేదు - ఆవిణ్ణి ఆ సభ్యురాండ్రు మాత్రం తీవ్రంగా వ్యాఖ్యానించారు. ఈ వ్యాఖ్యానం ఎలాగయితేం ఆ పెద్దమనిషి చెవిలోపడింది నూరేకాంతం గార్ని ఎలా పరాభవించాలా? అని స్పాష్ట వేస్తూంది.

కార్తీక సోమవారం వచ్చింది, అది వారంనాడు అంతా కలిసి స్నానాలు చేస్తూండగా "ఏమో! రేపు ఏకాక్షి సోమ వారం కలిసొచ్చాయి. ఎంతో పర్యమయిన రోజు రేపు. రేపుకూడా యిక్కడే స్నానం చేసేదానికంటే రాజమండ్రే కోటిలింగాల త్తేత్రంలో స్నానంచేసి, - కార్తీక పురాణం చెపుతార్. అక్కడ-వినిచ్చి, రేపలా ఉపవాసంఉండి ద్వాదశినాడు మధ్యాహ్నం భోంచేసి, రాత్రి శ్రీరాధీశయన వ్రతం చేసుకుందాం" అని నూరేకాంతంగా రన్నారు. అంతా సరే అన్నారు.

అప్పుడంతా ఆదివారం సాయంత్రానికి రాజమండ్రేవెళ్ళి కోటిలింగాలసత్రంలో ఆ రాత్రి కాలక్షేపంచేసి, పురాణం విని, ఉదయం ఒంగోలు కోచిలో బయలుదేరి యింటికి చేరారు.

ఏకాక్షి ఉపవాసంతోగడిసి, చీకటడ్డాక యీరాత్రి జాగారం చేద్దామనుకొని, నూరేకాంతంగా రింటికొచ్చి బరకం పరుచుకున్నాచుని నూరేకాంతం గారు చదువుతుండగా ఏదో, అంతా ఆహా! అనటం మొదలెట్టారు. ఏదో సందర్భంలో పారిజాత సహారణం మాటాల్సింది. నూరమ్మగారు చిన్నప్పడు పారిజాత సహారణం వాళ్ళ నాన్నగారి దగ్గర చదువుకున్నారు. కనుక శోటికి వచ్చిన పద్యాలు జోడిస్తూ కథ చెపుతూ "జలజాతాసన వాసవాదిసుర పూజాభాజనంలై తనర్చులతంతాయుధు గన్నతండ్రి శిర మచ్చో వామపాదంబునం, దోలగండ్రోచె లతంగి, అట్లయగు నాధుల్నేరముల్నేయ పే, రలుకం జెందిన యట్టి కాంతలు చితవాగ్ధారముల్నేరుకే" అన్న పద్యం చదివి భావం చెపుతూ, ఇదివఱకటి పెద్దమనిషైన వెంకాయమ్మ మొగుడు "ముగురాడువారు గూడిన, ముగుణాకర! పగటి పూట చుక్కలు పొడుచుకొ" అని వెంకాయమ్మ దగ్గరే తేమాత్రం యెందుకనానీ అనే ఉక్రోశంతోటి "దేవుణ్ణి అంతమాటనగూడదు, కాని మా బాగా తన్నింది సత్యభామ" అందా భామమణి. "అలా తన్నకపోతే పారిజాతం తెచ్చేవాడా?" అందింకో రమామణి. "దెబ్బకి దెయ్యం

భారత ప్రశస్తి

స్త్రీల ఆరోగ్య భాగానికి

లోధ్రా

కేసరి కుటీరం లిమిటెడ్ మద్రాస్

జనుస్తుందంటుండీ" అందిం కోలనామణి. అంత యిలా గంటాన్నందుకు బాధ పడుతూ. "నిజంగా సత్య బామ అలా తన్నుందంటారాండీ, మనసుంకికృష్ణుణ్ణి" అందో భక్తురాలు. "ఏమ్యా! అందుకు సందేహం? ఈ కాలంలో వున్న ఆ పీడి రత్నమృగా లేం చేసింది," అంది. "ఏమిటం డోయ్ మేం వినలేదు" అన్నా రొక్కరు. "ఆమధ్య రత్నమృగారి భర్త అర్ధరాత్రివేళ నిద్రించాడటా! వచ్చి "చిటపట చినుకులు దుప్పటి తిడినను తలుపు తీయవే బామా" అన్నట్లు కేళేశారు. ఆ తరువాత రత్నమృగారు తలుపుతీసి "వాటమైన బంగారపు దుప్పటి కొలుకుమరకేమాయా కృష్ణ! గోవిందా! నీ చక్కనిగోరులు, కొనలు వంగి నేమాయా!" అని ప్రశ్నలు వెయ్యడం మొదలెట్టింది. ఆయన వెంటనే వధన పొరువం చూపించటానికి ప్రయత్నిస్తే అవిడగారు "మూలనున్న చీపురుగట్టం దటాలున నేతి ధనధనాత్కరమృగా" వాయించటం నే స్యయంగా చూశాను." అంది పురాణధోరణిలో చుత్కరిస్తూ. అని "సత్యబామ యేంచేసిందో ఆ పురాణ దంపతుల రహస్యాలు తరిస్తే మనకి పాపం వస్తుంది. కాని మన ఆ రత్నమృగారు మాత్రం యీపని చేసితిరింది" అన్నారు సభ్యుర్రాండ్రు వార్తస్వలు చేశారు. జాగ రణ యిలా ముగిసింది.

మర్నాడు ఆ సమాజంలోని నారదుని ప్రయోగ్యురాలయిన ఒక భామామణి ఈ విషయం వెంకాయమ్మగారితో చెప్పింది. అసలే అవకాశాని కొడుకుకూ మన్న వెంకాయమ్మగారు రత్నమృగారింటికి నివ్వు కేశారు, వెళ్ళి "మాకానా? రత్నమృగిదా! రాత్రేం జరిగిందో, అందుకే నేనా నూరేకాంతంగారి యింటికెల్లం మానేశాను అంది.

"ఏం బాధనా? ఏం జరిగింది,"
"ఏం జెప్పనూ! చెప్పాలంటే నీ కంఠ కోవమొస్తుందో తలుపుకుంటే నా వాళ్ళు మందుతోంది."
"అసలేంటో చెప్పుదూ!"

"ఏమండీ, మా అన్నయ్య అర్ధరాత్రికే యెవరితోలా మాటాడటం, నువ్వు మాకా వట, ఇంటికొచ్చాక యిలాగైతే ఎలాగన్నా వట, మా అన్నయ్య నీ కండుకని నాలుగు తన్నేడట, నువ్వు చీపురుకట్టుచ్చు కొన్నావట. ఇద్దరూ కొట్టుకుంటూంటే అవిడ చూసిందట. విన్నావా!" ఆ నూరేకాంతం ఎలాంటిదో, ఇలాటి మాట నలుగురిలో అంటుందా? అక్కణ్ణుంచి అంతా నవ్వులూ గుసగుసలా

ఎన్నోయిందాలాడిపోను కున్నారంట. యినలేక లేచొచ్చి ఒకావిడ నాటోబంది. సాటిమనిషినిలాంటి మాలంటుందా? నీ మీద యిష్టంమాలాన ఆగలేక నీ తోటి చెప్పా. అవిడ కాపాగ లేంటి చెప్పా."

ఆ కలహ వృక్షానికి చిలవలు పలవలు మొలిచాయి. "ఇప్పుడే కనుక్కుంటా నుండు" అంది రత్నమృగారు నూరేకారం పాలు ఎక్కువయి. ఆ త్రిపురాసురమర్దనీ ఆకారాన్ని చూసి లోలోపల సంతోషిస్తూ "నే నన్నాననేవు నుమీ. మా వాయ మంచారు కారు" అంది వెంకాయమ్మ. "నేనంత తెలివి తక్కువదాన్నా?" "అయితే జెప్పొస్తా వొడినా! కావల్సిం చానవు కనుక ను వెళ్ళడంచేతో నెడితే నే కుడిచేతో తింటా గనక, నీకూ నాకూ ఎర మరిక లేదు కనక చెప్పాను. నా ఊగు లేకు నుమీ" అని నివ్వు తీసుకోకుండానే వెళ్ళింది.

వెంటలే రత్నమృగారు "పవమాన మానస తిరస్కారత్వరాహంకృతిక" నూరే కాంతంగా రింటిమీద పడింది. నూరే కాంతం యితలకొచ్చిందో లేదో భారతం విప్పింది. "అమాసనాడేట్టెలావా? పున్నం నాడు బూరెలావా? నువ్వన్న మాట్లాడి నే పడతా ననుకున్నావా? యీ రత్న మ్మంటే యెవ రనుకున్నావ్ - నువ్వు నీతోటి తిరిగే కుక్కలూ, మొరిగే మొరు గులు నా కివడ వనుకున్నావా? నా మొగుడూ నేనూ కొట్టుకోటం నువ్వు చూశావా? మా కేకలు ను విన్నావా? ఇలాంటి పనికిమాలూ పేలాపన ఇంకోసారి పేలు; నీ పరుపు ఎతుందో నే చూస్తాను" అని ఇంకా ఏమన్నా అవిడ సమాధానం చెప్పుకుండేమా చానికీ సమాధానం నెలు దామనైతే యేం, కాస్త రెగ్గు తీసుకుందామనయితే యేం ఆగింది. కాని అవిడ సమాధానం చెప్పే స్థితిలో వుంటేగా, "చలి పిడుగులాగా అమాంతం మీదపడి వాగ్యర్థం కురిపిస్తూంటేనూ, మాటాడితే ముష్టియ్యదానికి ధీకోదానికి సిద్ధంగావున్న అవిడ "బాబా" మాస్తేనూ నోటంట మాట

రాలేదు - కాని రత్నమృగా రింతటితో నిరాశపడిపోయే రకంలో చేరదలుచుకో లేదు. "నువ్వు, నీ మొగుడూ చెబ్బలాడా రేమా మీ అమ్మ, నీ చెల్లెళ్ళు, నీ అత్త, నీ అత్తల్ల, నీ అమ్మమ్మ కొట్టారేమా మొగు ళని, చేవుళ్ళనీ స్నానాలనీ ముతాలాగా పొగయి ఊళ్ళోవోళ్ళ ఊసెందుకంట; జాగ్రత్త, యేమనుకున్నాలో, అని" తాటం కాచలనంబుతో, భుజనబద్ధమ్మిల్ల బంధం బుతో, అనేసి విసవిస వెళ్ళింది.

ఇంట్లో కొచ్చారు సూర్యకాంతంగారు, వెంటనే తన ఫస్టువార్నింగ్ విషయం రామారావుగా రత్తితే పాపం ఆ మాన వలి యేంచేస్తుంది చెప్పండి? దీంతోటి వాళ్ళకి పాటుకొచ్చింది భర్తకి సమాధానం చెప్పే ఏకాకి ఉపవాసంతోటి నీరసంగా ఉండేమా గోడకి చార్లబడి పొయ్యి మం టెడుతోంది నూరేకాంతం. రామారావు గారు మాత్రం నూరేకాంతానికి వినబడే లాగ పక్క గదిలోంచి "నే నెవ్వడు స్నానాలు చెయ్యొద్దనను, పూజలు చెయ్యొద్దనను, నేనేం నా దీక్ష మన్ని కాను. కాని భక్తి చేరు చెప్పి పెదవనులు చెయ్యొద్దంటాను. ఎవరిష్టం వారిదికదా అని, పరువుకి చేహానికి అనా రోగ్యకరమైనవి చెయ్యొద్దంటాను. పుణ్యం సంపాదిస్తామని తయారయి, సమాచేకే మయి ఇతరుల దోహాలు ప్రసారిస్తే ఉన్న పుణ్యం గంగాయాత్ర చేస్తూందంటాను, అని అల్లటూ వంటగదిలోకి వెళ్ళారు. ★

నవుంసకతైలం

అంగ నరములు బలహీనతఁది చిన్నదైన, తిగి యిధాప్రకారమై పూర్తి సౌఖ్య మునుభవించుటకు 45 యెండ్ల ప్రఖ్యాతి చెందినది.
1 సీసారు. 10/కల్లాద్ వి.సి.య 1-0-0.
అర్ధయతోరు 1/- పంపవలెను.
డా॥ రత్నం నన్నె మెడికల్ హాల్
మలక నేటబిల్డింగ్స్,
హైదరాబాద్, దక్కన్.

శతమూలికాదిలేహ్యము

లోహాభ్రకసింహారముతోసహా నెదించిన సమస్తసుఖవ్యాధులు, ఎఱుపు తెలుపు మచ్చలు, బగ్గలు నవుంసకత్వము నివారించి పిత్తవృద్ధి, బలము, నరముల పటుత్వము కలుగజేయును స్త్రీలబుతుసూలలు, కుసుమకోగములు, నవ్వసంతానము నివారించి మంచినంతానము కలుగజేయును. 40 దినములకు ముందు రు 18.

శ్రీ భుజంగరాజ్యైద్యశాల

తాళ్ళరేవు, తూర్పు గోదావరి జిల్లా.

నాయనమ్మ

నాయనమ్మ కాలం వీధులో పిల్లలంతా ఆడుకుంటున్నారు. వాళ్ళ ఆటలు చూస్తూ వీధులో నుంచున్నా. నిజంగా బాల్యదశ ఎంతసుఖమైనది. అప్పుడున్న ఆనందం, శాంతి, సౌఖ్యం అసలంక జీవితంలో లేనేలేవు అని అనుకుంటున్నా. ఇంతలోనే పద్మ "అక్కా, మరేం, ఏనాడొక్కో పడిపోయింది వంటినిండా చెప్పలే" అంటూ రివ్యూన యింట్లోకి కొబ్బరినూనెసావుచుకుని పరుగెత్తింది. పిల్లలమనస్సు ఎంతసున్నితమైనది "నిజంగా నా పద్యా" అంటూ విధిఅరుగు మీదకెళ్లి చూస్తున్నా. పద్మ దానివంటి నిండా చూసేరాసింది. పిల్లలంతా కంసి దాన్ని మెల్లిగా లేవదీసి వాళ్ళయింటికి తీసుకెళ్తున్నారు. పిల్లల్లో ఎంత జాలంది, వీళ్ళు, వాళ్ళు అని లేదుకదా, పెద్దవాళ్ళయితే అది ఏనాడీ, మనము ముట్టుకోకూడదని వచ్చేస్తారు. అంతేకాని "అయ్యో పదానా" అనే నా ఆకరు. పిల్లల్ని నిజంగా పెద్దవాళ్ళే పొడుచేస్తున్నారు. ఆచారములపేరుతో వాళ్ళలోని జాతి, ప్రేమస్వభావాలను నాశనం చేస్తున్నారు. అని అనుకుంటున్నా. ఇంతలో నాయనమ్మ వచ్చి "ఏమిటే పద్మ అంటుంది" అంది. "ఎంతడు నాయనమ్మా ఏనాడొక్కో పడిందిట చెప్పటాని కొచ్చింది" అన్నా. "ఊ చూ" అంటూ వెళ్లింది నాయనమ్మ. ప్రసంగం చప్పున ముగిసిందని సంకోచపడ్డా. ఇంతలో పద్మ వచ్చి "అక్కా మరేం, లక్ష్మి పడిపోయింది..." అని ఏయో చెప్పబోతుంటే "ఊ నాయనమ్మ ఉంది" అన్నా. పద్మ నిమగ్నంగా అంతాచెప్పింది. మాకాలు మీద చర్యంతా చెక్కుకుపోయిందట పాపం అనుకున్నా.

అది వేసంకాలము. అందుకని అందరము దాబామీదే పడుకునేవాళ్ళం, మేమంతా దాబామీదే కూర్చున్నాం. అన్నంతిని, పద్మకి అప్రమానులక్ష్మి

గొడవే, నాయనమ్మ విసుక్కుని "అప్రమాను ఏనాదివాళ్ళ మాటలపెడితే పాపం వస్తుంది" అంది. "పాపం, అంటే ఎల్లాగుంటుంది నాయనమ్మా" అన్నాడు మాక్రిష్ణ. "పాపం అంటే తెలిదా, ఓరి చవలా! పాపం అంటే అదొక గారిస్వరూపము, పెద్ద, పెద్ద, గోళ్ళు, కొరలుకలిగి చాల భయంకరంగా ఉంటుంది. అప్రమాను ఏనాదివాళ్ళ మాటలుతలపెడితే పాపం దానిగోళ్ళుపెట్టి పీకుతుంది తెలుసా" అంది. "బాబోయ్" అంటూ క్రిష్ణ ముసుగు తన్ని పడుకున్నాడు. ఇలాగే పిల్లలకి పిరికితనం నేర్పడమనుకున్నా, కాని ఏం చెయ్యను! నాయనమ్మ మాటకి సమాధానం చెప్పితే ఇంకేమన్నా ఉందా. నాన్న కొరడాతీసుకుంటారు. మళ్ళీ మొదలెట్టింది నాయనమ్మ "పద్యా నువ్వు లక్ష్మిని ముట్టుకోలేదుకదా" అంది. పద్మ నిజం చెప్పడానికి తడబడుతోంది. క్రిష్ణ నిజం చెప్పబోతుంటే వాడి నోరు గట్టిగా నొక్కాను. వాడు కిక్కురు మనకుండా పడుకున్నాడు. "ముట్టుకుంటే ఏం నాయనమ్మా అందిపద్మ. "ఓసీ, ముట్టుకుంటే ఏమి అంటావేమే ఇంకేమన్నా ఉందా ముందర నీకు ప్రాయశ్చిత్తముచెయ్యాలి. ఇంట్లో ఉన్న సామానంతా తడపాలి. మనమంచి, మర్యాదా, అంతా మంటకలవలసిందే" అంది. "ప్రాయశ్చిత్తమంటే ఏమిటి నాయనమ్మా?" అన్నాడు మాక్రిష్ణ ముసుగులోంచే. "ప్రాయశ్చిత్తమంటే లెంపలేకుకుని నూటపాతిక గుంటలు తీయడంరా, మొన్న బళ్ళో చూశేదు నువ్వారావు చేస్తుంటే అదేమిటంటే ప్రాయశ్చిత్తమని చెప్పారుకదా మేష్టారు" అంది పద్మ. "అదికాదే చవల పెద్దమ్మారా! అట్లగరిటికాల్సిబాగ, నాలికమీద వాత పెట్టడం ప్రాయశ్చిత్తమంటే" అంది

నాయనమ్మ. "బాబోయ్. వాతే" అన్నార పిల్లలిద్దరూ, "ఊ ఏమిటనుకున్నావు లేక పోతే ఆవుపేద తినిపండి" నాయనమ్మ. "ఓ, ఆవుపేదా" అన్నార పిల్లలు. నాకు చాల అసహ్యం వేసింది నాయనమ్మ మాటలు వింటూనే. పాపం అమాయకులైన పిల్లల హృదయాలలో ఈలాగే పిరికిమందు నూరి పోస్తారు పెద్దవాళ్ళు. పిల్లలు పెద్దయినా పిరికితనంపోదు. అప్పుడు మళ్ళీ ఆపెద్ద వాళ్ళే "నూ ఆబ్బాయికి భయం. ఏదేకాదు. దీదీనాన్న, తాత, ముతతత అంతా యింతే నమ్మా" అంటారు. అనుకుంటున్నా. యింతలో "ఎంత పేదరినాలి నాయనమ్మా" అంటున్నాడు మాక్రిష్ణ. "ఎంతే మిటి కొబ్బరికాయంత" అంది నాయనమ్మ వత్తుతూ. "ఆ మృత్యు కొబ్బరికాయంతే" అన్నార పిల్లలు. వాళ్ళు చాల భయపడిపోయారు. అయితే, నాయనమ్మా ఏనాదివాన్ని ముట్టుకువచ్చి అన్నీ ముట్టుకుంటే, తడపాలన్నావుకదా! మరి, పరువులు పందిరిమంచాలు వీరునాలు, అందులో బొమ్మలు నాన్న కాగితాలు అన్నీ తగువుతారా?" అంది పద్మ. "చవలా అవన్నీ తడపరు. వాటిమీద పసుపునీళ్ళే నా, పేపర్ నీళ్ళే నా జలుతారు! అంది నాయనమ్మ. అదికాదేపద్యా! తడపటానికి పిలుగాఉన్నవి తగువుతారు. పిలుగాలేనివి తడపరు. అదిగాక కొన్నింటిని పూర్తిగా తడిపితే గాని పుద్ది అవును, కొన్నింటిమీద నీళ్ళుచలితే పుద్ది, కొన్నింటిని, అదీ, ఇదీ, కూడచెయ్యకుండానే పుద్దిఅవుతాయి. ఇదేం, పక్షపాతం ఆచారము నాయనమ్మా" అన్నాను అప్పటికి కొంచము ధైర్యము తెచ్చుకుని. అనుకో, నాయనమ్మకి రానేవచ్చింది కోపం, "నువ్వురుకో, నిన్నేవడచెప్పమనలేదు ఇదేమిటా కాని యిప్పటికాలం పిల్లలంతా యింతే. మెట్టపేదాంతాలు, అందుకే కాలంయిల్లా విడుస్తోంది" అంటూ మాట్లాడకుండా పడుకుంది. తరవాత అమ్మ సన్ను

శ్రీమతి ఆదూర్తి బాల

(89-వ పేజీ చూడండి)

జీవమృతి

చంద్రుని పరుగు

శ్రీ కోనంభొట్ల కృష్ణమూర్తి

కాటాడు:

అమ్మా చంద్రుడు ఆకాశంలో
ఆగతి పరుగిడు నెందులకు?
మేఘములన్నిటి మెల్లగ చాటి
ముందుకు సాగున దెందులకు?

తల్లి

ప్రపంచమంతా తిరిగివచ్చుటకు
ప్రొద్దు చాలదను భయమేమో
అందుకే చంద్రుడు వేగముతోడ
ముందుకు పరుగిడు చున్నాడు.

కాటాడు:

అదికాదమ్మా అదికాదు
అందుకు కారణ మదికాదు

• • •

నాన్నా చంద్రుడు ఆకాశంలో
నిలువక పరుగిడు నెందులకు?
అమ్మ చెప్పినది సరిగాలేదు
నమ్మడాని కది శక్యంగాదు.

తండ్రి

పరుగిడుచున్నది చంద్రుడుకాదు
పరిశీలింపుము మేఘములే
పరుగిడుచున్నవి; ఈదిశవైపే
ప్రభావమంతా వాయువుదే.

కాటాడు

ఇంతకన్న అమ్మ చెప్పిందే బాగు
ఇది నమ్మడానికి నాతరం కాదు

• • •

తాతా చంద్రుడు ఆకాశంలో
తొందరతోడను పోనేల?

అమ్మానాన్నా చెప్పినవన్నీ
అబద్ధాలుకాదా తాతయ్యా?
ఎవరికి చంద్రుడు భయపడ్డాడు?
ఎవరు తరిమారు? ఏమిజరిగింది?

తాత

కాదు నాయనా అది కాదయ్యే
కారణమందుకు అది కాదయ్యే
అపైమెరనే తారల చూడు.
అవియన్నియు చంద్రునితోడు.
నేస్తములౌ ఆ చుక్కలతోడ
నిత్యము చంద్రుడు ఆటలనాడు
దాగుడుమూతల నాడుచున్నాడు
మేఘము చాటున దాగుచున్నాడు.

కాటాడు

సరిగాచెప్పావు తాతయ్యా
సత్యమంతేయగు తాతయ్యా

తాత

అనుదినము నీ మిత్రులతోడ
ఆటలనాడుము అబ్బాయి
అదిన కలుగును ఆరోగ్యం
ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యం.

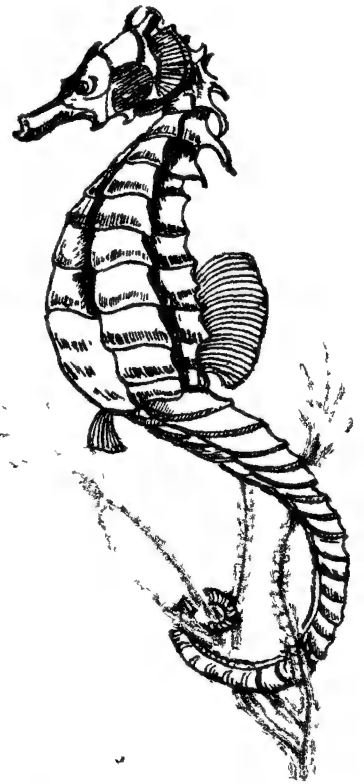
నముద్రపు గుట్టము

బ్రహ్మాండంలో నృ జం ప బడిన జంతువులలో కల్లా నముద్రపు గుట్టం చాలా విచిత్రమైంది. ఇది చేపల జాతికి చెందినది. దీని తల గుట్టపుతల. మెడ విలు వంపుగా ఉంటుంది. పొట్ట గూన పొట్ట. ఇది తన తోకతో కోతివలె దేనినైనా చుట్టబెట్టుకోగలదు. ఊసర వెల్లివలె తన శరీరచ్ఛాయను మార్చుకొనుచు, శత్రువుల బారి నుండి తన్ను రక్షించుకో గలదు. దీని కన్నులు మరీ అబ్బురమైనవి. రెండు కన్నులను ఒకే సమయంలో చెరోవైపుకు తిప్పుకోగలదు. ఇది నీటిలో నున్నప్పుడు ఒక కన్నుతో నీటి ఉపరిభాగాన్ని, రెండో కన్నుతో నీటి క్రిందిభాగాన్ని కూడా చూడగలదు. ఈవిడ్డూరమైన ఆకారానికి సాయం, మగజంతువుకి “కంగారూ” కున్నట్లుగా ఒక పిల్లల సంచికూడా ఉంటుంది.

ఈ నముద్రపు గుట్టాలు శీతల సముద్రాలలో తప్ప తక్కిన అన్ని సముద్రాలలోను ఉంటాయి. మన హిందూ మహాసముద్రంలో విరి విగా ఉన్నాయి. వీటిలో అనేకజాతులున్నాయి. కొన్ని మరీ చిన్నవి. అంగుళమంతే ఉంటాయి. కొన్ని అడుగు పొడుగు కూడా ఉంటాయి.

సముద్రపు గుట్టం శరీరమంతా ఎముకవలె గట్టిగా ఉండే విశ్వలతో నేర్పరుపబడిన కవచంతో కప్పబడి ఉంటుంది. ఇట్టి కవచంతో అది నిలువుగా నిలువబడి, తన వీపు మీద విననకట్టలా ఉండే రెక్కను ఇటు అటు వినరుకుంటూ ఈదు తోంటు, దాని సోయగం చూచి తీరవలసిందే! అది నిట్ట నిలువుగా నుండియే ముందుకు వెనుకకు, పైకి క్రిందికి, దానివీపు రెక్కను కదుపు కుంటూ పోగలదు.

దీని ఆహారం, సముద్రంలో అటూఇటూ తిరిగే మిక్కిలి సూక్ష్మమైన జంతువులు, మొక్కలూనూ. ఇవి జీవించి తిరుగూతూన్న వాటి నేగాని చచ్చినవాటిని ముట్టుకోవు. వర్ణం మార్చుకొని శత్రువుల నుండి తప్పించుకోటంలో ఇవి చాలా నేర్పుకలవి. సముద్రాల్లో కొండల ప్రక్క నున్నప్పుడు గోధుమ వర్ణం ధరించి రాళ్ళల్లా కనపడగలవు. అవి సముద్రపు మొక్కలలో నున్నప్పుడు మనం ఎంతబాగా పరిశీలించినా అవి కనపడవు; అవి అచ్చంగా ఆమొక్కల్లాగే మారిపోతాయి.

వీటి ప్రేమగాధలు, గ్రుడ్లు పెట్టటం, పొదగడం, పిల్లల్ని పోషించడంకూడా విచిత్రంగానే ఉంటాయి. ఋతుకాలంలో మగగుట్టం, ఆడుగుట్టం-ఒకదానివెనుక నొకటి ధ్వని చేసుకుంటూ, ఈదుతూ నాట్యం చేస్తాయి. ఈ నాట్యం రమారమి రెండు రోజులు సాగుతుంది. ఆతర్వాత ఆడగుట్టం మగ గుట్టంవెంటబడి దాని పిల్లల సంచిలో గ్రుడ్లు చేరుస్తుంది. ఈ

కుమారి పిల్ల

మౌనము

మౌనము వున్న వెంకట్రావు గారి అల్పాయు సూర్యం గాడు వట్టి మొద్దు వెధవ. స్కూలు పైసలు 3 వండ్లు పోయింది. చదువు మీద ఆశపడలుకున్నాడు. ఏదో వాళ్లనాన్న కొన్నాళ్ళు గుమాస్తా పనిచేసి రిటైర్ ఐ పోయాడు. సూర్యం గాడికి 20 వండ్లు. ఎంత సేపూ తిని ఊరమీద తిరగడం తప్ప యింకో పనిలేదు.

ప్రకారం కొన్ని వందల గ్రుడ్లను ఆడగుట్టం మగగుట్టానికి అప్పజెప్పి స్వేచ్ఛగా తిరిగిపోతుంది. ఇక తల్లి గుట్టానికి సంతానమునుగూర్చిన జ్ఞానయే ఉండదు. గ్రుడ్లన్నియు మగ గుట్టం యొక్క సంచితో పొడగబడి పిల్లలవుతాయి. మగ గుట్టం రమారమి 45 రోజులవఱకు తన సంచితో పిల్లల్ని జాగ్రత్తగా పెంచుతుంది. పిమ్మట వానిని స్వతంత్ర జీవనానికి నీటిలో వదులుతుంది.

సముద్రపు గుట్టాన్ని సారాలో నిలువచేస్తే కాలకూటంలాంటి విషం తయారవుతుందనీ, వీటిని కాలిస్తే వచ్చిన బూడిద ఇతర విషములకు విషుగుడుగా పనిచేస్తుందనీ, బట్టతల పోగొడుతుందనీ-ఇంకా ఇంకా ఎన్నో అభిప్రాయాలు పురాతనకాలం నుంచీ ఉన్నాయి. కాని అవి సమ్యక్గవిగా మాత్రం కనపడవు. ★

ఈ ఊరిలోనే పేర్రాజుగారు అనే జమీందారుగారు వున్నారు. అతనికి ఒక్క తెకూతురు. పేరుకమల. కమల స్కూలు పైసలు ప్యాసు అయి ఇంటర్ చదువుతోంది. పేర్రాజుగారు కమల కొరినదల్లాయిస్తూవుండేవారు. కమల రాత్రి 8 గం. వీధి అరుగుమీద కూర్చోడానికి రాగానే సూర్యం అలావచ్చి ఆమె ప్రక్క చూడగానే రోషంతో ఆమె తన కాళ్లనున్నీ జోళ్ళు విసిరేసింది. తండ్రికి తెలియకుండా క్రొత్తవి కొనుక్కునేది. ఇలా సూర్యం రావడం కమల జోళ్ళు

శ్రీ ఆండ్రబాస్కర్ సుబ్బారావు

వినరడం ప్రతిరోజు జరుగుతుండేది. ఒకరోజున తండ్రిని జోళ్ళుకొనమనగానే “క్రిందటి వారం కొన్నా అప్పజే పోయాయా” అన్నాడు. “లేదండీ, నాన్నా మాస్కూలులో ఎవజో స్టూడెంట్ అల్లరి పెట్టడానికి ఎవరూ లేనప్పుడు వైటింగ్ రూములో కొచ్చి తీసుకుపోయిఉంటాడు” అని అంది. సరేనని క్రొత్తజతకొన్నాడు.

ఒక రోజున ఆమె 5½ గం|| సాయంత్రము కమల, స్నేహితులతో స్కూలునించి వస్తూవుంటే సూర్యం నవ్వి “హలో! బానీవ్” అన్నాడు. వెంటనే కమల కొత్త జోళ్ళు విసిరి వెయ్యగానే అందరు

రోషంకొద్ది జోళ్ళుతీసి వాడి మొహానికి కొట్టారు. సూర్యానికి 10 జతలు దొరికాయి. ఈ ప్లోంగి పోయాడు. కమల 8 గం|| రాత్రి వీధి అరుగు మీద వుండగా సూర్యం “వేసీ! అనుగ్రహం ఎప్పుడు” అనగానే “ఉండు అనుగ్రహస్తాన”ని కమల ఇంట్లోకి వెళ్ళి పుట్టిననాటి నించి తను తొడుక్కున్న జోళ్ళు అన్నీ బుట్టలోపెట్టి విసిరేసింది. ఆనందంతో ఇంటికి వెళ్ళి చిన్న జోళ్ల మాపు పెట్టాడు. అలాగే పెద్ద మాపు పెట్టి డబ్బు గణిస్తూవుండేవాడు.

వెంకట్రావు ఒకరోజున జమీందారు వద్దకు వచ్చి “ప్రభూ! మీ దయవల్ల మా సూర్యం జోళ్ల మాపు పెట్టి సుఖంగా వున్నాడు” అన్నాడు.

“నాదయ యిందులో ఏమీ లేదండీ”

మీదయ అంటే మీఅమ్మాయి దయ. మీ కమల విసిరిన జోళ్ళు బట్టి మా వాడు గొప్ప వాడయ్యాడు. వాడి ప్రేమఫలితం, మీఅమ్మాయి ఆదరణవల్ల మేము కులాసాగా వున్నాము. సూర్యం లక్షాధికారై పెద్ద జోళ్ల మాపు పెట్టాడు. కమలకి జోళ్లు కావలసి నపుడు సూర్యం కొట్టులోనే కొనుక్కునేది.” ★

కుట్టుపని స్వబోధిని (తెలుగు)

Self Tailoring and Cutting Teacher" కొత్త పద్ధతిలో కత్తిరించి కుట్టు పాడుసులు గలది. ప్రతి దర్జివారికి, స్త్రీలకు ముఖ్యము. 82 పేజీలు 86 పటములుగల పుస్తకము అ. 12 పోస్టుఖర్చులు అ. 5-మహారాజ పుస్తకశాల అరుణాచల మొదలి వీధి, 28 బీటు, మద్రాసు.

హాక్స్ బెర్ట్ షిన్

మార్క్ ట్వేన్

టామ్మరిల్లు సీరియల్

8

ను లేచేటప్పటికి బాగా పొద్దెక్కింది. సుమారు ఎనిమిదిగంటలై వుంటుందనుకున్నాను. హాయిగా పచ్చికపై చల్లటి చెట్లనీడలో పడుకుని, నేనింతవరకు చేసిన పనిని, చెయ్యబోయే పనినిసూర్పి ఆలోచిస్తున్నాను. నేను పడుకున్నచోట సూర్యకాంతి పడటం లేదు. చల్లగాలికి చెట్ల ఆకులు కదిలినప్పుడల్లా అక్కడక్కడ ఒక్క రవ్వ సూర్యకాంతి కనిపించినట్టే కనిపించి మాయమవుతూంది. నాకు రెండు గజాల దూరంలో కొన్ని ఉడతలు వెనక కాళ్లమీద కూర్చుని స్నేహపూర్వకంగా చూస్తున్నాయి. చాలా బద్ధకంగా వున్నది. లేచి వంటప్రయత్నం చెయ్యటమా, మానటమా అని సందేహం వచ్చింది. కాని లేకుండా అలాగే పడుకున్నాను.

అంతలో దూరాన నదిమీద నుంచి “గుంయ్” మనే శబ్దం వినవచ్చింది మోచేతులమీద లేచి వున్నాను. మళ్ళీ కాస్తేపటికి అదే శబ్దం వచ్చింది. గబుక్కున లేచి నది ఒడ్డువరకూ వెళ్లి చూశాను. వెంటనే అంతా అర్థమయింది. ఒకపడవ, అందులో చాలామంది మనుష్యులూ ఏదో హడావిడిగా పని చేస్తున్నారు. “గుంయ్” మని శబ్దం వచ్చినప్పుడల్లా తెల్లటి పొగ పడవచుట్టూ వ్యాపిస్తున్నది. నాశవం కనిపిస్తుండేమోనని, అడుగున ఎక్కడన్నా వుంటే పైకి తేలుందని నీళ్లలోకి ఫిరంగి పేలుస్తున్నారు.

నాకు బాగా ఆకలయింది. కానీ యిప్పుడు మంటచేసి వంట తలపెట్టటం అపాయకరమనుకున్నాను. ఎందుకంటే ఎవరూ వుండని జాక్సన్ ద్వీపంలోనుంచి పొగరావటం చూస్తే వాళ్లు అనుమానపడవచ్చు. అంచేత ఒడ్డునే కూర్చుని అటువైపే చూడసాగాను. నది అక్కడ ఒకమైలు వెడల్పున్నది. వేనవికాలం పొద్దుటివేళ వదీదృశ్యం చాలా అద్భుతంగా వుంటుంది. కాని ఆకలవుతున్నందువల్ల పూరికే ప్రకృతిని చూస్తూ కూర్చోటం ఏమీ తృప్తిగా లేదు. ఇంతలో నాకో సంగతి జ్ఞాపకం వచ్చింది. నదిలో ఎవరన్నా మునిగిపోయినప్పుడు రొట్టె ముక్కలలో పాదరసం వుంచి నీళ్లమీద ఒదిలివెడతారు. ఆ రొట్టె ముక్కలు పోయిపోయి మనిషిశవం ఎక్కడవుందో అక్కడ చటుక్కున ఆగిపోతాయి. అప్పుడు అక్కడికి వెళ్లి శవంకోసం గాలాలూ అదీ వేసి బయటికి తీస్తారు. ఇప్పుడు కూడా అలాచేస్తే ఆ రొట్టెముక్కలు నదివాలులో నాదగ్గరకు కొట్టుకువచ్చి ఆగుతయ్యని అప్పుడు వాటిని తినవచ్చని, ఆలోచన తట్టింది.

కొంతనేపు ఎదురు చూశాను. చివరికి నేననుకున్నట్టే ఒక రొట్టెముక్క తేలుతూ వచ్చింది. గబుక్కున నీళ్లలోదూకి పట్టుకోబోయాను. కానీ అది అందకుండా లోతుకు తప్పించుకుపోయింది. కొంత నేపటికి యింకొకటి వచ్చింది. యీసారి దాన్ని పట్టుకున్నాను. పాదరసం దులిపేసి ఆ రొట్టెముక్క కబళించాను.

రొట్టెముక్క అయిపోయాక చుట్టతీసి వెలిగించాను. ఆ పడవ మెల్లిగా జాక్సన్ ద్వీపం కేసి వస్తోంది. అంచేత నేను ఒడ్డునేవున్న ఒక గుండుచెట్టెక్కి కూర్చున్నాను ముందే తెలిస్తే తప్ప నేనా ప్రాంతాల్లో వున్నట్లు దేవుడుకూడా కనిపెట్టలేడు. పడవ దగ్గరకు వస్తే అందులో ఎవ రెవరున్నారో స్పష్టంగా కని పెట్టాలని అనుకున్నాను.

పడవ దగ్గరకి వచ్చింది. మావాళ్లందరూ చాంట్లోనే వున్నారు. మానాన్న, జడ్జీ భాచర్, బేకీ భాచర్, జోహార్, టామ్ సాయర్, వాల్ల పెద్దమ్మ, సిక్, మేరీ, యింకా ఎందరో వున్నారు.

ప్రతివాళ్లు నామీద గురించే మాట్లాడుతున్నారు. పడవయజమాని యిలాగ వచ్చాడు:

“నది యిక్కడ ఆళ్ళ వడిగా లేదు. బహుశా శవం వచ్చి యిక్కడక్కడో ఆగిపోయి వుంటుంది. యీ ఒడ్డున వెదికితే కనిపించవచ్చు. జాగ్రత్తగా వుండండి అందరూ” అని అంటూ నీళ్లలోకి ఫిరంగి పేల్చాడు. ఫిరంగి నేనున్న చెట్టుకు అతి సమీపంలో పేలింది. అందుచేత కొంత నేపటివాకా ఆ పొగలో ఉక్కిరి లిక్కిరమ్యును. ఆ చప్పుడు విన్న భయంతో అనలు చచ్చి పోయాననే అనుకున్నాను

పడవ యింకా ముందుకు పోయింది. ద్వీపం

కోలినాస్ చిరునవ్వులో విజయం తొందరపెట్టండి!

“కోలినాస్” ఏ యితర జంటర్ క్రిమ్ కంటేనూ పొదుపైంది. ఏలవంటి పొడి బ్రష్ మీద తరలని శుభ్ర చాప నమకే ఈ భేదమునకు కారణము!

భారత దేశముందు తయారు చేయబడినది.

జ్యూలై మాసం 1 కం. లి. బాంబాయి 1 (కాంచీలు: కలకత్తా — మద్రాసు — ఢిల్లీ)

అవతలవక్కగా చుట్టుతీరిగి మాయమయింది. అలా ఒకగంట నేపటిదాకా వుండి వుండి ఫిరంగిమోత విని పిస్తూనే వున్నది. అప్పటికి ద్వీపం చుట్టూరా పెదకటం అయిపోయిందని, యింక వాళ్లు వెళ్లిపోవచ్చనీ అనుకున్నాను. కాని వాళ్లు తమ ప్రయత్నం వదలలేదు. మళ్ళీ నేనున్న చెట్టుదగ్గరదాకా వచ్చారు. తిరుగు ప్రయాణంచేస్తూ మళ్ళీ ఫిరంగి పేల్చుకుంటూ బయలుదేరినచోటికే వెళ్లిపోయారు.

నాకు గండం గడిచిపోయింది. నాకోసం యింకే వయో పెదకరు. నా పడవలోనుంచి సామానులన్నీ తీసుకుపోయి ద్వీపంమధ్య అరణ్యంలోకి చేరేశాను. కంబళీలతో చక్కటి గుడారం కట్టాను. కొంతసేపు చేపలు పట్టాను. పొద్దు పడమటికి తిరిగినతర్వాత మంటచేసి చేపలు వండాను. భోజనమయితరవాత మంట వక్కనే కూర్చుని చుట్టూ కాలుస్తూ గడిచాను. చీకటి పడింది. చీకటి వ్యాపిస్తున్నకొద్దీ ఏదో చెప్పలేని దిగులు ఎక్కువ కాజొచ్చింది. కొంతసేపు నది ఒడ్డున కూర్చున్నాను అలలుచేసేకట్టం వింటూ. కొంతసేపు నక్షత్రాలు లెక్కపెట్టాను. మరి కొంత సేపు నదిలో ఎన్నికొయ్యదుంగలు కొట్టుకెడుతున్నాయో లెక్కపెట్టాను. తరవాత ఏం చేయాలో తోచలేదు. నిద్రపోతే నైనా తోస్తుండేమోనని నా జేరాకి పోయి నిద్రపోయాను.

మూడు పగళ్లు మూడు రాత్రులూ యిలా గడిచాను. ఒకరోజుకి యింకో రోజుకి తేడా ఏమీలేదు. నాదిగులు తగ్గలేదు. చేసేందుకు పని ఏమీ లేక పోవటంవల్ల వంటరితనం మరి బరువయింది.

నాలుగో రోజున ద్వీపమంతా ఒకసారి పరిశోధించి చూడాలని బయలుదేరాను. ఈ ద్వీపమంతా నాదేనేను దీనికి రాజుని. అందుచేత దీన్ని గురించి పూర్తిగా తెలుసుకోవలసి వుందనుకున్నాను. కానీ అదికాదు అసలు కారణం. ఈవిధంగానైనా పొద్దు పోతుందని లోపలి ఉద్దేశ్యం. ద్రాక్షచెట్లూ, నేరేడుచెట్లూ, చాలా కనిపించాయి. వాటినిండా కాయలు సమృద్ధిగా వున్నాయి. కానీ తినటానికి మాత్రం వీల్లేకుండా వగరుగా వున్నాయి. కాలక్రమేణా అవే పండుతాయని అప్పుడు హాయిగా ఒక్కణ్ణే తినవచ్చనీ అనుకున్నాను. అలా పోయిపోయి ద్వీపం అవతలి చివరకు చేరుకున్నాను. చేతులో తుపాకీ వున్నది. కాని యింతవరకూ పేల్చలేదు. ఎందుకైనా మంచిదని తెచ్చుకున్నాను కాని పక్షుల్ని వేటాడ్డానికి కాదు. తెచ్చుకున్నందుకు మంచిదే అయింది. ఎందుకంటే హఠాత్తుగా ఒక పెద్దపాము ఎదురయింది. తుపాకీ ఎత్తి పేలుద్దామనుకున్నాను. నా ప్రయత్నం గ్రహించి అది పొదల్లోకి తుద్రున పారిపోయింది. దాన్ని వెంటడిస్తూ కొంత ముందుకు పోయాను. హఠాత్తుగా మరొక ఆశ్చర్యకరమైనది ఎదురయింది. ఇంకా కొద్దిగా నిష్పరాజు కుంటున్న నెగడు ఒకటి కనిపించింది. దాన్ని చూడగానే ఒళ్లు ఝల్లుమని జడుసుకున్నాను. వెంటనే అటూ ఇటూ చూడకుండా వచ్చిన దోవనే పరుగెత్తాను. మధ్య మధ్యలో ఆగి ఏమన్నా వినిపిస్తుండేమోనని విన్నాను. ఏమీ వినిపించలేదు. ఎవరూ కనిపించలేదు. నాజేరాకు వచ్చే శాను. ఇంకా యిక్కడ తారక్లాడటం అపాయం

మెరిల్

చాలామంచి
డ్రైబ్బాటరీ రేడియో!

బుష్

టెలిఫోన్ టెస్టుకరెంటు &
డ్రైబ్బాటరీ రేడియో!

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

నారాయణ్ రేడియో స్టోర్సు

(చౌకాకం రోడ్డు, గవర్నరు పేట, బెజవాడ 2.)

ఎవరెడి బ్యాటరీలు నమ్మకమైనవి ఎల్లప్పుడును దొరుకును.

స్టేల్ మాషిన్

(పెడతక్కువ)

ధర
రూ. 16/-

అధికైతీయ

మాధవ అండ్ కో

హైదరాబాద్, బెజవాడ

అనుకున్నాను. జేగా వూడదీశాను. సామానంతా మళ్ళీ పడవలోకి చేర్చేశాను. మంట ఆరేశాను. బూడిద కనుపించకుండా చుట్టూ వెదజల్లాను తరవాత ఒక చెట్టెక్కి కూచున్నాను.

అలా ఒక రెండు గంటలు గడిచింది. ఏమీ వినిపించలేదు. ఎవరూ కనిపించలేదు. అయినా ఆ రెండు గంటల్లో రెండు వందల సార్లయినా ఏదో విన్నట్టు ఏదో కన్నట్టు ఉలిక్కిపడ్డాను. కానీ ఎంత సేపలా

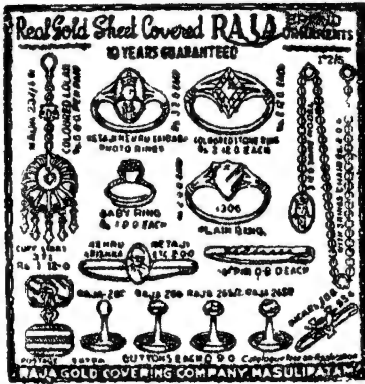
చెట్టుపై కూర్చోగలను కిందకి దిగాను. ఆవేశాల్లా యిక మంట చేయలేదు. పొద్దున వండినదాంట్లో మిగిలినదే తిని వచ్చివైనా ద్రాక్షపళ్లె కాసినితిని మంచిసిట్లు తాగి వూరుకున్నాను.

రాత్రిపడింది. మళ్ళీ ఆకలేసింది. అప్పటికింకా చంద్రుడు దుదయించలేదు. పడవ యెక్కి ఇల్లి నాయన్ రాష్ట్రంవైపు ఒడ్డుకు బయలుదేరాను. నది పావుమైలు వెడల్పు మాత్రమే వున్నందున స్వరలో

రాజాబ్రాండ్ బంగారు కవరింగ్

ఆభరణములు

కలరు 10|| స|| గ్యారంటీ

రెండు వాడిం, కానీ దండవారములు 2 న యింది. పేట 1.5 రు. 11/- సాదా నల్లవూరి 4 వైను 18 యింది 1.5 రు. 5/- స్వర్ణ నల్ల వూరి 18" యింది 1.5 రు. 7/8/- ఆర్డరుతో 800 రిజిస్టరులుగల క్యాబలాగుపంపిండును ప్యాకింగు పోస్టేజీ రు. 1.0-0 అదనము. రాజాగోల్డు కవరింగ్ కంపెనీ (రిజిస్టర్డ్) రాజాబిల్డింగ్, మచిలీపట్నం.

బెజ వాడ దిబో నూర్యారావు పేట.

డాల్డా సరియైన అహారములో మీకు కావలసిన శక్తినిచ్చు క్రొవ్వుపదార్థమును ఇచ్చును

HVM 165-50 TL

ఒడ్డుకు చేరాను. అణ్యంలోపలదాకా పోయి చెట్ల మధ్య మంటచేసి భోజనం కానిచ్చాను. కొంతసేపు విశ్రాంతి తీసుకుందామనుకుంటుండగా ఏదో అలికిడి వినవచ్చింది. గుర్రాల అడుగుల చప్పుడు, మనుష్యుల మాటలు వినపడ్డాయి. తొందర తొందరగా నాసామాను పడవలోకి చేర్చి ఆ వచ్చినవాళ్లవరో చూద్దామని మళ్ళీ వెనక్కెళ్లాను. ఒకచోట దాక్కున్నాను. ఒక గొంతి కంటున్నది: “యీ రాత్రికి యిక్కడ ఉండామా? గుర్రాలు బాగా అలిసిపోయాయి. కాస్త వీలుగావుండే చోటు చూద్దాం పడ”

ఇంక అక్కడ వుండటం అనవసరం అనుకుని పడవ దగ్గర కొచ్చాను. పడవలోనే పడుకుందామనుకున్నాను కానీ నిద్రపట్టలేదు. నిద్రపట్టినా మళ్ళీ మళ్ళీ లేచేవాణ్ణి. లేచినప్పుడల్లా నా గొంతుకమీద ఎవరో కూర్చున్నట్లని పించేది. ఇదేం బాగాలేదనుకున్నాను. ఆ వచ్చినవాళ్లవరో చూస్తేగాని నిద్ర పట్టేటట్లు లేదు. వాళ్లను చూడాలి లేకపోతే చచ్చిపోవాలి, అని బయలుదేరాను.

నరే నడవటం ప్రారంభించాను. చంద్రుడు బాగా ప్రకాశిస్తున్నాడు. ఒక గంటసేపు ద్వీపంలో కాలుగాలిన పిల్లిలాగా తిరిగాను. నేను తప్ప మిగతా ప్రకృతి అంతా నిద్రపోతున్నట్టుంది. ద్వీపం అవతలి చివరవరకూ వెళ్లాను. చలిగాలి సాగింది. తెల్ల వారటానికి ఇంక ఆటే సేపు లేదనుకున్నాను. ఒక కొయ్య

దుంగమీద కూచున్నాను. చంద్రుడు అస్తమించే సూచనలు కనపడ్డాయి. నదిమీద చీకటి నల్లటి కంబళీలాగా పరుచుకుంటోంది. ఇంకా కొంచెం సేపయ్యాక తూర్పుదిక్కు తెల్ల బడ సాగింది. తుపాకీ తీసుకొని కిందటిరోజు నెగడు కనిపించినచోటికి వెడదామని బయలుదేరాను. కాని ఎంత వెదికినా ఆచోటు కనిపించలేదు. ఇంతలోకే చెట్లగుండా ఒక మూట కనిపించింది. జాగ్రత్తగా అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ ఆవైపు వెళ్లాను. మంటపక్కన ఒకమనిషి నిలువుగా పడుకుని ఉన్నాడు. తలకు ఒక దుప్పటి చుట్టుకున్నాడు. ఆ మనిషికి ఆరడుగుల దూరంలో పొదలవెనకాల కూచుని అతనికినే చూస్తున్నాను. నెమ్మదిగా వెలుతురు ఎక్కువ కాసాగింది. కొంత సేపటికి అతడు లేచి దుప్పటి విసిరేసి బద్ధకంగా ఒళ్లు విరుచుకున్నాడు. వెంటనే వాడెవరో గుర్తు పట్టాను— మిస్ వాట్సన్ గారి సీగ్స్ బానిస జిమ్! వాణ్ని చూడగానే సంతోషం పట్టలేక పోయాను.

“హలో జిమ్” అన్నాను. నామాటకు ఉలిక్కి పడి ఒక గంతువేసి నాకేసి తెల్లబోతూ చూశాడు. నన్ను గుర్తించగానే మోకరించి, చేతులు జోడించి పెరిగా బతిమాల సాగాడు.

వి న పా ము ల సీ తా రా మ య్య ఆం డ్ కో.,

పా య్కు రో ధ్దు : : వి జ య వా ద.

గుంటూరు బ్రాంచి : : రైలుపేట, గుంటూరు.

విజన్వీలు : ఒంగోలు - చీరాల - బాపట్ల - పొన్నూరు - తెనాలి - నర్సారావుపేట - మార్కాపురం - ఏలూరు - రాజమండ్రి.

“పెట్రో”, “పెట్రో-ఫీలింగ్” ఇంజన్లు, “క్లిరోస్కోప్” వంపులు, చెఱకుగానుగలు, “క్లిరోస్కోప్-బ్రష్” మోటారు పంపు నెట్లు.

కే య్ - సర్వీసు గ్యారంటీ,

—: డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :—

కృష్ణా, గుంటూరు, తూర్పు. పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలకు.

బ హు మ తి రు. 500

(గవర్నమెంటు రిజిస్టర్డ్)

తెల్ల వెండ్రుకలను పోగొట్టును

రంగులనుచూచి మోసపోవద్దు. అది తాత్కాలికము. మా సువాసనగల “మోసపోని హేర్ ఆయిల్” అనేక వనమూలికలతో అయర్వేద వద్దతిలో తయారై 80 సం॥ వయస్సువరకు వెంట్రుకలను నల్లగావుంచును ఇదిగాక మెదడుకు చలవచిచ్చును “ఉన్మాదము, తలనొప్పి” వగైరా జ్వలరాసేయదు. “జీవక క్రింద కంటి చూపును వృద్ధిచేయును. కొద్దిగా నెరిసివుంటే ఒక సీసా రూ 2-8-0 3 సీసాలు రూ 8-0-0 5 గము నెరిసివుంటే. ఒకసీసా రూ 5-0-0 3 సీసాలు రూ 12/- పూర్తిగ నెరిసివుంటే ఒక సీసా రూ 7/- 3 సీసాలు రూ 18/- ఇది వది చేయదని నిరూపించిన రూ 500/-

INDRA LABORATORIES,
P. O. Raj Dhanwar (H. Bagh)

“బాబోయ్! నన్నేం చెయ్యకు. నే నెప్పుడూ ఏ దెయ్యానికి అపకారం చెయ్యలేదు. అసలు చచ్చి పోయినవాళ్లంటే నాకు చెడ్డభక్తి. వాళ్లం చెయ్యమంటే అది చేస్తాను. నువ్వు నాజోలికి రాకు. నువ్వెక్కడినించి వచ్చావో అక్కడికే పో. ఈ బీద జిమ్ గాణ్ని వాడిదోవన వాణ్ని పోనియ్యి”

వాడి భయం చూస్తే నాకు బలే నవ్వొచ్చింది. నేను దెయ్యాన్ని కాదని, బతికే వున్నాననీ వాణ్ని నమ్మించడానికి సరిగ్గా గంటసేపు పట్టింది. చివరికి నేను దెయ్యాన్ని కాదని తాత్కాలికంగా ఒప్పుకున్నాడు. ఇంక నాకేమీ ఫరవాలేదనుకున్నాను. జిమ్ కూడా తోడు ఉంటే నాకు దిగులుగా ఉండ వలసిన అవసరం ఉండదు. నేను మౌనంగా ఉండినప్పుడు జిమ్ ఏదో ఆలోచిస్తూ మానంగా ఉన్నాడు. ఇలా గన్నాడు.

“బాగా పొద్దెక్కింది. ఇక మనం భోజన ప్రయత్నాలు చెయ్యాలి. ఇంకా కాసిని పుల్లలు వెయ్యి నీ మంటలో.”

“వంట చెయ్యటానికి ఏమీ లేదుగదండీ. మీదగ్గర తుపాకీ ఉందిగా రెండు మూడు పిట్టల్ని కొట్టి తేద్దాం పదండీ.” అన్నాడు జిమ్.

“మరి నువ్వేం తింటున్నావు?” అని నే నడిగాను.

“ఏమీలేదు సార్” అన్నాడు.

“ఎంత కాలంనించి ఇక్కడ ఉంటున్నావు?”

“మీరు చచ్చిపోయిన రాత్రినించీ నండి”

“అబ్బో! అన్ని రోజులే!”

“అవునండీ”

“మరి ఇన్ని రోజులూ ఏం తిన్నావు?”

“నేరేడుకాయలండీ”

“పాపం నీకు దిట్టంగా ఆకలవుతోందనుకుంటాను.”

“అవునండీ. ఓ కొండంత రొట్టె తీసుకొచ్చినా మింగే నేట్టున్నాను. ఆ సందేహంలేదు. మీ రెంత కాలంనించి ఉంటున్నారం డిక్కడ?”

“నేను చచ్చిపోయిన రాత్రి నించి.”

“అట్లాగాండీ. మరి మీరేం తింటున్నారండీ? ఓ అన్నట్టు మీకు తుపాకీ ఉందిగా. ఆ. మంచి

తుపాకీయే నండి. బలే. ఇప్పుడు మీరేదయినా తీసుకు రండి. నే నీలోగా మంట చేస్తాను.”

ఇద్దరం కలిసి నా పడవ ఉన్న చోటికి వెళ్లాం. జిమ్ చెట్లమధ్య వచ్చికమీద మంటచేశాడు. నేను వాడికి కనిపించకుండా వెళ్లి పడవలోనించి గోధుమ పిండి, మాంసం, కాఫీపాదర, కాఫీ పాత్ర, పెనం, పంచదార, గ్లాసులు తెచ్చాను. ఇవన్నీ చూసి నీగ్రో నిర్భంతపోయాడు. నాకో పడవ ఉన్నట్లు వాడికి తెలియదు. అందుచేత వీటిని మంత్రంవేసి తెప్పించాననుకున్నాడు. నాసంపదను చూసి వాడికి నామీద గౌరవం ఇంకా వృద్ధియింది. నదిబడ్డన వెళ్లి ఒక పెద్దచేపని కూడా పట్టి తెచ్చాను. జిమ్ దాన్ని కత్తితో శుభ్రం చేశాడు. కమ్మగా వేయించాడు.

వంట అయ్యాక వచ్చికమీద హాయిగా పడుకుని భోజనం చేశాం. జిమ్ పాపం బాగా ఆకలితో ఉన్నాడేమో నాకు డబుల్ గా తిన్నాడు. కడుపులు నిండగానే మాకు ఒక గొప్ప సంతృప్తి, సంతోషం వచ్చాయి. బద్ధకంగా పడుకున్నాం. జిమ్ ఇలా గన్నాడు.

“అయితే హాక్ గారూ! మీరు చచ్చిపోలేదన్న మాట. మరయితే ఆరోజున మీనాన్న యింట్లో చచ్చి పోయిందెవ్వరు?”

నేనెల్లా తప్పించుకు వచ్చిందీ, నేనేం చెయ్యదల్చుకుందీ అంతా విశదంగా వాడికి చెప్పాను. నాడిపాయం అద్భుతంగా ఉండన్నాడు. టామ్ సాయర్ కూడా ఇంత గొప్ప ఉపాయాలు ఎప్పుడూ చెయ్యలేదన్నాడు. నే నడిగాను:

“అయితే జిమ్! నువ్వెల్లా వచ్చావిక్కడికి?”

ఈ ప్రశ్నవిని కొంత కంగారుపడ్డాడు. ఒక నిమిషండాకా మాట్లాడలేదు. చివరికి,

“చెప్పటం మంచిది కాదనుకుంటా నండీ” అన్నాడు.

“ఏం?”

“చాలా కారణాలున్నాయండి. మీతో చెబితే ఇంకెవరికీ చెప్పరు గాదండీ?”

“ఉహూ! ఒట్టేసుకుంటున్నా.”

“మరేం లేదండీ. నేను పారిపోయొచ్చాను.”

(35-వ పేజీ చూడండి)

సోమరి సత్యం

శాంతమ్మ విచారంతో.

“ఓ- అదేమాట-అంతకన్నా నామద్దా యింకేమన్నా వుందా- అలాచెప్పి పూళ్ళో యిక తలెత్తుకు తిరగగలమా? ఎలాగయినా సంపాదించి యింకో హారం కొని యస్తాను” అన్నాడు సత్యం.

మర్నాటినుంచి సత్యం, ప్రయివేటు బడి పెట్టి నాలుగు నెలల్లో నాలుగువందల రూపాయలు సంపాదించి యింకో హారం కొన్నాడు.

“ఇదిగో-హారం. తీసికెళ్ళి కమలమ్మ గారి కియ్యి” అన్నాడు సత్యం, హారాన్ని భార్యకిస్తూ.

హారాన్ని తీసుకొని మెడలో వేసుకొని, శాంతమ్మ విరగబడి నవ్వు సాగింది. అది చూసి సత్యం ఆశ్చర్యపోయాడు ఏమీ అర్థంగాక.

“కమలమ్మగారి హారం అప్పుడే యిచ్చేశా నండి. దొంగలూ లేరు, పాపాలేదు. అంతా అబద్ధమే. అలా చేస్తేనేగాని మీరు సోమరి తనం మాని వుద్యోగం చేయరని యీ వ్రుపాయం పన్నా” అంది శాంతమ్మ నవ్వుతూ. భార్య తెలివి తేటలకి ఎంతో సంతోషించాడు సత్యం. ఆరోజునుండి సత్యం తెల్లవారు ఝామునే నిద్ర లేవసాగాడు. రోడ్లవెంట తిరగటం పూర్తిగా మానేసి, విద్యార్థులకు శ్రద్ధగా చదువు చెపుతూ, డబ్బు సంపాదించ సాగాడు. అప్పటినుండి భార్య భర్తలు సుఖంగా ఎవరి కర్తవ్యాన్ని వారు నిర్వహించుకుంటూ వుండసాగారు. శాంతమ్మ వ్రుపాయంవల్ల సత్యం యొక్క సోమరి తనం అంతా మాయమయింది. ★

క్రిపూళ్ళో కట్లా సత్యం పట్టి సోమరిపోతు. సత్యం చదువుకున్నవాడే అయినా కష్టపడి పనిచేయాల్సి వస్తుందనే భయంచేత ఏవుద్యోగమూ చేయక, తండ్రి యిచ్చిపోయిన నాలుగకరాలమీద వచ్చే ఆదాయంతో తిని తిరుగుతూ వుండేవాడు.

భార్య శాంతమ్మ ఎంతో పోరు పెట్టగా తెల్లారి పదిగంటలకి నిద్ర లేచేవాడు. కాలకృత్యాలు నెలవేర్చుకొని, భోజనంచేసి యిల్లు వదిలిన సత్యం, బజార్లన్ని తిరిగి తిరిగి, రాత్రి భోజనంవేళకు యిల్లు చేరేవాడు. శాంతమ్మ ఎన్నోసార్లు చెప్పింది “పూరికే తిరిగేబదులు ఏ వుద్యోగమైనా చూసుకోరాదా” అని. కాని ఆమాటలు సత్యం చెవిన పడేనేకావు.

ఆలోచించగా ఆలోచించగా శాంతమ్మకు ఒక మంచి వ్రుపాయం తట్టింది. ఒకరోజు రాత్రి సత్యం యింటికి రాగా నే శాంతమ్మ “ఏమండీ! ఈ చంద్రహారం చూడండి, ఎంత బాగుందో! మన యింటి ప్రక్క కమలమ్మగారిది. మీకు చూపిద్దామని తెచ్చాను. యిల్లాంటి హారం నాకు చేయించరూ?” అంది.

సత్యం కబుర్లు చెప్పటంలో ఘట్టు. “ఆ-ఎందుకు చెప్ప నగల

కోసం డబ్బు తగలేయడం. పైగా యీ రోజుల్లో అంతా మోసం. బంగారంలో రాగికూడ కలుపుతున్నారట. పోనీ ఎట్లా గోట్లా అప్పుచేసి హారం కొందామనుకుంటే, అది చూసినదగ్గరనుంచి ఎవడైవా దాన్ని కాజేయడానికి ప్రయత్నం చేయవచ్చు. అందువల్ల మెదలకుండా పూరుకోటం వుత్తమం” అని సత్యం ఒక చిన్న వ్రుపన్యాసం యిచ్చాడు.

సరే ఆరాత్రి భార్య భర్త లిద్దరూ భోజనంచేసి పడుకున్నారు. ఒకరాత్రివేళ శాంతమ్మ లేచి దొంగలు! దొంగలు! చంద్రహారం ఎత్తుకు పోయినారు” అని కేకలు పెట్టింది. ఆ కేకలు విని యిరుగు పొరుగువారు కూడా లేచారు. దొంగలబాడ ఏమీ దొరకలేదు. ఎవరిళ్ళకీ వాళ్ళు వెళ్ళారు చేసేదేమీలేక.

“నే చెబితే విన్నావా? పాడు నగలు మనకొద్దే అని చెప్పలేదా? పైగా అది మనదికూడా కాదాయె” అని శాంతమ్మను చివాట్లు పెట్టాడు సత్యం.

“పోనీ లేండి-ఏం చేస్తాం! కమలమ్మగారితో దొంగ లెత్తుకు పోయినదానికి మేమేమి చేస్తాం అని చెప్పుతాలెండి” అంది

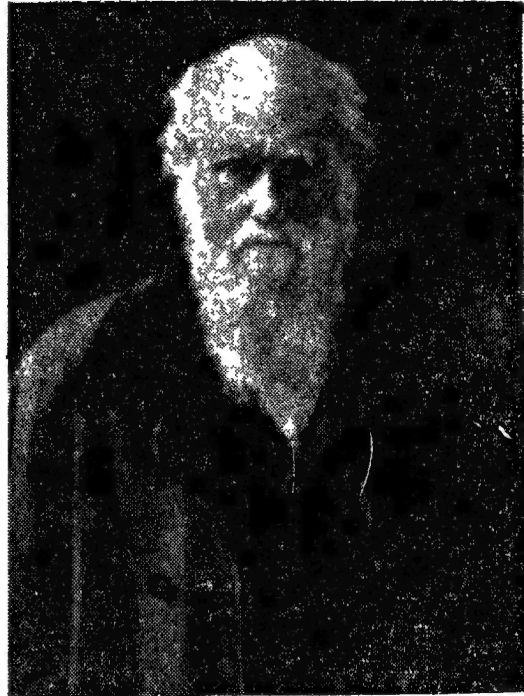
“సూర్య శ్రీ”

★ దార్విన్ ★

సృష్టి ఎలా జరిగిందో ఆశ్రమాన్ని గురించి పెద్దవాళ్లు భాగవతం చదవడం నువ్వు వినే ఉంటావు. నువ్వు కూడా అది చదివావో లేదో తెలియదు. నామట్టకు నేను అది పూర్తిగా చదవలేక పోయిన మాట నిజం. కాని సృష్టిక్రమం గురించి శాస్త్ర వేత్తలూ విద్యావంతులూ భాగవతంలో చెప్పిన క్రమాన్ని ఈ కాలంలో ఒప్పుకోరు. బైబిల్ లో చెప్పిన క్రమాన్నీ ఒప్పుకోరు. నర జాతికంటేకీ మూలపురుషుడు వానరు డంటారు.

ఇలా గంటే నమ్మని వాళ్లు ఇప్పటికీ కొంతమంది ఉన్నారు. కోపం తెచ్చుకునే వాళ్లు ఉన్నారు. మొట్టమొదట ఈసత్యాన్ని నిరూపించిన వ్యక్తి పేరు చార్లెస్ డార్విన్. అతనలా అన్నందుకు ఆ రోజుల్లో అతన్ని అందరూ ఏకమై దుయ్యబట్టారు కొద్దిమంది విజ్ఞాన శాస్త్ర వేత్తలు తప్పిడిచి. మనిషికి మూలపురుషుడు కోతి అన్నందుకే కాదు, అసలు సృష్టి క్రమాన్ని గురించి వివిధ మతాలవారు చెప్పుకునే విధానాన్ని అన్నిటిని తారుమారు కూడా చేసినందుకు అతన్ని అందరూ దుయ్యబట్టారు.

“తాతను బట్టి అనుకున్నారా, అమ్మమ్మను చూసి అనుకున్నారా మీ పూర్వీకులు కోతులని?” అంటూ ఒక బివెల్ అవహేళన చేశాడు. “మీ తాత కంటే కోతే నయం” అని డార్విన్ తరపున

హాక్సి అనే శాస్త్ర వేత్త బదులిచ్చాడు.

ఎంతమంది ఎంతగా తిట్టిపోసినా చివరికి డార్విన్ వాదమే నెగ్గింది. నెగ్గి విజ్ఞాన ప్రపంచంలో అపూర్వమైన పరివర్తన తెచ్చింది. ఈమధ్య ఏటంబాబు కనిపెట్టడం ఎంత గొప్పసంగతిో, డార్విన్ పరిణామ వాదాన్ని నిరూపించడం అంత గొప్పసంగతి.

డార్విన్ తరవాత పరిణామ వాదం చాలావృద్ధి పొందింది. అతని వాదంలో రెండు ముఖ్యమైన విషయాలు చెప్పాడు. మనిషి ఆదిమించి మనిషిగా లేడు ఏనుగులు కూడా ఆదిలో ఇప్పటి ఏనుగుల మాదిరిగా లేవు. క్రమ క్రమంగా వాటి స్వరూపం మారి ఈ నాటికిలా

లేలాయి. ఇలాటివి చిన్న చిన్న మార్పులు జరగడానికి అనేకవేల సంవత్సరాలు పట్టుతుందిట. రెండోది ఈమార్పులకి మూలమైన సిద్ధాంతం. ‘బలవంతులదే రాజ్యం’ అన్నట్టుంటుంది ఈ సిద్ధాంతం. జంతువులూ పక్షులూ ఆత్మరక్షణకోసం ఎలా జాగ్రత్త పడతాయో, వాటివాటి కోరలూ, రంగులూ, అంగాలూ ఏ అక్కరకోసం ఎలా ఏర్పాటుయినాయో నువ్వు స్కూల్లో చదివే ఉంటావు. ఊసరపెల్లి రంగులు మార్చుకుంటూ, పచ్చమొక్కల్లో ఉన్నప్పుడు పచ్చగానూ తెల్లగానూ ఉండవలసినప్పుడు తెల్లగానూ ఉంటుందనీ, చడిచప్పుడు కాకుండా ఎలకల మీద పడ్డంకోసం పిల్లులికి పాదాల

కింద మొత్తని కండరాల దిద్దుంటా
యనీ చదివిన విషయాలు నువ్వు
మర్చిపోలేదను కుంటాను. ఇలాగ
నర్వ జల చరాలకీ, భూచరాలకీ
వీ ర్వాట్లుంటాయిట. కాల
క్రమేణా పరిస్థితులూ
అవసరాలూ మారిన కొద్దీ ఆయా
ప్రాణుల అంగాలలోకూడా
మార్పువస్తుంది. అనేక కలకుల
యేళ్లకి పూర్వం యేనుగులిప్పటి
వాటికంటే చాలా పెద్దవిగా ఉండే
విట. పింటినిండా గొర్రెమాదిరిగా
బొచ్చుండేదిట. డార్విన్ వాదం
ప్రకారం పరిణామంలో ఏంజరుగు
తుందంటే అవసరాలు మారుతున్న
వ్వుడు అవసరం తీరిపోయిన
అంగాలు క్రమంగా అంతరించి
పోతాయి. అక్కర ఎక్కువయ్యే
అంగాలు వృద్ధిచెందుతాయట. దీని
ప్రకారమే ఒకానొకప్పుడు ఈ
భూమిమీద మనుషులుండేవారే
కాదనీ, రకరకాల కోతులుమాత్రమే
ఉండేవనీ, క్రమంగా వాటికి
బొచ్చూడిపోయి చేతులూ కాళ్లూ
సైజుమారిమనుషులుగా మారాయనీ
డార్విన్ వాదం.

తనవాదాన్ని నిరూపించుకో
డానికి డార్విన్ తన జీవితాన్నంతా
భారపోసి పరిశోధన చేశాడు.
ఇతనితాతగారు ఇంగ్లాండ్ లో
ప్రఖ్యాతిచెందిన విజ్ఞాన శాస్త్ర
పరిశోధకుడు. తండ్రి డాక్టర్.
ఇతను 1809 లో మూస్ బరీలో

పుట్టాడు. చిన్నతనంనుంచీ ఇతనికి
పురుగుల్ని పట్టుల్ని పరిశీలించడం
అలవాటు. స్కూల్లో చదువుదారి
చదువుదీ, ఇతనిదారి ఇతనిదీ
అయింది. నత్తగుల్లులు, ముద్రలూ,
పాత నాణేలూ, వింతవింతరాళ్లు
హాగుచేసేవాట్ట. చాలా చిన్నతనం
లోనే చుట్టూఉండే ప్రకృతిని పరిశీ
లించడం అతనికి సరదాట. పురు
గుల్ని పట్టుకుని వాటికాళ్లు, కళ్లు,
కోరలు అవీ ఎలాగున్నాయో అన్నీ
చూసేవాట్ట. చూసినదెన్నడు
మరిచిపోయేవాడుకాదు. కళాశా
లలో ఉండగా, ఇతని ప్రతిభ కని
పెట్టి అధ్యాపకులు సహాయం
చేశారు. తరవాత ఒక ఓడలో
డక్షిణామెరికా, ఆస్ట్రేలియా,
న్యూజీలాండ్, మల్దీవ్ దీవులు
మొదలైన ప్రాంతాలు పర్యటనచేసి
భూగర్భంలోఉండే క్రమంగా బైట
పడిన అస్థిపంజరాలనూ ఎముక
లనూ పరిశీలించేశాడు. పరిశోధన
చేసిన ఫలితాల్ని గ్రంథరూపంలో
ప్రచురించి పరిణామవాదాన్ని నిర్వ
చించాడు.

క్రమ క్రమంగా పరిణామవాదం
శాస్త్రవేత్తలచేత అంగీకరించ
బడింది. ఈ వాదంతో పుక్కిటి
కథలూ, పురాణవాదాలూ మూల
బడినాయి. స్పష్టీనిగురించి ఇతను
చెప్పినవాదం తరవాత, పరిశోధనల
వల్ల మరింత రూఢయింది. విజ్ఞాన
ప్రపంచంలో డార్విన్ ని మూల
పురుషులలో ఒకరిగా లెక్కకడ
తారు. డార్విన్ ఇంత ప్రతిభావంతు
డైనాడంటే కారణం అతనే చెప్ప
కున్నాడు. “అతి స్వల్ప విష

యాల్నికూడా శ్రద్ధగా పరిశీ
లించడం, దాన్ని ఆకళింపు చేసు
కోడం నాకు చిన్నప్పటినుంచీ అల
వాటయింది” అన్నాడు. అలాగే
అందరూ విషయాలన్నీటిసీ జాగ్ర
త్తగా పరిశీలించడం నేర్చుకుంటే
విజ్ఞానమూ, అభివృద్ధి చెంది,
మనుష్యులమధ్య అపోహలూ, కల
హాలాత్మకీ కొంతైనా కష్టాలు తగ్గు
తాయి. ఈమాట ఉత్తరం పెద్ద
దయిందనుకుంటా. విసుగు తెచ్చు
కోకుసుమా.

నీ కొత్త అన్నయ్య
—ఎస్సార్

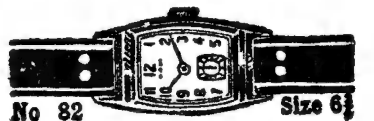
నిజమైన స్విస్ వాచ్ లు

కా.కా. 10 మేంట్ గ్యారంటీ.

No. 81 Size 10 1/2

4 బామియ్య కోం దు 10 మేంట్ గ్యారంటీ దు 10
.. వెంటర్ వెకండ్ దు 20 రోయగోయ దు 22
15 బామియ్య కోం దు 60 రోయగోయ దు 70

No. 82 Size 6 1/2

4 బామియ్య కోం దు 30 రోయగోయ దు 33
15 బామియ్య కోం దు 45 మేంట్ గ్యారంటీ దు 48

No. 83 Size 6 1/2

5 బామియ్య కోం దు 42 రోయగోయ దు 25
5 .. కోం దు 40 రోయగోయ దు 48
.. రోయగోయ దు 12 మేంట్ గ్యారంటీ దు 16

51 మోడల్ గోయగోయ దు 6 మేంట్ గ్యారంటీ దు 9
పోనీ ప్యాకింగు దు 1/- అదనం.

MODEL PENSUPPLIERS
Post Box 6772, Calcutta-7

తదవది / తమిళుమాన పత్రిక
జయ భారత్
... ఎడిటర్ చుట్టెయ్యోమింబు ...
... ..

హకల్ బెరీ ఫిన్

(31-వ పేజీ తరువాయి)

“అరే! పారిపోయావా?”

“హక్ గారూ! మీకు యెన్ని దణ్ణాలు పెట్టమంటే అన్ని దణ్ణాలు పెడతాను. ఎవరితోనూ చెప్పకండి. ఓట్టేసుకున్నారూ కూడాను. చెప్పరుగదూ?”

“చెప్పనన్న తరవాత చెప్పను. దేవుడిమీద బట్టు. కాని ఈనంగతి తెలిస్తే అంతా నన్ను తిడతారు. ‘సీగ్రో స్వతంత్రవాదిని’ అంటారు. అయినా నేను లెక్కచెయ్యను. ఎవ్వరితోను చెప్పనులే. అసలు నేను వెనక్కి వెళ్లటం లేదుగా! సరేగాని నువ్వెలా తప్పించు కొచ్చావు?”

“ఏం లేదండి. ఏం జరిగిందంటే—ముసలి అమ్మగారు ఉండి చూడండి, అంటే మిస్ వాట్సన్ గారు—ఆవిడ నన్న స్తమానమూ వేపుకుతినేది. ఆవిడచెప్పిన పని చేస్తే ఎందుకు చేశావంటుంది. చెప్పనిపని చెయ్యకపోతే ఎందుకు చెయ్య లేదంటుంది. ఈమధ్య ఒక బానిసవర్తకుడు ఆవిడతో ఏదో మాట్లాటం సాగించాడు. ఏదో ఉదిరా అనుకున్నాను. ఒకరోజున నెమ్మదిగా పాకి వెళ్లి చాటుగా ఉండి విన్నాను. ఆ వర్తకుడు ఆర్లియన్స్ రాష్ట్రం వాడటం. వాడికి నన్న మౌద్దామని అనుకుంటోంది. అసలు తనకి నన్నమ్మదామని లేదట. వర్తకుడు ఎనిమిదివందల డాలర్లు ఇస్తా నన్నాడు. ఆ మొత్తం విసగానే ఆవిడ ఉబలాటం పట్టలేక పోయింది. అమ్మేస్తా నన్నది. ఇది విసగానే నేను వెనక్కి చూడకుండా పరుగు పుచ్చుకున్నాను. పడవల రేవుకు వెళ్లాను. ఒక పడవని దొంగిలించి ఎక్కడకన్నా పారిపోవాలనుకున్నాను. కాని పడవల రేవునిండా జనం. అంత రాత్రివేళకూడా అంతమంది ఎందుకు గాబరాగా తిరుగుతున్నారో తెలియలేదు. ఎంతసేపు కాచుకున్నావాళ్లు కదలేదు. ఒక్కపడవా నాకు దొరకలేదు. తెల్లారి ఆరుగంటలయ్యేటప్పటికి ప్రతివాళ్లు ఓపడవని తీసుకోటం, ఇల్లి నాయన్ రాష్ట్రంవేపు మీనాన్నయిల్లందే, అక్కడికి పోవటం సాగించారు. ఆఖరి పడవలో జోలెడుమంది ఆడవాళ్లెక్కారు, వాళ్లు మాట్లాడుకుంటుంటే విన్నాను: ఆరాత్రి మీనాన్న తనయింటికి వెళ్లి చూస్తే మీరు కనిపించలేదట.

మిమ్మల్ని ఎవరో చంపినట్టు, మీ శవాన్ని ఎక్కడో పారేసినట్టు గుర్తులు కనిపించాయిట. పాపం మీరు చచ్చిపోయిన మాట విని నేను కొంతసేపు ఏడ్చాననుకోండి. ఆపగలల్లా పడవలరేవు చుట్టుపక్కలే దాక్కున్నాను. మిస్ వాట్సన్ చీకటి పడేదాకా నేను పారిపోయిన సంగతి కనుక్కోలేదు. ఎందుకంటే తెల్లారకముందే నేను మామూలుగా గొడ్లని తోలు కొనిపోతాను అంచేత చీకటిపడేవరకూ అక్కడే దాక్కుని తరవాత ప్రయాణం సాగించాలనుకున్నాను.

నది ఒడ్డునే రోడ్డు వెంబడి రెండుమైళ్లు పోయేను. అక్కడ ఇళ్లు గిళ్లు లేవు. కాని నాకో అనుమానం రట్టింది. కాలినడకనే ప్రయాణంచేస్తే కుక్కలు నాలడుగులు పనిగట్టి నేనున్న చోటు కనుక్కుంటాయి. పోనీ ఒక పడవ దొంగిలించి పోదామంటే పడవ వాళ్లు కనుక్కుని వెంటబడతారు. అందుచేత ఏం చేసేనంటే చీకటిపడ్డాక పడవల రేవునుంచి ఒకపడవ ఇల్లి నాయన్ రాష్ట్రమువేపు ఒడ్డుకి వెడుతూఉంటే దాంట్లో దొంగతనంగా ఎక్కేను. ఆపడవ అంతా చీకటిగా ఉంది. అందుకని నన్నెవ్వరు కనిపెట్టలేదు. కాని జాక్సన్ ద్వీపం దగ్గరలో కొచ్చేసరికి పడవ వాడవడో నేనున్నవేపుకు లాంతరుతో రావటం చూసేను. వాడు నన్ను చూడకముందే గబుక్కున నీళ్లలోకిదూకి జాక్సన్ ద్వీపానికి ఈడుకువచ్చేను. నాటోపీలో కొన్ని అగ్గిపుల్లలు, పొగాకు, తడవకుండా ఉన్నాయి. అందుచేత ఇక్కడ ఇంతవరకు బాగానే గడిచింది.”

“అయితే పాపం నీకింతవరకు సరిగ్గా తిండి లేదన్నమాట. పోనీ చేపలు పట్టలేకపోయావా?”

“చేప లెక్కడనుంచి వస్తాయి? నీళ్లలో నుంచుని చేతులతో పట్టతుంటే దొంగుతాయా? పైగా రాత్రిపూట చేపలు కనిపించద్దూ? ఎందుకంటే పగటిపూట నేను దాక్కునే ఉంటున్నాగాని బయటకి రావటంలేదు.”

“అయితే నీకు వాళ్లు పేల్చిన ఫిరంగి వివపడిందా?”

“ఆ. మీకోసమే వాళ్లు వెళికారు. ఈ ద్వీపం

దగ్గరనా కూడా వచ్చేను. నేను పొదలలో దాక్కుని చూసేను.”

ఇంతలో రక రకాల పక్షులు ఎక్కడక్కడి నుంచోవచ్చి గుంపులుగా వాల సాగేయి. దాన్ని బట్టి వాన రాబోతోందని జిమ్ జోశ్యం చెప్పేడు. నేను వాటిలో కొన్నిటిని తుపాకీతో పేలుస్తా నన్నాను. కాని జిమ్ వద్దన్నాడు. వాన రాబోయేముందు పక్షుల్ని చంపుతే చంపినవాడు కూడా చచ్చిపోతాడట. వాళ్ల నాయనకి ఒకసారి అల్లాగే జరిగిందిట. ఇంకా ఇల్లాంటివే ఎన్నో చెప్పాడు జిమ్.

వంట చేసేటప్పుడు ఎన్ని పదార్థాలు వండ బోతున్నామో లెక్కపెట్టకూడదట. సూర్యుడు అస్తమించేక దుప్పటి దులపకూడదట. ఒకమనిషి తేనెటీగలని పెంచుతున్నాడనుకోండి ఆమనిషి చచ్చిపోతే మర్యాద తెల్లవారేలోపలగా తేనెటీగలకి యజమాని చచ్చిపోయేడని చెప్పాలి. లేకపోతే తేనెటీగలు జబ్బుచేసి చచ్చిపోతాయిట. తేనెటీగలు తెలివితక్కువ వాళ్లను కుట్టవని చెప్పేడు జిమ్. కాని ఈమాట నమ్మలేదు నేను. ఎందుకంటే నే నన్నిసార్లు తేనెతొట్టే దగ్గరకు వెళ్ళినా అవి నన్ను కుట్టలేదు.

జిమ్కు ఇన్ని విషయాలు ఎల్లా తెలుసా అని ఆశ్చర్యపోయేను. తనకి తెలియని విషయం అంటూ లేదని వాడేచెప్పేడు. శకునాలు చెప్పటంలో వాణ్ణి మించినవాడు లేడు. ముఖ్యంగా వాడు చెప్పేవన్నీ చెడ్డ శకునాలే. మంచి శకునాలు లేవాలని డిగ్రేను. వాడు అన్నాడు:

“ఉన్నయిగాని చాలకొద్దిగానండి అవయనా వని కొచ్చేవికాదండి. అసలుమంచి శకునాలు తెలుసుకోవటమెందుకూ? చెడ్డశకునాలవ్రతే రాకుండాచేసుకునేం

దుకు తెలుసుకోవచ్చు. మంచి శకునాలయితే? ఇప్పుడు ఒక మనిషికి చేతులు, వీపు, కాళ్లు, దట్టంగా వెంట్రుకలు పెరిగిఉంటాయనుకోండి వాడుబోలేడు డబ్బు సంపాదిస్తాడు. అటువంటిదయితే ముందు తెలుసుకోవచ్చు. లేకపోతే ఆ మనిషి ఇక ఎప్పటికీ డబ్బురాదనుకుని చచ్చిపోడానికి చూడొచ్చు.”

“నీకు ఒంటిమీద బాగా బాచ్చుఉందాజిమ్?”

“కనిపించడం లేదాండి? ఇదేం?”

“మరైతే నీకు డబ్బేది?”

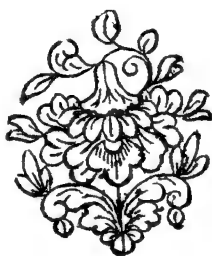
“ఒకప్పుడు నాకు డబ్బుండేది. 14 డాలర్లు సంపాదించేను. అయితే అదంతా జూదమాడి పది డాలర్లు నష్టపడ్డాను.”

“హరి మిగతా నాలుగుడాలర్లు ఏంచేసవు?”

“మిస్టర్ బ్రాడీష్ గారిదగ్గర ఒక స్వీగో నాకరున్నాడు చూడండి వాడు ఒకసారి ఒక బ్యాంకి పెట్టేడు. బ్యాంకిలో ఒకడాలరుదాస్తే ఏడాదిలో అది నాలుగుడాలర్లవుతుందని చెప్పేడు. చాలామంది స్వీగోలు ఒక్కొక్కడాలరే వేసేరు. నేను ఆశకొన్న నాలుగు డాలర్లు వేసేను. కొన్నాళ్లయ్యాక ఆ స్వీగో తన బ్యాంకి దివాళాతీసిందని చెప్పేడు. దాంతో ఆ డబ్బుకూడాపోయింది.”

“పోనీలేజిమ్ మళ్ళీ ఎస్సడో ఒకప్పుడు ధనవంతుడి వాతావేమో”

ఎప్పటిదాకానో ఎందుకండి ఇప్పుడు నేరలుచు కుంటే చాలా డబ్బు వస్తుంది. ఇంటిదగ్గర నుంచి వారిపోయి వచ్చేనుకదా మళ్ళీ ఎవరికన్నా నన్ను అమ్మేసుకుంటే ఎనిమిది వందల డాలర్లు వస్తాయి అది చాలదూ నాకు.” (ఇంకా వుంది)

పెంచిన ప్రేమ

(11-వ పేజీ తరువాయి)

దక్కలా లేదు' అంటూ హనుమాయమ్మ తేనుమ్మా పీటల్ని గోడలికి చేకస్తోంది. 'ఏం అత్తయ్యా?' నేనేం జేశాను? ప్రశ్నించాడు, భగవాను దీనవదనంతో. 'ఒక సారి చెప్తే జ్ఞానంలేదురా?' దీపానికి ఒక మూరెడు దూరంగా ఉండు, లేకపోతే వంగులే ఆతలకాయ కాలితే ఏం జేయనూ? అంది. హనుమాయమ్మ.

ఇప్పటి కర్తవ్యమింది. మూరడు దూరం పోతే కాన్పించే చేముంది ఆ గుడి దీపం దగ్గర.

కాల్గల్గ...కొత్త...కాకలలాకు యాంధో మా పబలుకుతున్నాడు.

'నీకు చదువు వచ్చే యోగం లేదు- అరిగ్ధాకాకా!- (గ్ధాకాకాకా) బాగు చేయలేం. అదృష్టవంతుణ్ణి చెరచాలేం- అందుకుంది హనుమాయమ్మ.

ఈ సాధింపుల కంఠిరార్థం తెలిస్తేకదా వాడసలు విచారించటానిక్క.

ఆవలించటం ప్రారంభించాడు. వెళ్లి పడకొమని హుకుం జారీ చేసింది.

తిట్టుతో జోకొట్టిపట్టు పడుకున్నాడు. వాడే తండ్రి వంటే తల్లినీ, వాళ్ళనూ వగులుకునీ వస్తాడా! అయ్యో! నా నోయ ముండా! పాపం కుర్రాడు ఎంతగా హడలి పోయాడో అని పశ్చాత్తాపం దహిస్తుంటే కుర్రాడి ప్రక్క వారి పరికిస్తోంది ముఖం వాత్సల్యంగా.

హనుమాయమ్మ భర్త రీ వెన్నాడి పొద్దు మెంటులో కాస్త పలుకు బడి గల ఉద్యోగంలోనే వున్నాడు. బావమరది కొడుకని భగవానుని ఆదరంగానే సాకుతూ వచ్చాడు. కాస్త ప్రభువు కోపం కల మేనల్లే ఎప్పుడైనా చిరమరలాడుతుంటుంది.

హనుమాయమ్మ భర్త అదికేశవులకు డబ్బు అంటే తగని సరదా. ఉన్న ఉద్యోగంచాలక ఉల్లో ఛోటా, ఛోటా ఉద్యోగాలు అంటే జీతబట్టెలు లేని గాలివ ఉద్యోగాలు చేస్తూంటం కూడా కద్దు.

* * *

భగవాను భగవత్కృపవల్ల చిన్న చిన్న పరీక్షల్ని నెట్టకొచ్చి ప్రాజ్ఞాదయ్యడిని పించుకోవటం ఇంకొక్క పరీక్ష-అదే ఆఖరు సంవత్సరం-స్కూల్ ఫైనల్ క్లాసు-మగలటం-తటస్థించింది.

అది కాస్తాకూడా అయిందనిపిస్తే భగవానుకూడా, నలుగురుతోబాటు, సంసార

సాగరాన్ని, ఈదే యోగ్యతకల పత్రాన్ని అందినట్టు అనందించవచ్చు.

నెలవులు ఆఖరయ్యాయి. స్కూళ్లు తెరచారు. జీతం కట్టాలి.

'హనుమయ్యని ఎరవ్వు చేసారట తయ్యా' అన్నాడు ఏడుస్తూ.

'ఎందుకూ?' అంది ఏడుస్తూ హనుమాయమ్మ.

"ఉల్లో చేసి న ఉద్యోగంలో, డబ్బుకు సంబంధించిన ఎక్కంటు సరిగా తెల్పలేదుట;" అన్నాడు గద్గద స్వరంతో.

'ఎరు చెప్పారు నాయనా నీకు, ఇది నమ్మవచ్చా అంది, దిగాలున కూలబడి. 'ఆఫీసులో ఒకటే గోలవుతోంటే!

'చిట్టయ్యగారుకూడా చెప్పారు.' సాక్ష్యంకూడా బలపర్చేసరికి నవనాళ్ళూ క్రుంగిపోయాయి, హనుమాయమ్మకు. హనుమాయమ్మ, ఆవేశంలో, వీరాంజనేయ స్వరూపం ధరించింది.

'చావనీ; మొదటినుంచీ, చెబుతూనే వున్నా; వద్దండీ వెనవడబ్బు, వెనవ ఉద్యోగం అంటే విన్నారా; చేతిలో డబ్బుంటే, స్నేహితులే కొదవా; మొన్న సీతారామయ్యగారి కిచ్చిన నాలుగువం దలూమాట అడిగేసరికి నీకెందుకు లేస్తూ అన్నారు. ఆయనో డైరక్టు-ఈయనో సెక్రటరీ గారూను. కోఆపరేటివ్

ఉద్యోగం కొంపపికింది చివరికి. సొమ్ము దగ్గర మెత్తపడితే ఏమవుతుంది. ప్రజలు సొమ్ము, పంచుకుందుకే నెట్టాలంటే ఈ మహాత్ముల్ని-నా కిప్పుడు తెలిసింది; నాయనా చిట్టయ్యగార్ని ఒక సారి రమ్మను.

* * *

అదికేశవులుగారి జీవితం అంధకారమయింది. కృష్ణజన్మ స్థానం అలంకరించారు. ఇనుప కటకలూ కివతల భగవాను ఏడుస్తూ భోజనం అక్కడ పెట్టేసి, చెప్పినదలో సుంచున్నాడు.

'నాకేం ఫర్వాలేదని చెప్ప-నే నేమైనా తింటే నాకే హాని; బదులు ఇచ్చాన; కాబట్టి భగవంతుడే కాస్తాడు. దీనికోసం ఎందుకరా విడవటం' అని గదిలోనుండి కుర్రాడికి డైరెక్ట్ వనవాలు చెప్తున్నాడు అదికేశవులు. 'ఈ రోజుల్లో వ్యాయం పని చేయటానిక్క; పరాకు చిత్తగించే, అధికా రైతనూ లేరు. వెళ్ళవోయ్ కుర్రాడా అనా డొక్క ప్రక్కనున్న ఖైదీ.

చొక్కా అంచులతో, కొరకన్నీటిని కుడుచుకుంటూ, ఇంటిదారి పట్టాడు భగవాను.

మరునాడు కూడా భోజనం పట్టు కల్లాడు.

ఇంక ఈ రోజుతో పరి. రేపటినుండి,

సేవయోగినీ
ఉజ్వలజీవనానికి
విశ్వసనీయమార్గము
పండిత.డి.గోపాలాచార్యులవారి
జీవామృతం
బగువైన కండరములతో
ప్రవిమలమైన ఉష్ణరక్తముతో
తేజోవంతమైన వర్ణస్ఫుర్త
నాదంపుట్టించే నరములతో
ముఖమయ జీవనమును
ప్రసాదించేది,
జీవామృతం.

ఆయుర్వేదాశ్రమం ఎమిటెడ్
 మదరాసు 17.

మీరు మాత్రం ఏమీ పెట్టకూడదన్నాడు.
కాపలాడుంట్లో కనిపిస్తే.

‘ఏం?’ అన్నాడు భగవాన్లు రిత్ర
తోయి.

ఇన్నాళ్లు ఈయనికి రిమాండు.

ఈ రోజు నుండి శిక్ష, శిక్ష వేసే, రేపు
రాజమండ్రీ పెంట్రల్ జైలుకు కట్టేస్తారు.

మర్రాడ్డి విఫలంగా వివరించాడు.

‘మరి మా అన్నం మీ కక్కర లేదా?’

మామయ్య అని ఒక్కసారి కూలబడ్డాడు.

ఆకా సౌధం కూలిపోయింది. అనుకున్న

అబాళుడు గాలి పేడల య్యాయి - భగ

వాడు లాల్చి కన్నీళ్లతో తడిసి ముద్దయింది.

‘కండువాతో, కాక కన్నీటిని వత్తు

కుంటూ, భగవంతునిపై భారం వేసి,

సోట మాటరాని అయోమయ పరిస్థితిలో

అల్లడుతున్నాడు అదికేళ్లు.

అప్రయంగా రెండు చేతులు చాచాడు

మర్రాడికేసి పెంచిన ప్రేమ చేత.

గానీ ఆ నాడు దుఃఖాన్ని వి. జి. ఆర్.

ఇంజను అడ్డు, ఈ నాడు ఇనుప కటకటాలు

అడ్డయ్యాయి భగవాన్లుకి.

‘జాగ్రత్తగా ఉండండి. నే వస్తా’ అని

ధైర్య మిచ్చింది పెంచిన ప్రాణం

స్వాగ్ధీనంలో లేని మామయ్యని వివచి
రా లేక, వచ్చేదెప్పుడో, అని దీనంగా నెం
క్రింద చతికిల పడ్డాడు భగవాన్లు. ★

సుందరమ్మ మనసు

(10-వ పేజీ తరువాయి)

వచ్చాడు, యిక తప్పక అడుగుతాడని
ఎంతో కంగారుపడెది.

సాయంత్రానికి ఆ నందరావు

వచ్చాడు. గాబరాగా వున్నా, సుంద

రమ్మను ఆనందరావువేమీ గమనించలేదు.

ఏమీ అడుగ లేదుకూడాను. సుందరమ్మ

కూడా ఆనందరావులో ఏమీ మార్పులు లేక

పోడానికి చాలా సంతోషించింది. అయినా

భయం మాత్రం లోపల భయపెట్టానే

వుంది.

తమలపాపల చిలకలందిస్తూ సుందరమ్మ

తన సందేహం తీర్చుకో మొదలు పెట్టింది

“ఏవండీ! మమ్మల్ని ఒక మాట అడ

గనా” అని.

“ఏమిటి?”

“నెవ్వరా?”

“నెప్పనని యెప్పుడైనా అన్నావా?”

అన్నాడు ఆనందరావు, హాస్య భోరణిలో.

“ఉదయం నేను నీళ్లు పట్టేటప్పుడు

నప్పుకూ చెయ్యి వూపారెందుకు?” అని

అడవలిసిన కాస్త మాటా అడిగేసింది, తడి

యారిన కంఠంతో, జవాబుకోసం వళ్ళంతా

చెవులు చేసికొని.

“బండి వెళ్ళేటప్పుడు అలాగే చేయి

వూపాలి” అన్నాడు ముక్త సరిగా.

సుందరమ్మ అనుకొన్నది ఒకటయితే,

ఆనందరావు జవాబు యిచ్చినది యింకొకటి

అయింది. సుందరమ్మకు యిదేమీ అర్థం

కాలేదు. ఒక వేళ తన భర్త యీ మాటలో

నిజం చెప్పకుండా మధ్య పెట్టడం లేదు.

గదా? ఏమో! ఎవరికి తెలుసు, మనిషిలోని

మర్మం అంచేత మళ్ళా ప్రశ్నించింది

“ఎందుకు అలా వూపాలండీ” అని.

తన సందేహాన్ని పూర్తిగా తీర్చుకోడానికి.

“బండి వెళ్ళేప్పుడు గార్లు, డ్రైవరు,

మాష్టరు... ముగ్గురూ బండి సరిగా నేబరులు

దేరుచున్నది అన్నట్లుగా పచ్చజండాలు

వూపాలి. దీనికోసం అని లోని జండాలు

తెచ్చి ఎవరు వూపుతారని సాధారణంగా

చేతులనే వూపుతాం” అనేసరికి సుంద

రమ్మ తెలబోయి యింకేమీ మాటాడలేక

‘అలాగా’ అంటూ ఆనందరావు ప్రక్కన

నాలిపోయింది. “ఏం? ఎందుకు, నీ

‘అజలు’? నీవు కూడా మాష్టరు పని చేయా

లని వుందా?” అంటూ ఆనందరావు సుంద

రమ్మను దగ్గరకు తీసికొన్నాడు, పాపం!

సుందరమ్మ ఆ ప్రశ్న యెందుకు

వేసిందో, నిజం అర్థం గాక.

ఇంకా నయ్యం! భాస్కరావుతో

పాటు సుందరమ్మ కూడా చేయి వూప

లేదు. ★

ఇంగ్లీషు విద్యాబోధిని

ఒకరి సహాయ ముక్కర లేకయే ఆంగ్ల

భాషను తేలికగా నేర్చుకొనుటకు వీలుగ

వ్రాయబడినది 80 దినములలో మంచి

భాషాజ్ఞానమును నేర్వవచ్చును. వెల 1-0-0

ఆధునిక కామ్రూము

ప్రేమ పురుషులకు సంబంధించిన అనేక

రహస్య విషయములు, పాశ్చాత్యుల పద్ధ

తులు మున్నగునవి విపులీకరింపబడినవి.

వెల 2-0-0. పోస్టుఖర్చు వేరు.

ఈ శ్వరి & కో

పోస్టుబాక్స్ 139 - మద్రాసు

శ్రీ అంబాళ్

అఫీసర్స్ నస్యము

1 తులముటన్నులలో అన్ని చోట్ల దొరుకును.

శ్రీ అంబాళ్ అందుకంపెనీ,

తపాలు పెట్టె నెం. 8. మదరాసు

నాయనమ్మ

(22-వ పేజీ తరువాయి)

పిల్చికోప్పడేంది.

మర్నాడు సాయంత్రం "లక్ష్మీ దేబ్బలు విలాసన్నాయో చూచి రండ్రా" అన్నా. బాబోయ్ నాయనమ్మకి తెలిస్తే ప్రాయశ్చిత్తం చేస్తుంది, నే వెళ్ళనంటే, నే, వెళ్ళనన్నా రిద్దరూ, పిచ్చిపిల్లలు, అనుకున్నా. "పద్యా..." అని ఏమో

చెప్పబోతుంటే వినిపించుకోకుండా బోయారిద్దరూ అటలోకి. నేను మా డాబా మీదనుంచుని చూస్తున్నా అటని. ఇంతలో ఏనాది సుబ్బడువచ్చి తనూ అడతా నన్నాడు. "పద్మబాబు నిన్ను ముట్టుకుంటే నూ నాయనమ్మ ప్రాయశ్చిత్తం చేస్తానంది" అందిపద్మ. ప్రాయశ్చిత్తమంటే ఏమటని అడిగాడు పిల్లలు. పద్యా, క్రిష్ణా, ప్రాయశ్చిత్తాన్ని గూర్చి చాల భయంకరంగా వర్ణించారు. పిల్లలంతా భయపడి, వాణ్ణి అటలోకిరావద్దు పొమ్మన్నారట. పాపం వాడు విక్రమం వేసుకుని నుంచున్నాడు. పద్మ అటలో పరుగడుతూ సుబ్బణ్ణి ముట్టుకుంది. అది క్రిష్ణ చూచాడు. పద్మ సుబ్బణ్ణి ముట్టుకుందని గట్టిగా అరిచాడు. పద్మ కళ్ళల్లో నీళ్లు తీరిగాయి. తను సుబ్బణ్ణి ముట్టుకోలేదని వాదించింది, నైగా "క్రిష్ణ, అటలోలేడు, అబద్ధాలు చెబుతాడ" అంది, క్రిష్ణ "నేనసలు అడన"ని అరుగుమీద కూర్చున్నాడు. అట అంతా అయిపోయింది. ఎవరిళ్ళకు వాళ్ళు చెప్పిపోయారు. పద్మ క్రిష్ణ దగ్గరకొచ్చి "ఒరే, క్రిష్ణా నిన్ను ప్రతిమీలాడకుంటా కాని, ఈ విషయం, నాయనమ్మతో చెప్పకురా, రేపు నీకు బేబిస్తా" నంది. వాడు ఒప్పుకున్నాడు "బేబిరేపుయివ్వకపోతే చెప్పేస్తా" అని ఒకమారు హెచ్చరించాడు. సరేననియిద్దరూ యింట్లోకి పోయారు ఏం తెలివట. ఇదంతా వింటున్న నాకు ఎంతో వాడేసింది. ప్రాయశ్చిత్తానికి భయపడి అబద్ధమాడడానికి తయారయ్యేరు వాళ్ళు. నిన్నటికి యివాటికి ఎంతలేదా వాళ్ళల్లో. పెద్ద

వాళ్ళు ఏదో పిల్చిల్ని నుంచుచున్నారో నేడు తున్నా మనీ భయపెడుతున్నారట. ఆ భయానికి లొంగి, పసివాళ్ళు, అబద్ధాలు చెప్పడం, దొంగతనముచేయడం నేర్చుకుంటున్నారట. అందులోనూ మా నాయనమ్మలాటివాళ్ళు మరీని. పిల్లలకి భయం నేర్పుతున్నామని ఏదో పిచ్చిసంగతులు చెప్పి భయపెడతారు అందుకే వాళ్ళు పెద్ద పనులు నేర్చుకుంటున్నారట. కాని నేనేం చెయ్యను? నేను అస్వతంత్రురాలిని. అందుకే స్త్రీకి స్వాతంత్ర్యం కావాలంటారు. ఇంట్లో మా నాయనమ్మదే పెత్తనం, నాన్న కూడ ఆవిడ మాటకి సమాధానం చెప్పరు. మా నాయనమ్మకి సవ్యంగా చెప్పితే వినదు. వేళాకోళంగా అంటే కోపం, పోనీ సీరియస్ గా చెప్తే నామాటకీ ఎదురు చెబుతున్నారని, నిష్పక్షకుండా భగ్గన చలిమంట నేస్తుంది యింట్లో. ఎల్లాగ యిలాంటి నాయనమ్మలతో. ★

ONCE AGAIN AT LESS THAN Half Price-
FOR 15 DAYS ONLY.
BRIST WATCHESS MADE IN FAMOUS SWISS FACTORIES. EACH GUARANTEED 5 YRS.

GERMAN POCKET WATCH. 24/- 11/-
 " SUPERIOR QUALITY 28/- 13/-
 ENGLISH ALARIME PIECE 36/- 18/-

NO. 535. 13 SIZE CHROME CASE 28/- 18/-
 5 JEWELS ROLLED GOLD 36/- 34/-
 15 JEWELS " GOLD 46/- 45/-
 15 " R. GOLD 20 MICRONS 110/- 48/-

NO. 536. 13 SIZE CHROME CASE 28/- 18/-
 5 JEWELS CHROME " 34/- 28/-
 15 JEWELS ROLLED GOLD 46/- 48/-
 15 " " 20 MICRONS 110/- 52/-

NO. 537. MIRAI SHAPE SIZE 6 1/2
 5 JEWELS CHROME CASE 46/- 22/-
 5 " ROLLED GOLD " 52/- 25/-
 POSTAGE FREE ON ORDER FOR 3

H. DAVID & CO.
 POST BOX NO 11424 CALCUTTA.

ఒక గంటలో యావ్వనము కామ స్తంభన

రాకష్టి. పంపారముఖుని నిచ్చుకలో పాటిలేది. విరాళమైన వృద్ధులయందు కృ. ఉత్సాహము నిచ్చును. రు. 2.8.0

మదన మంజరి పౌర్ణమీ

1934. 2వ వివాహరోడు. మద్రాసు వెజవాడ-ప్రేమివాడ మెరికర్ చిత్తు పాడు రోడు. రాజమండ్రి-ఈశ్వరరామ్ కి. మెజన్ రోడు, నల్లాడు. అర్యన్ పౌర్యుక్తి

ప్రపంచ ప్రఖ్యాత మద్రాసు నశ్యం

★

నాన్యతయే

దానిమనత

★

★

ఒకసారి కొంటే

తిరిగి వదలిపెట్టరు

★

నశ్యమలలో ఉత్తమమైనది పబ్బం నశ్యమే. కాని అత్యుత్తమమైనది, అందరూ కోరునది, కారం, నాన్యత, సువాసన గలది. అప్పాదురై నశ్యమే

అ. అప్పాదురై ముదలియార్ & సన్

ఆచారప్రకృతీ, పోస్టుబాక్సు నెం. 189, మద్రాసు-1.

వి నో దా పి క్ష ర్ను వారి 'శాంతి'

నిర్మాత : శ్రీ డి. యల్. నారాయణ.

దర్శకుడు : శ్రీ వేదాంతం రాఘవయ్య.

కథ, మాటలు : శ్రీ కొవ్వలి.

పాటలు : శ్రీ సముద్రాల (జూనియర్) రామానుజాచారి.

నటీనటులు : డా॥ గోవిందరాజుల సుబ్బారావు, రామచంద్ర కాశ్యప, పేకేటి శివరామ్, ఆరణి, సావిత్రి, చంద్రకుమారి, హేమలత మొదలైనవారు.

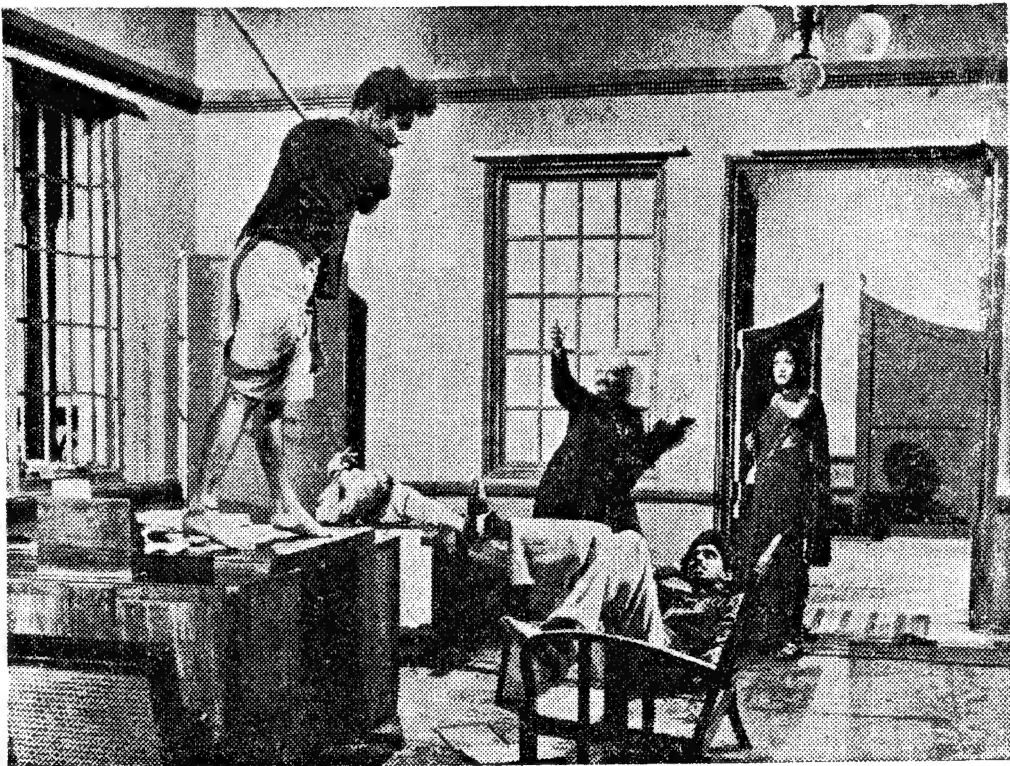
వి నో దా పి క్ష ర్ను వారి 'శాంతి' ఫిబ్రవరి 15 న తేదీని ఆంధ్ర దేశమంతటా విడుదలయింది. నిర్మాత శ్రీ డి. యల్. నారాయణగారు మాడుమాసాలలో నిర్మించిన ఈ సాంఘికచిత్రం మాడుగంటలపేట నడుస్తుంది. రైల్వే సాహిత్యం ద్వారా ఆంధ్రదేశానికి చిరపరిచితులైన శ్రీ కొవ్వలి లక్ష్మీవరసేంద్రరావుగారు రామరాజ్యం అనే సర్వోదయ సమాజాదర్శాన్ని దృశ్యంలో

పెట్టుకుని కథ వ్రాశారు. కష్టించి పనిచేసి వారికి వ్యాయమైన ప్రతిఫలం ముట్టినప్పుడు కాని సమాజంలో శాంతి ఏర్పడదని చూడంకథకుల లక్ష్యం. కథారచనలో కొవ్వలి వారి ప్రత్యేకత కనపడుతుంది. వివిధ సన్నివేశాలూ, నృత్యాలూ (టాప్ డాన్స్ కూడా), కార్మిక కర్షకగీతాలూ మిల్లులు, క్వారీలదృశ్యాలూ కేదలకపాలదృశ్యాలూ, వేరపరిశోధన మొదలైనవి ప్రేక్షకుల

నాకర్పించ గలిగేవి ఈచిత్రంలో చాలా ఉన్నాయి.

ఎస్టేటులో రైతుల్ని, తన బట్టలమిల్లులో కార్మికుల్ని పెట్టుబడిదారు మాంధాత (డా॥గోవిందరాజుల సుబ్బారావు) పీడించి లాభాలు గుంజుకుంటూ నిర్ణాక్షిణ్యంగా ప్రవర్తిస్తున్న దృశ్యాలతో ఆరంభమౌతుంది చిత్రం. ఇతనికి మూడోపెళ్లి పెళ్లాం మంజరి (సావిత్రి) నేతివీరకాయ వంటి ఒక పత్రికా సంపాదకుడు 'టాం టాం' (పేకేటి శివరామ్) తోడై కర్షక కార్మికుల్ని వ్యవసాయానికి ఉత్సేహిస్తూ, అదనీ ఇదనీ మరింత పీడిస్తారు. చెల్లెలు (హేమలత), మేనగోడలు కుధ (చంద్రకుమారి) కలిక దారిద్ర్యం అనుభవిస్తున్నా పడుచుపెళ్లానికి విధేయుడైన మాంధాత సహాయం చెయ్యడు.

ఈ పరిస్థితిలో కరుణామూర్తి (రామచంద్ర కాశ్యప) అనే జమీందారురంగం లోకి దిగుతాడు. తన తండ్రి పద్మనాభం

వి నో దా వారి 'శాంతి'లో ఒక ఘట్టం-కాశ్యప, డాక్టర్ సుబ్బారావు, పేకేటి, సావిత్రి.

దైవపూజకు ముందాత రాంధాతలనే దుష్టుల
దుష్టువావాసానికి లోబడి ఎన్నేటూ దివాలా
తీయించాడనీ చివరికి ఆత్మహత్య చేసు
కున్నాడనీ విని ఆదుష్టులజాడ తియ్యడానికి
కరుణకుమార్ వస్తాడు. వచ్చి అక్కడ
సమ్మెచేస్తున్న కర్షకులకూ కార్మికులకూ
జోట్లకట్టలు దానం చేసి తన పని నెరవేర్చు
కుంటాడు. పనిలోపనిగా ముంధాత శాశి
లికి సహాయంచేస్తూ, శుభను పెళ్ళిచేసుకో
డానికి నిర్ణయించుకుంటాడు కూడా.
మారు పేషం పేసుకుని
ముంధాత ఇంట్లో నాకరుగా కుదిరి
కుప్పి తీస్తాడు. ముంధాత రాంధాత అనే
అతనితో కలిసి తన తండ్రిని హత్య చేసి
ధనం దోచుకున్నట్లు తెలుసుకుంటాడు.
దోచుకున్న దానిలో తన వాటా తనకి
ఇవ్వకపోతే సుట్టు తైట పెడతానని తెలి
రిస్తూ రాంధాత ముంధాతకి రాసిన ఉర్దూ
రాన్ని కరుణకుమార్ చూస్తాడు. ఆ
యంలోనే ముంధాత వచ్చి అతన్ని పట్టు

మిల్లుకూలీలు నాటకనూడి పరాధవిస్తే ఏం చెయ్యాలో వోదక దిగాలుపడి కూర్చుండి
పోయారు, టాం టాం, ముంధాతలు—, వినోదావారి “శాంతి”లో

పేకేటి శివరాం, డా॥ గోవిందరాజులనుబ్బారావు.

కుంటాడు. పట్టుకుని అతన్ని శుభను
సంభాలకు కట్టి హింసిస్తున్న సమయంలో
కార్మికులూ పోలీసులూ వస్తారు. దుష్టు
లిద్దరికీ మరణశిక్ష, మంజురీ, పత్రికా
సంపాదకునికి ఖైదూ విధించబడతాయి.
జమీందారు కరుణకుమార్ తన ఎన్నేటాని
కర్షకులందరికీ పంచి ఇచ్చి, శుభను పెళ్ళి
చేసుకుని తనకూ డా కర్షకుడౌతాడు.

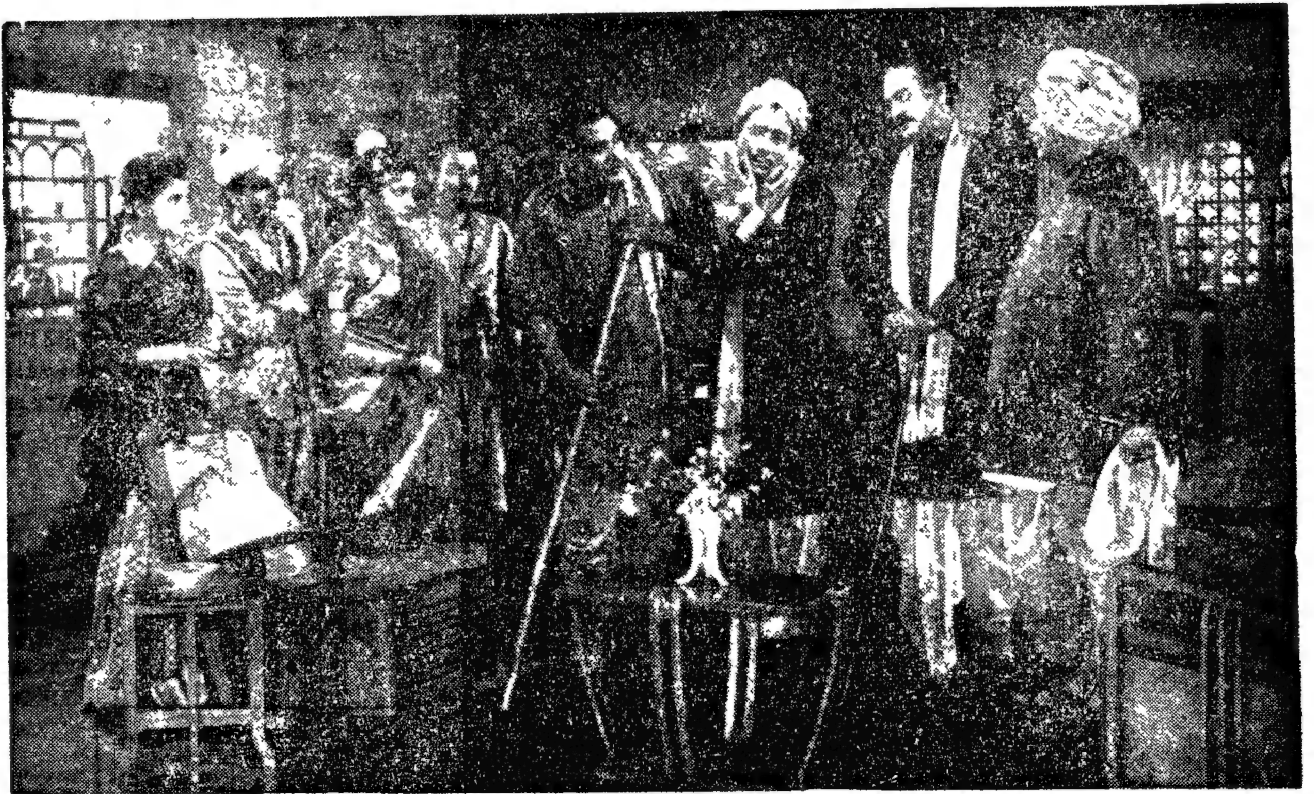
చిత్రం మొదటినుంచి తుదివరకూ (అక్క
డక్కడ కొన్ని సన్నివేశాలలో తప్ప)
ఒకే స్థాయిలో నడుస్తుంది. కథాగమనానికి
దర్శకుడు మరికొంతో తోడ్పడి ఉండవలసిం
దనిపిస్తుంది. ఇందుకు అవ్యవధి హేతువై
ఉండవచ్చు. మధ్య మధ్య హాస్య సంభాష
ణలు, డా॥ సుబ్బారావుగారి సహజనటనా
కాళం, కాశ్యప గంధిరభావనూ
చిత్రాన్ని రక్షిస్తాయి. ★

వినోదావారి “శాంతి”లో

గౌరవకుమారి,

భరణీవారి 'ప్రేమ'లో భానుమతి, నాగేశ్వరరావు

కూతురు మెళ్ళో తాళి తెరిపిన ఘనుడికి విజయావాద 'పెళ్లి చేసి చూడు'లో బుద్ధిగరువుతున్నారు

తత్తమసి

(9-వ పేజీ తరువాయి)

పార్కులో గడియారం ఆరుగంటలు కొట్టడం వినిపించింది. ఇంకా చీకటిగానే ఉంది, ఆరయిందా? అనుకుంటూ ప్రక్క వాటావాళ్ళు గడియారం కిటికీలోంచి తొంగిచూశారు. ముప్పావుగంట తక్కువగా ఉంది. వాచర్ కోసం తప్పటై చూపించడం నేర్చుకున్న గడియారం బహిరంగంగా అందరికీ తప్పటై చూపించడం నేర్చుకుంది. ఎంత తప్పటై చూపించినా అది గడియారమే. గడియారాన్ని తిడుతూనే అది గడియారం తప్పకాదని ముకుందరావు నమ్మారు.

సాయంత్రం పార్కులో గోపాలం విశాగు. గోపాలంతో సరిగ్గామాట్లాడ

కుండా ముకుందరావు తప్పటై చూపిస్తున్న గడియారం మళ్ళీ వంక చూస్తూ కూచున్నాడు. 'ఏమిటాలో చిస్తున్నావు, ఆ గడియారం తప్ప తిరుగుతూ ఉంటుందిరా' అన్నాడు గోపాలం.

'మన చేదాంతులు తత్తమసి అన్నారు.. నిజమే'

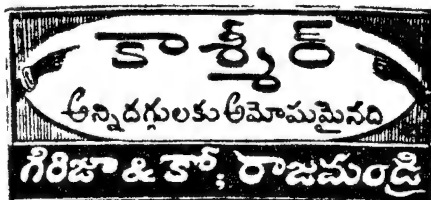
ముకుందరావు అన్నది గోపాలానికి కొత్తగా తోచింది.

'తత్తమసి. అదీ నువ్వు ఒక్కటే నమ్మింది నా మనస్సుకూడా' అన్నాడు మళ్ళీ ముకుందరావు పార్కు గడియారం వంక చూస్తూనే.

గోపాలం మాత్రం 'యిట్లా చాలా గడియారాలు పాడైపోతున్నాయేరా' అని విదో మాటాడబోయాడు.

కుప్ప ★ బొత్తి

వగైరా మేహమచ్చలు, నెగ, నవ్వా బ్యాధులకు, గ్యారంటీ చికిత్స, క్యాటలాగు ఉచితం. జి. వి. రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిస్టర్డ్) "భాస్కరాశ్రమము" గోపాలపురం, తూ గోదావరి.

పీపుల్స్ వారి 'పల్లెటూరు'లో చంద్రం (ఎన్. టి. రామారావు) కాబోయే మామసాంబయ్య (కోడూరు అచ్చయ్య)తో సరాగాలాడుతూ గూడ వేస్తున్నాడు

మహబూబ్ నిర్మిస్తున్న రంగు రంగులచిత్రం 'ఆన్'లో నిమ్మ

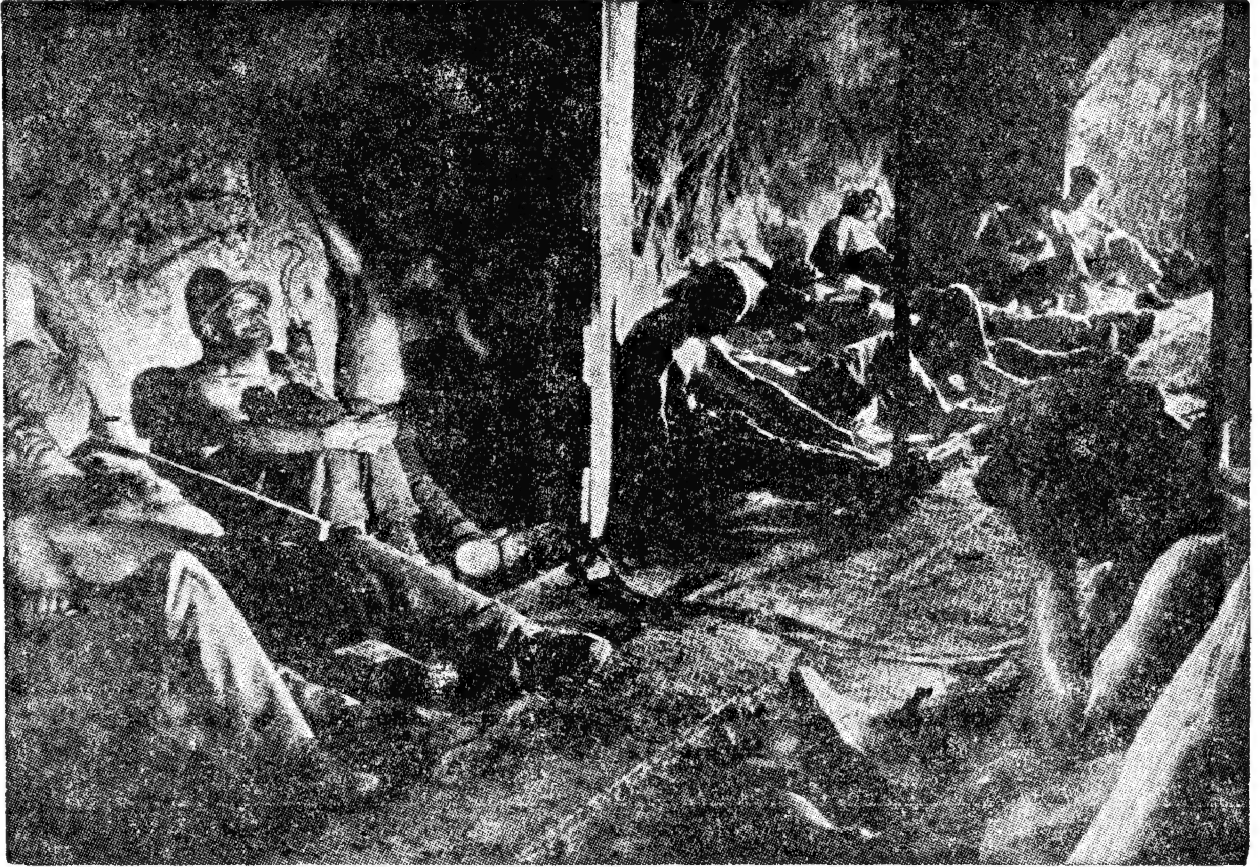
అంజలి షిక్సర్నవారి 'పరదేశి'లో కొత్తజంట టి. డి. వనంత్, గజేశ్వర్

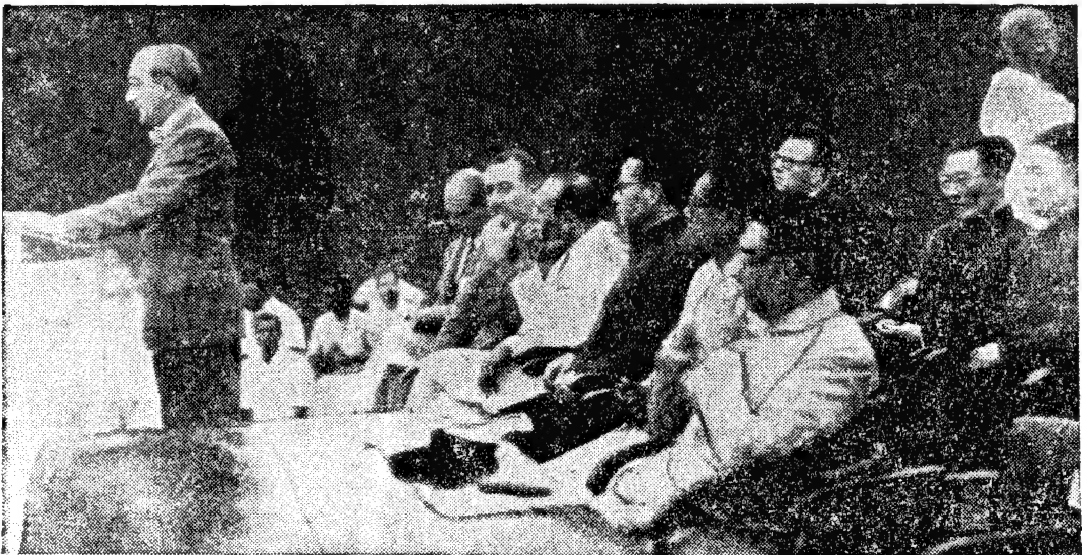
చలనచిత్ర ప్రదర్శనానికి అమెరికా పంపిన పారమాంట్ ఫిల్మ్ వారి ఇంగ్లీషు చిత్రం 'Anything Can Happen' లో కిమ్ హంటర్, జోన్ ఫెరార్.

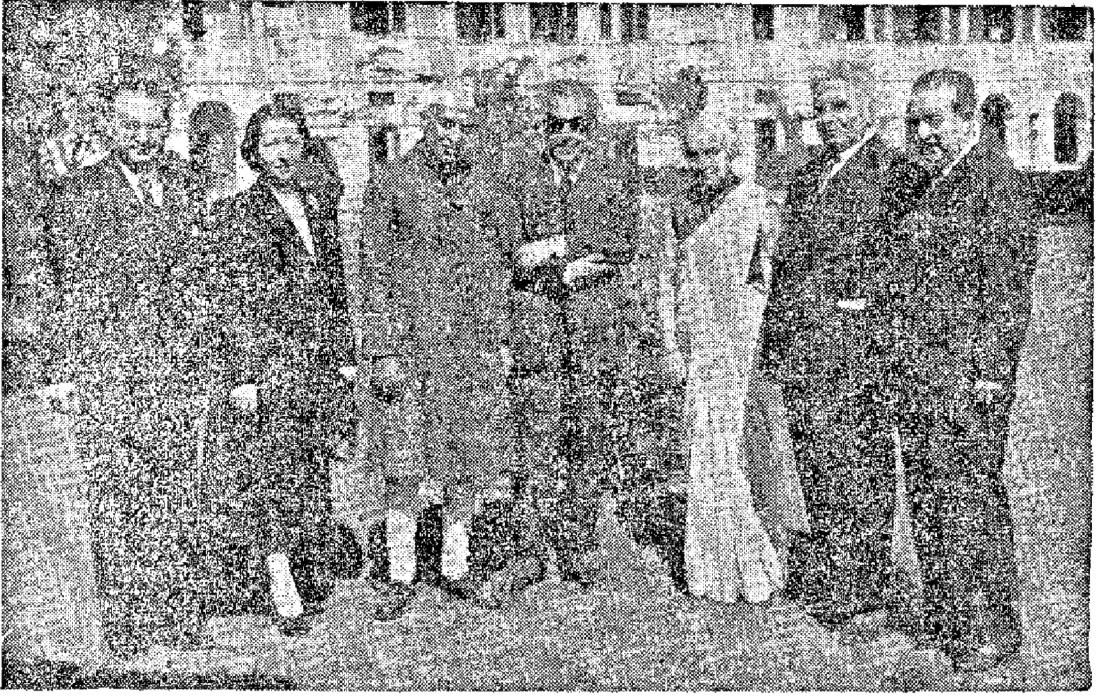
చలనచిత్ర ప్రదర్శనానికి ఇటలీ పంపిన అర్క్ ఫిల్మ్ ఇటాలియన్ చిత్రం 'The Sky on the Marshes' లో ఒక దృశ్యం

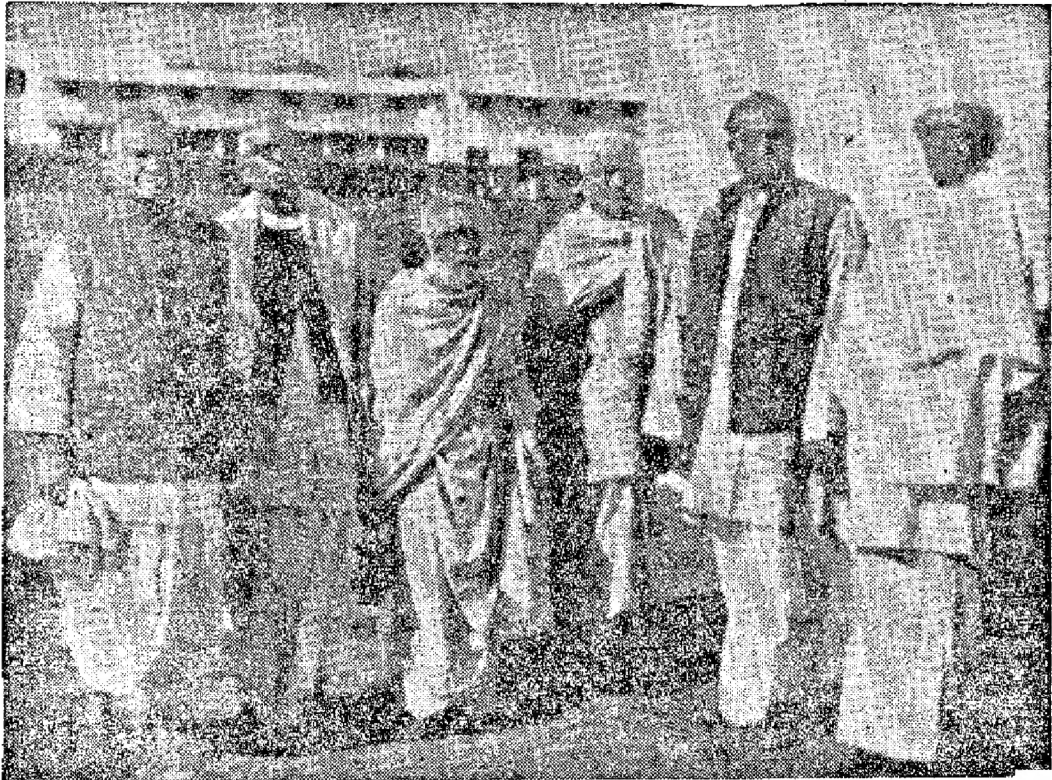
చలనచిత్ర ప్రదర్శనానికి ఇటలీపంపిన లక్ష్మీవారి ఇటాలియన్ చిత్రం *Road To Hope* లో ఒక దృశ్యం.

ప్రపంచ చలనచిత్ర మహోత్సవాలకు మద్రాసు ప్రధాన వ్యాయమూర్తి పి. రాజమన్నార్ ప్రారంభోత్సవం చేశాడు. చిత్రంలో ప్రసంగించుతున్న వారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు సి. యస్. ఆర్. చాలా.

ప్రపంచ బ్యాంకు అధ్యక్షులు యూజిసి ఆర్. బ్లాక్ దంపతులకు ఢిల్లీ విమాన కేంద్రంలో స్వాగతం.

ఢిల్లీ లో శ్రీ సామిసీతారాం, ఆయన అనుయాయులు

ప్రపంచ బ్యాంకు
అధ్యక్షులు యూజిన్
ఆర్. బాక్, ఆయన
సతి, భారత రిపబ్లిక్
అధ్యక్షులు శ్రీ
రాజేంద్ర ప్రసాద్ సు
సందర్శించారు.

వీ డ క ల

(7-వ పేజీ తరువాయి)

(యవకులు కొన్ని వందలమంది ఉండే
కంగా పాడుతూ వస్తారు.)

మరో ప్రపంచం
మరో ప్రపంచం
మరో ప్రపంచం పిలిచింది
పదండి ముందుకి
పదండి తోసుకు
పదండి పోదాం పైకై
కనపడలేదా మరో ప్రపంచపు...

శెట్టి : ఏమిటా గోల?

యవకులు : గోల కాదు పాట
శెట్టి : మీ మొహం. లయా లేదు శృతి
లేదు. అడేపాట?

యవ : దీనికి యవకుల హృదయా లే
తాళం వేస్తాయి. వాళ్ళ ఉండేకరక్త
వాళ్ళా లే శృతి కలిపి పాడతాయి.

శెట్టి : ఆర్థం లేని మాటలు. చాలాసార్లు
విన్నాను. ఎవరు మీరు? నాతో ఏంపని?

యవ : మేము ఆదర్శ ప్రభుత్వపు సైని
కులం. నీకు ఆ పాటకి ఆర్థం చెప్పడానికి
వచ్చేం.

శెట్టి : కాగితం, కలం వున్నాయా?

యవ : ఆ పాటకి ఆర్థం చెప్పడానికి
కాగితం కలం చాలవు.

శెట్టి : మరి?

యవ : (ఏకకంఠంగా)

ఎముకలు కుళ్ళిన

వయస్సు ముగ్గున

పోమరులారా చావండి.

ఈ పాట ఆర్థం కావాలంటే నవ్వు
చాలాలి. నిన్ను ఉరితీస్తాం.

శెట్టి : మర్యాదగా మాట్లాడండి. నే
నెవర్నీ కూనీ చెయ్యలేదు.

యవ : కూనీ చెసి నా బాగుండేది.
(పాణం ఒక్కసారి పోతుంది. నవ్వు
వాళ్ళ నోటిదగ్గర తిండి లాక్కొన్నావు.
ఒక్కొక్క ప్రాణమే తీసి క్రమక్రమంగా
చంపేవు. ఒక్కర్నీ ఇద్దర్నీ కాదు.
కొన్ని వేలమందిని. నీ మూలకంగా నే
దేశం నిర్వీర్యమైపోతోంది. యవకులకి
కడుపునిండా తిండి లేదు. దేశం నాశనమై
పోతోంది. జాతి పతనం చెందుతోంది.
నవ్వు జాతిని చాత్యి చేస్తున్నావు. (శెట్టిని
పట్టుకొంటారు)

శెట్టి : అబద్ధం. అబద్ధం. నే నెవర్నీ
చంపలేదు. ఎవడో లంచం వుచ్చుకొని
అబద్ధం సాక్ష్యం చెప్పేడు.

(యవకులంతా శెట్టిని దూలానికి కట్టి
ఉరితీస్తారు.)

శెట్టి : ఘోరం. ఘోరం. నా మెడ
విగుసుకుపోతోంది. అబ్బ! అబ్బ! ఆ!!
ఆ!! ఆ!!

(మంచంమీదనుండి శెట్టి ద బాల్కు
లేస్తాడు. కల చెదిరింది. స్థలం శెట్టి గారి
రమ్యహర్మ్యం. కాలం తెల్లవారు ఝాను
నాలుగు గంటలు)

శెట్టి : (నాలుగునైపులా చూసి మెడ
తడవుకొని) అంతా ఉత్తేజ. ఒట్టి కల.
పీడకల!

(అటించి ఇటు తిరిగి ఒత్తిల్లి పడు
కొంటాడు.)

రు 1000 బహుమానం

లెప్పర్ క్యూర్

(రిజిస్టర్డ్)

కుష్టు, బుల్లి, సుఖిలోగాదులకు
గ్యారంటీ చికిత్స.

అన్ని తావలలోను కేటాగు ఉచితం.

లక్ష్మీ అండ్ కో

(రిజిస్టర్డ్)

H. O. వాల్తేరు, ఆర్. యన్.

బ్రాంచీలు:

2/135 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

గాంధీనగర్, విజయవాడ.

కటక్, సికింద్రాబాదు,

రాజమండ్రి etc.

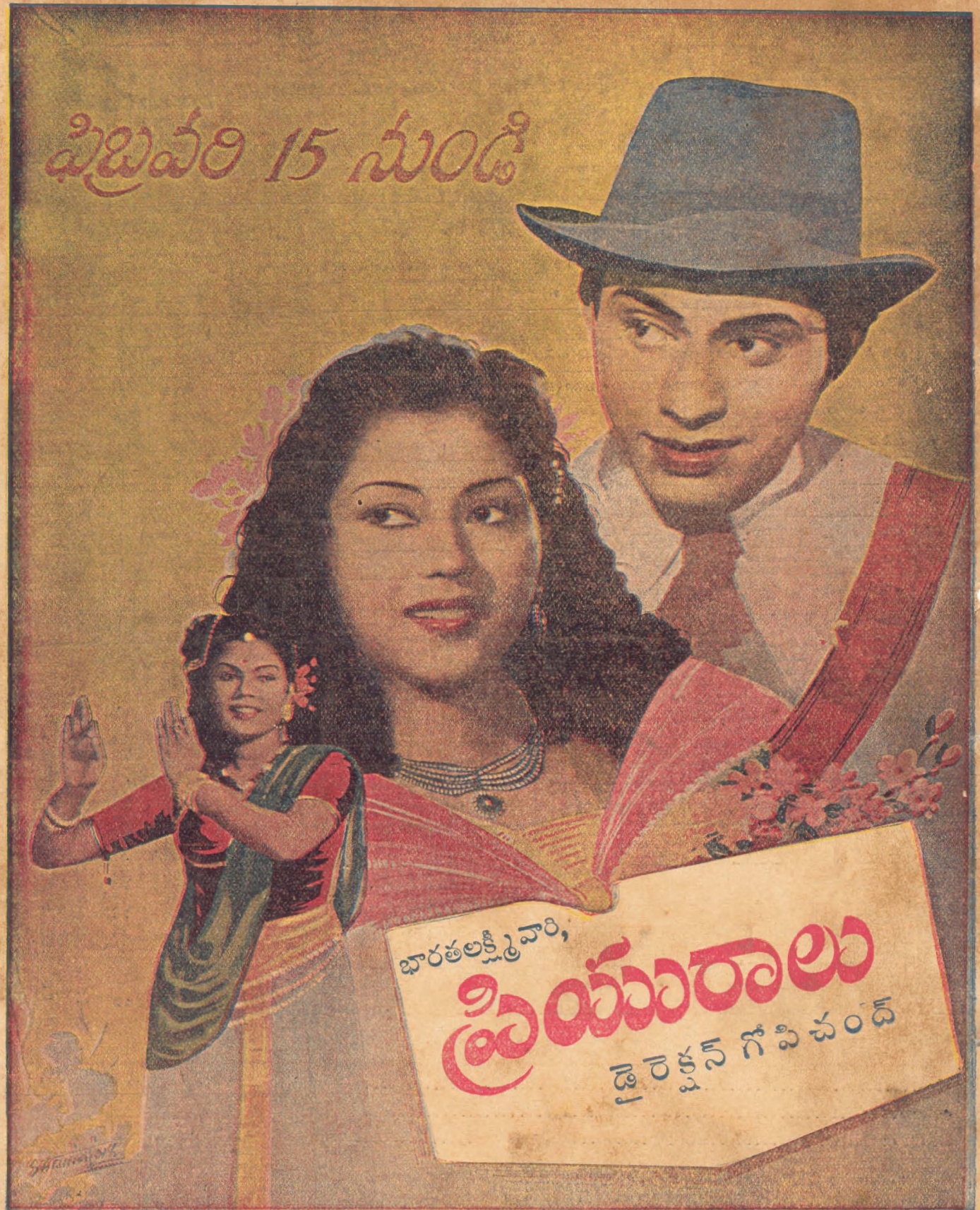
గనో క్వెట్

అన్ని సెగలకు గంటలలో గుణము

ఈశ్వర ఫార్మశీ, రాజమండ్రి.

Address Entries to: **MURALI CROSSWORDS, PALMANER.** (CHITTOOR DIST.)

ఫిబ్రవరి 15 నుండి

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:—

అంధ్ర:- గోకుల్ కృష్ణ, విజయవాడ.
సిద్ధి:- శాంతి, గుంతకల్లు.

వైజాం:- ప్రీతియర్, సికింద్రాబాద్.
వైనురు:- జయంత్, చెంగుళూరు.